

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 írt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A kétféle ultramontánok.

Budapest, július 20.

(s.) Tessék elolvasni a kétféle ultramontán sajtó kirohanásait, ha eddig kételkedni méltóztatott abban, hogy a fehér fekete. A katolikus ultramontánizmus a protestánsal versengve igyekszik bizonyítani, hogy az a rendelet, amely nincs, van és hogy az a rendelet, amely van, azonos azzal, amely nincs. Megtapogatójuk magunkat, hogy mind az öt érzékünk ép-e, mert igazán megzavarodik az ember, olvasván azt a megátkozott bizonykodást, hogy az a bizonyos hamisítvány és a valóságos rendelet, amelyet most közzétettek, ugyanaz. Az egyik, a koholt, azt mondja, hogy a hivatalos világ, vagyis a köztisztviselői kar tartózkodjék a katolikus emlékünnepen való részvételtől; a másik, az igazi, azt mondja, hogy a középületeket ne lobogózzák fel a felekezeti ünnepen. Kérem, nagyságos közvélemény, méltóztassék megmondani, ez a kettő egy? Mert ha igen, akkor e sorok szegény írója megbolondult.

Mikor olyan határozottan állítják jobbról is, balról is, hogy az a rendelet, amely a köztisztviselőket a katolikus egyház ünnepeén való részvételtől eltiltja és az, amely egyszerűen arról rendelkezik, hogy a középületeket ne díszítsék fel, ugyanaz. Csodálatos, hogy már megint találkozik a két ultramontán tábor, amely egymással egybéként olyan dühösen néz farkasszemet. Akármilyen lázasan tiltakozik is ellene mind a két fél, mégis csak van rokonság e kétféle törekvés között. Mindenesetre több, mint Széll Kálmán rendelet és Széll Ignác állítólagos rendelete között.

Ennek a két rendeletnek nemcsak az értelménye más, de egyetlenegy szava sem közös. És most mind a két ultramontán tá-

borban nagy gaudiummal hirdetik, hogy ime Széll Kálmán mégis kiadta azt a rendeletet, aztán letagadta. És aztán megrohanják innen is, onnan is: azzal a különbséggel, hogy az egyik részben azért haragszanak, mert a rendeletet kiadta, a másikon meg azért, mert letagadta. Világos, hogy egyik támadás sem érdemli meg, hogy sok szót vesztessünk rá. Mind a kettőnek az alapja könnyelmű, frívól, lelkiismeretlen ferdtetés. Olyan erkölcs-telen mind a kettő, amilyen együgyű. A komoly vitatkozás nivóján mélyen alul való. És e szerint nagyon röviden végezhetnénk velök, annyival inkább, mert már igazán torkig vagyunk a vitatkozással a rendelet körül, amely nincs. Csak éppen egy rövid megjegyzést teszünk arra a vádra, amelylyel azért illeti a kormányelnököt az egyik ultramontán se-reg, amiért kiadta az igazi rendeletet. Ez a vád legalább pozitív, ha nem is jogos. Ez legalább létező dolgot tesz kritika tárgyává. Szerencsére, olyan dolgot, amely elbirja a kritikát.

Akinek komoly gondja az ország békéje, most, ezekben a zavaros időkben, midőn jobbról is, balról is élesztik a felekezeti villogás tűzét, az nem ütközhetett meg egy pillanatra sem azon a rendeleten. Mikor a nyílt klerikalizmus és a hamis liberalizmus jóvoltából itt is, ott is felüti a fejét a felekezetek féltékenysége, akkor csak természetes, hogy a kormány skrupulózus óvatossággal kerül mindent, ami ennek a féltékenységek táplálékot adhat. Kivált hogy a magyar kereszténység kilencszáz éves ünnepét egy felekezet foglalta le magának és abban is egy politikai part ragadta magához a vezetést, akkor egészen természetes, hogy a kormány ügyelt arra, hogy minden apró külsőséget elkerüljenek, ami a többi keresztény felekezet érzé-

kenységét bánthatná. Már pedig, ha egy felekezeti ünnepen s éppen a mai viszonyok közt, az állami épületeket fellobogózzák, az egész alaposan megbánthatná a többi felekezetet. Ez annyi volna, mintha az állami ünnep jellegét adnák annak az ünnepnek, amelyet a katolikus felekezet egész határozottan a maga kizárólagos ünnepeként nyilvánít. A katolikus felekezeti ünnepek ilyen államosítása pedig nagyon veszedelmes konzekvenciákkal járhatna. Az államvallás felsőbbségének ebből a hivatalos elismeréséből olyan bonyodalmak keletkeznek, amelyeket éppen most felidézni bűnös könnyelműség volna.

Hogy ez hová vezetne, arról beszélni sem akarunk, csak egyet kérdezzünk az ultramontán sajtó katolikus részétől: mit szólna ahhoz, ha például a protestánsok — a felekezeteknek a törvényben kimondott egyenlősége alapján — azt követelnék, hogy tüzzék ki az állami épületekre a nemzeti lobogót október 31-én, a reformáció kezdetének emléknapján? Nekik talán jó volna ez is, mert nekik az jó, ha mennél élesebben ütköznek össze a felekezeti ellentétek. De az ország ügyeinek vezetőitől ne várják azt, hogy előkészítsék, vagy szó nélkül engedjék előkészíteni a talajt az ilyen áldatlan szituációkra.

A belügyminiszter rendelete — az igazi — tehát egészen helyes és szükséges volt. Végre is az ilyen kényes kérdések eldöntését nem lehet rábízni a szolgabírákra. Hanem a legérdekesebb ebben a dologban — amiért még egyszer hozzászóltunk — még is egészen más. Az a csodás harmónia tudniillik, amelyben a kétféle ultramontánizmus már megint találkozott. Az ő törekvéseik le nem tagadható rokonságának a bizonyítéka ez a találkozás. Milyen mohón

T Á R C A.

A számár.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Molnár Ferenc.

A forrásig oly türehtelen lett délre, hogy a vendéglős minduntalan leült a csapos mellé, egyet-egyet hópintett a jégbehűtött spriceerből, s legyezte magát a szalvétájával.

— Nem birom, nem birom — mondta nagyokat fuja a kövér ember, s miközben mellényét kigombolta, szeme egyre az udvaron volt.

Künn nagy raffineriával csináltak hűvösebb éghajlatot a pincérek. A nagy ponyvát, amely a a kis terézvárosi udvart egészen befőlte, leeresztették, s mialatt egyikük a keramit-kockákat locsolta, a másik a ponyvát feeskendezte le. Az összes pálmákat, babériákat, örökzöldeket és ciprusokat lehozták, s mindenáron kertet akartak csinálni az udvarból. Aztán még ezeket is megöntözték, a nagy zöld dűzsák földjét sárrá locsolták, s a munkában megzavadvá maguk sem érezték, hogy igazán hűvösebb van. A vendéglős nekifohászott, kijött az udvarra, s próbálta értékelni a hűvösséget. Meg volt elégedve a helyiségével, s nyugodtan szólt hátra:

— Nem hiszem, hogy van Pesten ennél hűvösebb kocsmá.

Majd vizsga szeme hirtelen végigjárt az asztalokon, hogy a sőtartó, fogpiszkáló, mustár és ecet-olaj a kívánt rendbe van-e rakva és az egyiknek megakadt a szeme.

— Mi az? — kiáltott dühösen s arrafelé sietett.

Ez az asztal az udvar szélén volt. Valahonnan felülről esorgott a víz a tiszta fehér abroszra, sztémosta rajta a sőt meg a paprikát, valóságos tócsát csinált.

— Mi az? — ordította most már dühösen, de a víz tovább esorgott, most még jobban.

Felülről pedig, a ponyva mögül kidugta a fejét egy pincér:

— Tessék!

— Hát nem látja, hogy mit csinál? — kiáltott nekivörösödve a gazda.

A pincér egy létrán állt és vizet öntött a ponyvának arra az egyetlen pontjára, a hová nem lett volna szabad, onnan esorgott.

— Nem jön mindjárt le?

A pincér lemászott és hamar elzárta a csapot. Az abrosz tönkre volt téve. Hirtelen összehalkolta és szaladt vele befelé, a konyhába. A vendéglős dühösen esóváta a fejét. Majd halkán mondta:

— Számár!

A pincér már hozta is a tiszta abroszt. Új pincér volt, ma szolgált itt először. Tisztességes fiú volt, s megfordult a legjobb üzletekben, de sehol sem volt sokáig. Sok ideig facéran bolyongott, sehogyse tudott helyet találni. Végre rászánta magát és elment egy képviselőhöz, akit egy nyáron át szolgált ki a Margitszigeten. Ez aztán bepotegálta ide, a terézvárosi uri vendéglőbe. Ede most teljesen boldog volt, mert szeretett dolgozni. Elhatározta, hogy a végletekig szorgalmas és takarékos lesz, s meg forja szerettetni magát ebben az elegáns üzletben. Megmondta, hogy össze kell szednie magát, minden erejét megfeszítenie, hogy valamire vigye. Ede tudniillik már harmincöt éves volt, de már ősz szálak voltak a hajában. Egy kis külvárosi koresma járt az eszében, amit a feleségével és egy legényével jól vezethetne. Nyugodalmat és biztos egzisztenciát. Amikor ma hosszú idő óta először vette fel a frakkot, mindezérfeliasan megmondta és elhatározta. Mint a rossz tanuló, aki az új év elején megbánja a multat és minden jóra elhatározza magát.

A vendégek jöttek már, egy-két asztalnál

már ettek is. Kigombolt mellényével, fáradtan, kipirult arccal ültek s a lehető legkülönbébb változatokban beszéltek a tüzelő mezeiről s családjaikról, amelyek a zöldben hűsölnek.

Ede bántotta az abrosz-estet. Határozottan pechje van, — gondolta — hogy éppen vele történt. De honnan ismerhetné a ponyva tulajdonosait — mentegette aztán magát, miközben szemöldökét magasra felhuzta — s ebben megnyugodott, úgy félig-meddig. Az 6 asztaloránál még senki sem ült s így nem volt dolga. Várt. Eszébe jutott, hogy a vendéglős azt mondta neki: számár. Egy pillanatra arra gondolt, hogy ez a szó mily sokszor tér vissza az 6 pályáján. „Igy van az, ha az ember szegény pincér — gondolta — a sarki hordárnak is jobb dolga van, mert az legalább szabad ember.”

Két ur jött be az udvarra, levett kalappal, a homlokát törülgetve. Ede telve volt nemes munkavágygyal s udvariasan szólt feléjük:

— Tessék, kérem.

Az egyik, nagy, kövér, vörös ember, arra nézett s odaszólt a másikhoz:

— Ott legalább van egy kis zöld.

S leültek az Ede asztalához. Ede elkapta a kalapjukat és a botjukat s állapot tett eléjük. A kövér végigolvasa az egészét, átlapozott a másik oldalra, aztán újra végigbetűzte az elsőt, majd átadta barátjának és nyugodtan mondta:

— Mi van?

Ede elkezdte mondani a sülteket. A kövér nem figyelt rá, majd közbevágott:

— Hozzon sovány marhahúst egy darabban, ecetes tormával.

Hozzátette:

— De torma is legyen benne.

Ede ismételte magában:

— Sovány marhahús, egy darab ecettorma. Közben a másik is választott. Főzeléket kért, de nem a rendes auflaggal, hanem ilyenne

kapott mind a két tábor az alkalom után, amely jónak ígérkezett arra, hogy egy kis felekezeti háborúságot csináljanak. Ime, újra láthatja mindenki: ellenkező szándékkal, halálra ellenes indulatokkal ugyanarra a célra törekszik mind a kettő: az ország belső békeségének a megromlására. Csak a forrása más a két törekvésnek, de közös a természeté. És egyformán veszedelmes mind a kettő. És egyformán hazug.

BELFÖLD.

Az igazi rendelet. Az apokrif rendelet körül még mindig folyik a csatározás. Ma *Budapesti Tudósító* ezeket írja:

Némely lap a történet cáfolatok dacára makacsul fenntartja azt az állítást, hogy az a famózus rendelet, amelyre névze kijelentették, hogy koholmány, mégis létezik és addig mennek alap-talan állításokban, hogy a miniszterelnöknek most azt inszinnálják, hogy annak létezését letagadják.

Hogy a közvélemény kézzelfoghatólag meggyőződjék arról, hogy ez mennyire nem igaz, a mai napon elrendelte a miniszterelnök, hogy a megindított vizsgálat iratai közzétessenek, ami holnap meg fog történni. Addig is csak újból ismételt-hetjük, hogy ez a bizonyos rendelet nem létezik és hogy a *Magyarország* közleménye koholmány. A miniszterelnök egyetlenegy rendeletet adott ki június hó 19-én, amint ezt már meg is írtuk, amely a középületek díszítéséről szól és következőképpen hangzik:

„Valamennyi főispánnak.

Bizalmas. K. s. k. (= kizárólag saját kezéhez.)

Felkérem címeted, hogy saját hatáskörében intézkedni sziveskedjék, hogy a legközelebb tartandó katolikus jubiláris ünnepély alkalmából a középületek díszítése mellőztessék, mert elvi szempontból nem tarthatom megengedhetőnek, hogy a felekezeti jelleggel nem bíró középületek szorosan vett egyházi ünnepeiknél díszítést nyerjenek.

Budapest, 1900. június 19-én.

Szél, s. k.

Ez a szöveg mutatja, hogy ebben egy szó sincsen abból a rendeletből, amelyet a „Magyarország” közölt és aki ezek után is azonosnak találja a két rendeletet, azon nem lehet segíteni.

Ezzel a jelentéssel szemben az egyik este megjelenő újság azt próbálja kimutatni, hogy a benne közölt igazi rendelet azonos a megcáfolt apokrif rendelettel. Ennek bizonyítására leközi az igazi rendeletet s az apokrif szöveg első be-

kezdését — egymás mellett. Az illető újság az olvasóra bizza az összehasonlítást s ebben mi is megnyugodhatunk. Mert aki a két szövegben talál akár formai, akár tartalmi azonoságot — de nem, csak távoli hasonlóságot is, az többet szenvedett már a kánikulától, mint amennyit ember elbírhát. Az igazi rendelet figyelmeztetés a törvényre, az apokrif rendelet ellenben korai és illetéktelen kritika a készülő jubileumról. Aki nek ez mindegy: azzal kár volna vitatkozni, mert mindig övé maradna, ha nem is az igazság, de az utolsó szó. Hát ha csak az utolsó szó dicsőségét akarják, legyen meg az ó akaratuk.

Az orvosok új szigorlati rendje. Az egyetemi orvoskari szigorlatok reformját régóta sürgetik s most már küszöbön is van. A kultusz-miniszter a többször megvitatott reformot szentesítés végett már *fülterjesztette a királyhoz* s minden valószínűség szerint már szeptemberben életbe is lesz léptethető. A reform részleteit a következőkben foglaljuk össze:

Az új szigorlati rendnek a legfontosabb intézkedése az, hogy az orvosi pálya elérhetésének elengedhetetlen feltételül szabja meg a *kórházi gyakorlatot*. Mielőtt az orvos önálló gyakorlatot kezd, a praktikus kiképzést kórházakban kell megszerezni. Akkor megszűnik a közönségnek a fiatal orvosok iránt való bizalmatlansága, de az orvos is megbízhatik majd a maga tudásában. A reform csökkenteti a vizsgálatok számát és leszállítja a szigorlati tárgyakat. Ez főképpen anyagi szempontból fontos az orvosjelöltekre, mert minden vizsga több-kevesebb költségbe kerül. Az ásvány-, növény- és állattanból való ugynevezett *alapszorgalmat* előléri, elmarad negyvenkét korona szigorlati díj és a vizsgálatnál járó egyéb kiadások. A második alapvizsgát és az első gyakorlati szigorlat nyolc tárgyat *négybe vonja össze*; azaz az eddig kétszer cenzura tárgyul szolgált bonctant és ősttant csak egyszer követeli, a fizikát és vegytant pedig teljesen elhagyja. A második gyakorlati szigorlat megmarad, ellenben a harmadikból a törvényszéki orvostani és a közegészségtani rész kiesik. Ezekre csak azokat kötelezik, akik tisztai orvosi, vagy törvényszéki orvosi állásra készülnek.

Fölmentett főispán. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Flatt Viktort, Újvidék város főispánát állásától, buzgó szolgálatának elismerése mellett, saját kérelmére, fölmentette.

KÜLFÖLD.

A délafrikai háború nehézségei. Az angoloknak temérdek okuk van, hogy savanyu ábrázattal nézzenek Délafrika felé. Azzal most már Angliában is tisztában van mindenki, hogy a boerok ellen

viselt háborúnak éppenséggel nincs még vége. Sőt lehet, hogy most jön csak a legfőbb meglepetés. Jellemző egy Délafrikából érkezett levél, amelyet a *Daily News*nak küldött a tudósítója, Hale. A tudósító így mondja el impresszióit:

Azok, akik ott presszionálják a háború eseményeit, nebezen alkothatnak maguknak helyes képet arról, milyen nehézségekkel kell megküzdeni egy hadseregnek, amely ellenséges országba tör. Sokszor esodálkoznak a tábornokok lassu és bizonytalan előrehaladásán s nem gondolják meg, hogy lehetnek olyan nehézségek, amelyeket a távolból nem lehet megítélni. A legnagyobb és legveszedelmesebb nehézséget természetesen a szállítás okozza. Minden vakmerő tábornok előre törtehet a seregével, de már ahhoz bölcös ember kell, hogy a szükséges intézkedések megtörténiének, hogy a hadsereg mindig el legyen látva szükséges élelemmel s így mindig harcra képes maradjon. *Az angol hadseregben a szállítás nagyon nehézkes, tulságosan terjedelmes és végül nagyon lassu s a hadsereg fölöttéül szükséges reformjának első lépése ez irányban fog megtörténni.* Éppen Dél-Afrikában lett volna szükség gyore és kielégítő szállításra, mert sehon nem volt annyira érezhető a hiánya, mint Dél-Afrikában. Az országot sok folyó szeli át, a talaj alkalmas a szállításra, a lejtők nem meredekek s mindonütt van elég eleség a lovak és öszvérek számára. *S az angol szállítás mégis teljesen elégtelennek bizonyult.* Miért is csallják meg a népet? *Miért állítják azzal, hogy a hadi fölszerelésünk tökéletes?* Nekem volt alkalmam tapasztalásokat gyűjteni s állítanom, hogy a mi hadseregünkben még mindig a legkevesebbet a szállítás rendszerével törődnék. Ha Angliának a rendszer mellett a buroknál erősebb ellenséggel kellene megküzdenie, akkor a hadjárati eredménye még sokkal szomorubb és megsejényesitőbb volna, mint amilyen sok tekintetben a *délafrikai háború eredménye volt.* A megpróbáltatás idejének különben, úgy látszik, még távolról sincs vége s olyan kitartó energiák és tántoríthatatlan ellenség részéről, aminek a burok, sajnos, még sok meglepetéstől lehet tartani.

London, július 20.

Roberts lord táviratozza Pretoriából: Methuen lord e hónap 19-én majdnem minden ellenállás nélkül megszállotta *Reispoortot*. Hamilton és Mahou folytatták utjokat az országban keresztül a Delagoa vasutól északra. Hunter azzal van elfoglalva, hogy az oranjei boerok hadállását Bellehem és Kelesburg között kikémlelje. *A beirai angol konzul meghalt* abban a sebében, melyet a 16-án ellene elkövetett merénylet alkalmával kapott.

Zeruss, július 20.

Tizenöt boer embert Ceylon szigetére, Etoba vittek, mert meghódoláruk után is négy fegyvert fogtak az angolok ellen. Vagyonukat elkoboztak.

meg olyannal, és az se legyen kísütve egészen, hanem így meg úgy legyen. És söröket.

— Borfi! — kiáltott erre Ede és sietve indult a konyha felé. Az uton félhangosan ismételte az egészet: a sovány húst, egy darabban, sok torma, fűszelék, külön aulilág, félig kísütve...

Az uton elfogták:

— Mi lesz a frikandómmal? — kiáltott rá egy ur, aki nem az ő körébe tartozott. Ede egy pillanatra meazált, aztán felelt:

— Azonnal, kérem...

— Marhahus — ismételte magában — tormával, mindig így kell mondanom magamban, mert az a feneség, hogy az ember alig bírja ezt a sok miasmát az eszében tartani.

Alig egy perc múlva már jött kifelé a husokkal. De szinte ijedten látta, hogy már mások is ülnek az ő asztalorában. Az egyikük máris türelmetlenkedett:

— Egy órája ülök itt! — mondta.

— Azonnal jövék! — biztatta Ede, s már izgatott volt. A fekete frakk pokoli meleget adott és azt is érezte, hogy a homlokán nagy cseppek folynak lefelé.

— Jövék, jövék! — mondta, s már ott is volt. Az urak sokáig válogattak és nagyon kombináltak az ételeket. Látszott, hogy csak nyáron járnak vendéglőbe, s bosszus gondnal iparkodnak elvinni az ételektől a kocsmái színezetet.

— Mi lesz, mi lesz? — hangzott egy másik asztalnál.

Edét ez a kiáltás már az uton érte. Már megint a konyha felé szaladt és mormolta magában:

— Sertéskaraj, sovány, második asztal: borjusult, tökkáposzta, tejföl nélkül...

Erezte, hogy máris eltévesztett valamit. Nagyon megijedt. De azért sietett, hogy legalább gyors legyen a kiszolgálás. Hozta az ételeket.

— En nem rendeltem sertéskarajt, — mondta az asztalra csapva egy éhes ur, — legalább figyeljen ide, ha az ember rendel!

— Talán marhahus... — mondta félénken Ede

— Dehogy marhahust. Borjuszyget kérek egy órája! Micsoda kiszolgálás!

Ede a karjára támasztott tányérokra nézett.

— Borjuszyge? — szölt, — hisz az itt van...

— Hát adja ide, mit áll itt vele?

Ede letette az asztalra, de már akkor a kövér vörös nagyon haragudott:

— Az isten áldja meg, miért nem hozza azt a felfutjat!

Ede megrémült. Ezt elfelejtette.

— Azonnal hozom! — mondta teljes zavarban, s hogy ezt elfelejtette, ez úgy bántotta, hogy már semmire sem emlékezett. A sertéskaraj a kezében volt és nem tudta, hová való. Most senki se szölt, de valakinek csak kellett kérnie... Vagy talán senki se kérte?

Már reszketett a lába, mert érezte, hogy mindjárt teljesen belezavarodik mindenbe. Halántékán kidülledtek az erek, s szinte komikus látvány volt, amint tanácstalanult állt az asztalok között és nem tudta, hogy hova vigye a karajt. Szaladt vele vissza a konyhába, s csak amikor odaért, vette észre, hogy semmi megrendelést nem hoz. Pedig határozottan emlékezett rá, hogy többen rendeltek. Idegesen kapkodott a fejéhez, s nem tudta, mihez fogjon. Ime, most biztos, hogy máris botrány lesz, pedig ő mindent jól akart csinálni, szaladt, vitt, hozott és tele volt munkakészséggel, jóindulattal. Szinte mentő ötletként jutott eszébe a felfujt.

— Egy felfujt! — kiáltotta a szakácsnak.

— Milyen zúccsal?

Ezt nem tudta. Hirtelen, csak úgy rámondta:

— Adja málnával.

És futott vele az udvarba.

— Ide azt a csokoládés felfujtat! — mondta a kövér vörös.

Most már nem mert visszazsaladni vele.

Tudta, hogy kikap, mert ez tényleg csokoládéval rendelte. Most hirtelen elvesztette a hitét a külvárosi kocsmában, a keresetben, a csöndes jövőben és teli tárgyaltan keserűséggel, nagyon két-

ségbeesve letette az asztalra a málnás felfujtat.

Persze, jött a rekrimindáció:

— Most meg málnát hoz!

Merészkedett mondani valamit:

— Azt tetszett rendelni.

— Azt tetszettem rendelni? Soha életemben még csak a szagát se tudtam túrni, számár!

Már megint számár. Bántó, keserű dolog volt, hogy ez a szó annyiszor visszajön. És még csak gondolkodni se ért rá e fölött, mert már mindenünnen kiabáltak:

— Hát mi lesz?

— Hozza, vagy nem hozza?

— Hol a tészta? Mit áll ott? Hozza azt a rétest!

— Rétes, kérem... — mondta gépiesen és a konyha felé akart szaladni. De a kövér rá ordított:

— Hát ezt itt hagyja? Hallatlan! Nekem már elég is volt, éppen jólaktam magával! Fizetni!

Ezt is gépiesen, teljesen kétségbeesve mondta utána:

— Fizetni, kérem.

Fogta a málnásat és vitte.

— Hallja! — kiabáltak utána.

— Hé! Pincér!

Nem bírta, nem bírta. Szerette volna földhöz vágni a felfujtat és itt hagyni az egész vendéglőt. Az arca tűzvörös volt, a gallérja ronggyá izzadt, és halántékán majd megpattan-

tak az erek. A konyha felől libegve sietett elő a vendéglős.

— Mit csinál maga, mit csinál? — ordította a fülébe egészen közelről. Roppantul dühös volt.

— Mit csinál? Mit csinál? — csak ezt beszélt a fejebe tehetetlen haragjában.

Valóságos kis forradalom lett az ő asztalainál. A vendégeknek jól esett, hogy többekkel közös ez a keletelenség, s egyik asztal a másikkal panaszzkodott:

— Ide se halgat, ez hülye...

— Hogy lehet ilyen pincéért tartani?

Egy ur mosolygott és az asztalra ejtette két kezét:

A pekingi követek élnék.

Budapest, július 20.

Az iszonyat jajkiáltásai zúgtak végig a művelt világon, hogy nap-nap után újabb táviratok hozták hírül a pekingi követségek szomorú sorsát. S mintha a jajkiáltás feltámasztotta volna a halottakat, felpattan a világ elől heteken át elzárta kínai főváros kapuja és megyszé a nagyvilágba az örömhír, hogy a vérfagyasztó részletekkel kiszínezett borzalmas mézszárlásból semmi sem igaz és a pekingi követek mind élnék, az egy Ketteler kivételével, aki még az angol követségi épület ostromlása előtt esett áldozatul a boxerek fanatikus dühének. *Életben vannak az európai nők*, akik a korábbi rémes táviratok szerint még idejekorán vettek be mérget, hogy elkerüljék a leggyalázatosabb halált és élnék ártatlan gyermekeik, akiknek embertelen legyilkolása a táviratok szerint könnyűvé tette a férfiaknak hősi halálukat.

A kínai események ez örvendős fordulatról a londoni táviró utján értesülnek legelőször Európa népei és bármennyire megbotránkozott volt is eddig a kínai méltóságok és diplomaták álnok és hazug szemforgatása, most talán mégis igaz, hogy a pekingi iszonyatos vérfürdő maga egy nagy mesébe fult. Londonba először egy washingtoni távirat hozta meg az örömhírt, arról szólván az, hogy az Egyesült Államok követe Conger közvetlen távirat utján adott életjelt magáról és jelentéséből megtudjuk, hogy szerdán július 18-ikán még semmi bajuk sem volt az angol követségre menekült idegeneknek. Még értékesebb a másik londoni táviratunk, amely szerint az ottani kínai követ a pekingi kormánytól kapta meg a rémes katasztrófa cáfolatát és tüstént sietett Salisbury kormányelnökhöz, hogy a kínai helyzet meglepő fordulatról értesítse. A kínai követnek küldött üzenet szövege arról is, hogy a törvényes császári kormánynak sikerült a boxerek kezéből kiragadnia a hatalmat és oly rend van már

— Én már nem is tudok mérgezödni. Fél-egy óta ülök itt és még ide se jött kérdeznem. Kíváncsi vagyok, hogy mikor jön!...

A főpincér szemrehányólag szól a vendéglőshöz:

— Én nem értem, Stefanovics ur...

Stefanovics a konyhába ment és ott találta Edét halálra hajsoltan, amint éppen kifelé indult vagy tiz tál étellel. Most már abszolúte nem tudta, hogy mit visz és hogy hová viszi.

— Számár! — kiáltott rá — hiszen tönkreteszi az üzletemet! Tegye le! Tegye le!

Ede lerakta a tányérokat. A főpincér maga vitte ki valamennyit és künn bocsánatot kért a vendégektől. Stefanovics ur egyre rivalított Edére: — Vegye le a frakkot, egy-kettő! Hol a kalapja? Mars ki innen!

Ede már nem is gondolkodott. Vette a kalapját, a frakkját beesomagolta és ment. A zárt helyiségen keresztül kullogott ki az utcára, hóna alatt a csomaggal. Hol volt a szorgalom, a munka, a jövő és a kis külvárosi kocsma? És mit fog mondani a feleségének?

Agonytörtéve lödörgött az utcán a napon és még az árnyékos oldalra is elfelejtett átmenni. Nagyon oda volt s csak ekkor vette észre, hogy éhes és szomjas.

Egy kis kocma előtt állt meg és betért. Leült a piros terítékhez és már előtte is állt egy ingujjra vetkőzött, szélesvállú, kékkötényes legény:

— Pörkölt, gulyás, karmonádi, rostélyos... — darálta le gyorsan, miközben balkezevel rendbehozta a sótarot, mustárt, fopispizkálót és jobbával letörülte az abroszról a morzsákat.

— Adjon egy gulyást — mondta Ede — és furesán, szinte irigyen nézett a legény után, aki nyugodtan ment a konyha felé, bekiáltotta az ajtón: „ein gullás!” — a csaphoz ment, sört hozott, újságot tett elé, közben kinézett egy arra bobogó kocsiira és mindezt a legnagyobb rendben és nyugalommal tette, majd esőndösen kérdezte: — És milyen térszót aztán?

a császárvárosban, hogy az idegenek túl vannak minden veszedelmen.

Londonban, ahol a lapok nap-nap után a legborzalmasabb hírekkel esetelték a pekingi idegenek utolsó óráit, egy általános örömköltésbe tört ki a lakosság, amikor a lapok különkiadásai révén értesült a hatalmas szenzációról. Ez az érzés veszerőt az egész érző emberiségen, bár az utolsó hetek szédületesen váltakozó eseményei megtanították rá, hogy székszísszel fogadjon minden hírt, amely megnyugtatását célozza. Hiszen ugyanezt a gonosz játékot üzték a kínai hatalmasok akkor is, amikor csillapítani kellett a Ketteler meggyilkolása miatt felháborodott német közvéleményt és tudjuk, hogy ugyyszólván evőkanállal adogatták be a rettegő Európának, hogy a gyilkosság csakugyan megtörtént.

De ebben a pillanatban, amikor a londoni sajtó is örömkönnyekeket hullat, ne állítsuk szembe a két szenzációs táviratot ugyanazoknak a lapoknak vérfagyasztó jelentéseivel és fogadjuk bizalommal a nagy fordulatról szóló híreket. Hiszen, ha csakugyan úgy volna is, Európa politikáján az vajmi keveset fog változtatni és éppenséggel nem fogja megbénítani hadi készülődéseit. A kínai hatalmasok maguk is tehetetlenül nyögtek a lázadók rémuralma alatt és a civilizációnak, az emberiségnek, a haladásnak hatalmas érdekei követelik, hogy Európa belátható időkre biztosítsa ott a rendet és száz év fáradhatatlan munkájának gyümölcsseit.

*

A kínaiaknak Oroszország ellen intézett vakmerő támadása talán könnyen elvezethet egy az egész világot elborító háborúra. Mert most már senki sem kételkedik abban, hogy a hatalmas száz- és százezer főre rugó csapatokat lesznek kénytelenek kínai földre küldeni, ha csak nem akarnak szégyenszemre visszavonulni. Az idegenellenes gyűlölet megeselekedte azt a csodát, amelyet eddig Kínában nem láttak: *szolidaritással tette Kína négy száz millió lakosát, azaz a földgömb lakosságának egy negyed részét.* Hogy miképpen fog Európa ezzel az iszonyu tömeggel boldogulni, arra még gondolni sem lehet.

Joggal óv egy kitűnő katonai publicista a tulságos optimizmustól, s tévesnek mondja a diplomatáknak azt a fölfogását, hogy csak *egy-két szűken határolt harctérről van szó*, sőt ellenkezőleg *igen nagy stílus egyetemes világháborúra kell elkészülnie* lmnünk. Tiencin mellett talán elég lesz hatvanezer ember a hely biztosítására, de északi Mongolországban sokkal nagyobb hadsereg lesz szükséges, ha a hatalmak sikert akarnak elérni. A harmadik harctér Dél-Kínában és Santungban lesz és könnyen megeshetik, hogy Németország huszezer embere kizárólagosan Kiáo-Csau megvédésére fog szorítokzni.

A forradalom minden várakozáson felül terjed. Mint a Timesnek Sanghaiból jelentik ott nagyon válságos a helyzet. Ha segítő csapatok nem teszik lehetővé a nemzetközi csapatok vezéreinek, hogy sikerrel térjenek át az *offenzióra*, akkor kétséges, hogy a déli tartományok alkirályai tovább is követhetik-e mostani politikájukat a tartományi hivatalnokok egyre növekvő ellenszégülésével szemben. Az angol konzulátus ma komoly lázadásokról kapott hírt, amelyek a Kingszi tartományban lévő hittérítők ellen irányulnak. Alapos az a föltevés, hogy ezek a zavargások *nagy területre* fognak kiterjedni.

Péttervárról pedig azt jelentik, hogy Oroszország a Mandzsuroszágban teremtett helyzet következtében *nagyon kényes helyzetbe jutott*, mert ez idő szeriat *nem teremthet elő elég katonát* a nyolcezer kilométer hosszú orosz-kínai határ megvédésére. A legutóbbi események arra kényszerítik Oroszországot, hogy *lemondjon arról a szándékáról*, hogy a Kínával való hivatalos háborúnak *elejét vegye.* Oroszország *kénytelen lesz* már most a

háborúra készülni, amire eddig még csak nem is gondolt. Az orosz köröket különösen Blagoveszenszk vakmerő megtámadása nyugtalanítja s ezek azt követelik, hogy a kormány azt a vakmerőséget az amurmenti kínai falvak elpusztításával boszulja meg.

A pekingi mézszárlásról máig sem érkeztek hivatalos hírek. Egy tekintélyes kínai kereskedő, aki július 17-én Pekingből Sanghaiba érkezett s aki az idegenek borzasztó mézszárlásának szemtanuja volt, a következő részleteket mondta el:

Láttam, amint egy tomboló boxer csapat az európai asszonyokat az utcára hurocolta, ott levetkőztette és darabokra kaszabolta; ruhájukat a nép közt hajtították, amely győzelmi ordítással elrohant vele. Néhány asszonyok közül már meg volt halva, mert *férfjük vagy apjuk már előbb agyonlötötte őket*, nehogy élve kerüljenek a fenevad kezébe. Láttam, amint a kínai katonák európai gyermekek holttestét kardhegyükön hordták körül. Más kínai katonák célba vették ezeket az apró holttesteket és rájuk löttek. *Peking körül háromszázezer, kintő modern fegyverrel felszerelt kínai katona és boxer táboroz.* Mindezt a *késhegyre való háborút és az összes idegenek kiirtását hirdetik.* Nemesak a szerződéses kikötőkben, hanem az ország belsejében is meg akarja ölni az összes keresztényeket. *A boxerek vezetői nagy díjakat tűznek ki minden fehér ember fejére s ezen kívül óriás szákmányt helyeznek kilátásba a gyilkosoknak.*

A pekingi helyzeten és Li-Hung-Csang magatartásán kívül Juánsikai santungi kormányzóra irányul a főfigyelem, akinek állásfoglalásától függ nagyrésztben a dolgok további fejlődése. Benzülöttektől eredő, de eddig meg nem erősített hír szerint Juánsikai csapatai Santung határa közelében megért *Tuán herceg seregét.* Juánsikainak nagyobb befolyása van, mint bármely más kormányzóknak. Liu nankingi alkirály a konzulok kívánságára megújította azt a rendeletet, amely megtilt minden további hadi készülődést, a vuszungi erődben. Nankingban azt mondják, hogy az alkirály tekintélye *már nem nyújt elég biztosítékot* a folyó északi részén a rend föntartására. A konzulok tehát elrendelték, hogy az asszonyok és gyermekek elszállítására tegyék meg a kellő előkészületeket.

Sanghait is nagyon fenyegeti a forradalom. Oda folyton érkeznek fegyveres kínaiak, úgy, hogy a konzulok közös petíciókban fölszóaltak a kínaiak hadikészülődései ellen. Csifuból jelentik, hogy az oroszok, miután a boxerek nagy veszteséggel Tinesvantái kiűritésére kényszerítették őket, Niuesvangban koncentrálnak. A boxerek részéről ezekben a harcokban hatszáz ember esett el. Az oroszoknak különben sincs sok szerencsésük ezen a vidéken. Ott, ahova koncentráltak, a kínaiak erősen szorongatják őket, úgy, hogy Niuesváng mellett már alig tudják magukat tartani. Tien-Sváng-Tájából is elkergették őket és sok embert veszettek. A kínaiakat továbbá arra kényszerítették az oroszok, hogy Pasitánt földadják; itt is sok embert veszettek, de a kínaiak közül is hétszázan estek el.

Az óriás számu ellenséggel szemben tehát a szövetséges csapatok semmi akcióra sem képesek. Főfeladatuk a védekezés, míg Európából, Amerikából és Japánból nem jön segítség. De félt, hogy mig megérkezik, a forradalom akkora mértékben terjed, hogy az ujonnan érkezett csapatoknak is a pusztá életük megvédésére kell szorítokzniok.

(Táviratok Pekingből.)

London, július 20.

Feladatott délután 5 órakor.

Londonban ma valamennyi lap különkiadásban jelent meg azzal a szenzációs hírel, hogy Pekingben a mézszárlás nem történt meg. Az európaiak még tegnapelőtt épségben voltak. Congertől, a washingtoni kormány pekingi követétől, ma tilkos jegyű távirat érkezett egyenesen Pekingből; ez a távirat feltétlenül hiteles, mert a kulcsát egyedül csak az amerikai kormány ismeri. Conger jelentése azt mondja, hogy a pekingi mézszárlásról szóló hírek

egy-egy alaptalanok és az európaiak Pekingben tegnapelőtt, július 18-án még éltek.

Congernek ez a távirata válasz a washingtoni kormány távirati kérdésére, amelyet Washingtonból az ottani kínai követ közvetítésével küldtek Pekingbe Congernek. A washingtoni kormány táviratát Sanghaiból futár vitte Pekingbe.

London, július 20.

Feladott délután 6 órakor.

Egy itteni lap munkatársa ma meginterjúvolta a londoni kínai követet, aki azt mondotta, hogy éppen most kapott táviratot Pekingből, amelyet azonnal el akar vinni lord Salisbury-nak. Ez a távirat megerősíti, hogy az európai kolónia július 18-án még sértelem volt. A császári kormány kiragadta a hatalmat a boxerek kezéből s megtett minden intézkedést az európaiak megvédelmezésére. Az európaiakat már nem fenyegeti veszedelem. A kormány már a napokban ismét diplomáciai összeköttetésbe lép a hatalmakkal.

Washington, július 20.

Az idevaló kínai követ ma siffrizott táviratot kapott a pekingi amerikai követtől.

Berlin, július 20.

A Wolff-ügynökség jelenti Sanghaiból: Seng tagadja, hogy a santungi kormányzótól táviratokat kapott volna arról, hogy Pekingben az összes idegeneket meggyilkolták, de ezt nem igen hiszik el neki. A Kanton folyómenti erődítményeket erős helyőrséggel látták el. A Bogun-erőben jelenleg 5000 főnyi legénység van. A Vampo-erőd a legközelebbi napokban állítólag éppen akkora legénységet kap.

London, július 20.

A Daily Telegraph pétervári levelezője megbízható forrásból úgy értesül, hogy az orosz kormány oly tartalmu határozott tudósítás birtokában van, hogy az összes idegen követeit és idegeneket Pekingben július 6-án felkötötték. E hivatalos távirat még azon a napon a cár kezében volt.

Brüsszel, július 20.

A hittérítők kínai kolostoraiból érkezett magánjelentések szerint nyolcvankét miszionárius mártírhalált halt a Coiso-misszióból. A hittérítőket keresztre feszítették, felnégyelték s aztán elégették.

(Harcok Tiencin körül.)

Pétervár, július 20.

A hadügyminiszter Csifun át Tiencinből a következő táviratot kapta Alexejev altengernagytól e hónap 12-iki kelettel: Tegnap 2000-nél több kínai katona és boxer támadta meg előőrsrünket a pályaudvar előtt. A 10. ezrednek egy fél századát bekerítették, úgy hogy kénytelen volt szuronynyal keresztülvágni magát. Egy hadnagy megsebesült, négy katona elesett és 18 megsebesült. A segítőcsapatok megérkezése után a kínaiak kénytelenek voltak visszavonulni. Veszteségük 70 ember volt.

New York, július 20.

A New York World jelentése szerint Csifuban azt beszélik, hogy a kínaiak Tiencinből való menekülésük előtt megölték asszonyaikat, nehogy az idegenek hatalmába kerüljenek.

(Az oroszok háborúja.)

Pétervár, július 20.

A vezérkarhoz érkezett jelentések szerint az orosz lakosság helyzete Kharbinban és ettől a várostól déire, nem változott. A mai helyzet olyan, hogy meglepetéstől éppenséggel nem kell tartani. Azt jelentik továbbá, hogy a főparancsnokságot Gribzski tábornokra ruházták, melléje pedig segédül Szubotics tábornokot rendeltek, aki szolgálati idejének legnagyobb részét Ázsiában töltötte.

Pétervár, július 20.

A lapok rendeletet kaptak a belügyi és a külügyi miniszteriumokból, amelylyel a legfelsőbb cenzura-batóság meghagyja, hogy tartózkodjanak a kínai kérdésben a német kormány eljárásának minden

illetéktelen bírálatától, annál is inkább, mert a német kormány teljes egyetértésben van az orosz kormánnyal. Politikai körökben ez a rendelet igen nagy felháborítást kelt, mert erősen hangsúlyozza a német és az orosz kormányok egyetértését.

Fétevár, július 20.

A Birsevtija Vjedomosztja a német kormánynak a kínai táviratok továbbítására vonatkozó intézkedéséről „Követésre méltó német példa” címmel ezt írja:

Ha a többi hatalmasság gróf Bülow példáját követné, akkor megtudná Európa, hogy hol van a kínai kormány, kik a tagjai és milyen szerepet játszanak a kínai követek. Ezt megtudni rendkívül fontos dolog. Ami Németországnak hasznos, az ebben az esetben hasznára válnék a többi államnak is,

(Li-Hung-Csang szerepe.)

London, július 20.

A Daily Telegraphnak Kantonból, e hó 16-iki kelettel, a következőket jelentik:

Li-Hung-Csang az angol, francia, amerikai, német és portugáliai konzulokkal, akik őt hivatalosan és együttesen látogatták meg, azt közölte, hogy északi utjának kettős célja van. Az egyik az, hogy a pekingi követek életét megmentse, a másik pedig az, hogy a hatalmakkal a lehető legkedvezőbb békélfeltételekben állapodjék meg. Li-Hung-Csang röviddel ezelőtt elmondta, hogy parancs érkezett Pekingből, amely az ő otthontól rendelt el, ennek a parancsnak pedig ő nem szegülhet ellene. Biztosította a konzulokat arról, hogy a fölkelés ellen minden intézkedést megtett. Kwangtung kormányzójának, akit a császár Li-Hung-Csang ideiglenes utódjává nevezett ki, az ő politikáját kell követni és személyesen felelős annak végrehajtásáért.

Li-Hung-Csang megjegyezte még, hogy fontos táviratokat kapott Lord Salisbury-tól és Delcassé-tól, amelyeknek alaphangja azonos, a pekingi követeknek teljes megvédését követelik és azzal fenyegetőznek, hogy halállal büntetik a felelős jobb tisztviselőket, ha a követek meggyilkoltatnának, vagy már meggyilkoltattak volna. Li-Hung-Csang azt közölte továbbá a konzulokkal, hogy ő az egyetlen alkirály, aki a császárnéval ilyen táviratokat merne közölni és ő azokat szívesen közölte is. A császárné megkapta azokat és ő nem kételkedik, hogy neki nagy része volt a követek életének megmentésében.

Mint a kínai alkirályok dőnyje — mondotta a továbbiakban — tanácsával és rábeszélésével kettőnek kivételével az összes alkirályokat rábírta, hogy hosszabb emlékirattal forduljanak a trónhoz azzal a kéréssel, hogy a Pekingben levő összes idegeneknek biztonságáról gondoskodás történjék, hogy a boxerek ényomassanak, a jelenlegi konfliktus befejeztessék, minden kárért és veszteségért pedig teljes kártérítés nyujtasák. Li-Hung-Csang ezt mondotta, hogy ő az összes alkirályok alkirálya és ezek neki engedelmességre tartoznak. Az ő hatalma nagyobb, mint az indiai alkirályé.

Az amerikai konzulnak, aki pontosan skarta tudni, hogy a pekingi követek azon a napon étek-e még, azt felelte, hogy az utolsó hét folyamán nem kapott hírt Pekingből, a régibb hírek szerint azonban a követek még éltek. Ha tényleg élnek, ugy kétségtelen, hogy az ügy a szövetséges hatalmakkal kiegyeztetett módon fog rendezettni. De ha meghaltak, — jegyezte meg Li-Hung-Csang halkabban és vallat felvonta — úgy bizony nehéz előre megmondani, hogy mi fog bekövetkezni.

— En fejevertelenül megyek Pekingbe és csak 200 emberből álló testőrségem van velem. Ez bizonyosságul szolgálhat az egész világnak, hogy nem vagyok a harc embere, hanem a szándékaim békések. Öreg és igen gyöngye egészségű vagyok és nagy, személyes áldozatot hozok, amikor ebben az izzó forráságban ilyen utra vállalkozom.

Egy pillanattal gondolkodott, majd azt kérdezte: — Ha az önköi követi megölték, mit gondolt, megtorlásul megfosztanak engem az életi mialatt utazom? Li-Hung-Csang erre határozottan tagadó választ kapott. Majd felkérte a konzulokat, táviratozzák meg admirálisainak, hogy tartsák tiszteletben az ő saját lobogóját és rendeljenek melléje biztos kíséretet Pekingig.

Róma, július 20.

A Stefani-ügynökség jelenti Hongkongból e hó 17-iki kelettel: Li-Hung-Csang az olasz konzulnak ugyanazokat a nyilatkozatokat tette, mint a többi konzulnak. Azt mondotta, hogy Pekingbe megy, hogy a hatalmasságokkal tárgyalásokat kezdjen és hozzátette, hogy azt a július 8-án kelt császári parancsot, amely őt Pekingbe rendelte, a császár és az özvegy császárné irta alá. A konzul megkérte Li-Hung-Csangot, hogy egy táviratot juttasson el Salvago Raggi márkai olasz konzulhoz. Li-Hung-Csang azonban kijelentette, hogy ez lehetetlen. A követek sorsa felől még most is bizonytalanságban vannak.

Fiume, július 20.

Lord Feresford angol ellentengernagy egy hírlapiról előttről a küldetéséről, amely Li-Hung-Csangnál reá vár és a kínai zavarokról így nyilatkozott:

— Nagyon büszke volna, ha rá bízák a missziót Li-Hung-Csangnál, akit személyesen ismer. Li-Hung-Csang nagyon népszerű, de rendkívül alattomos ember, akiben nem igen lehet bízni. Jól ismeri a kínai viszonyokat és biztosra veszi, hogy a pekingi mézszárlás megtörtént. A lázadás leverése óriási feladat lesz, mert a boxerek szeptája 30 millió emberből áll. Ez a fanatikus tömeg ellensége minden újításnak anyagi érdekből.

Köln, július 20.

Londonból táviratozzák a Kölnische Zeitungnak:

Sanghaiból egyre aggasztóbb hírek érkeznek. Kétszáz ezer kínai ellette a európaiak telepítvényeit. Az idegenek közt nagy a rettegés. Li-Hung-Csangot tartják a zavargás okozójának s azzal gyanúsítják, hogy titokban összejátszik Tuan herceggel.

Kanton lakossága érőnek erejével vissza akarta tartani Li-Hung-Csangot, hogy ne menjen Pekingbe. Li-Hung-Csang oroszakkal tört magának utat a tömeg között.

(Európai konferencia.)

Berlin, július 20.

Jól értesült körök állítása szerint a hatalmakkal még eddig nem merült föl az a kérdés, hogy a kínai ügyek rendezésére európai konferenciát hívjanak össze és ezelőre nincs is kilátás a konferencia összehívására.

(A főparancsnok.)

London, július 20.

A pétervári kormány formális tárgyalást indított meg a hatalmakkal az iránt, hogy ki legyen a Kínában levő csapatok főparancsnoka. Minthogy sem orosz, sem francia vezért nem akarnak a többi hatalmak, valószínű, hogy Németország fogja megkapni a vezető szerepet.

(Anglia.)

Szirma, július 20.

Palmer az indiai csapatok helyettes parancsnoka kijelentette, hogy Indiából lehetetlen több angol csapatot Kínába küldeni, a míg a Dél-Afrikában levő csapatok vissza nem érkeznek, ha csak jókor kipróbált fokföldi legénységgel nem pótolják a távozó csapatokat.

(Németország.)

Berlin, július 20.

Gróf Bülow tegnap sokáig tanácskozott schwarzenbergi báró Mumm újjannal kinevezett kínai követtel, aki július 24-én Genuából Kínába utazik.

Berlin, július 20.

A kínai követek itteni háza előtt két polgári és egy egyenruhás rendőr éjjel-nappal őrködik.

Berlin, július 20.

Illetékes részről közlik, hogy ha Németországnak megfelelő módon felajánlanak a kínai területen levő szövetséges csapatok felett a főparancsnok kinevezését és küldését, azt nem utasítanak vissza, noha nem titkolják, hogy az ezzel járó nagy felelősség és teher nincsen arányban Németországnak kínai érdekeivel.

Az itteni kínai követ több táviratot mutatott be gróf Bülownak, aki megengedte, hogy valamennyit elküldhesse Kínába.

(Ausztria-Magyarország.)

Innsbruck, július 20.

Jövő vasárnap husz német tiszt és száz tizenöt katona a déli vasút vonalával Innsbruckon át Genuába utazik. Jenő herceg a csapatot a pályaudvaron meg fogja vendéglélni.

Bécs, július 20.

A Wiener Abendpost megerősíti, hogy a „Kaiserin Elisabeth” és „Aspern” hadihajókat Kínába akarják küldeni, továbbá, hogy az egyesült kínai osztrák-magyar hajóraj főparancsnoka gróf Montecuccoli ellentengernagy lesz.

(Japán.)

London, július 20.

A Daily Expressnek jelenti Sanghaiból: Különös dolgok derültek ki ma. Az őszön tudvalevőleg japán-kínai szövetségről volt szó. Az özvegy császárné Tokióba küldte Liuosunt rendkívüli biztosnak. Most egészen biztos forrásból híre jár, hogy Liuosunnak az volt a megbízása, hogy a japáni császárnak titkos szerződést ajánljon, amelynek az volna a célja, hogy egyesült erővel megsommisítsanak min-

don európai és amerikai befolyást és lemezárólják a Kínában és Japánban lévő összes idegeneket. Ennek megtörténtével Kína és Japán fölözstanak maguk között egész Kelet-Ázsiát, Birmától Szibériáig. *Li-Hung-Csang* ennek az ajánlatnak *Ito* márkiját és a japáni császárhoz intézett táviratokban pártját fogja. A császár azonban tárgyalásba sem akart becsatlakozni a javaslatra nézve. Mindazáltal *Liusosun* átadott neki egy *Li-Hung-Csang és Seng* táotát által szerkesztetett írtok irásukot, amelynek segítségével a japáni császár a kínai császárnival levelezhetett volna. Ezt a kulcsot soha sem használták, de hogy megvan arról tudomása van az angol külügyi hivatalnak.

London, július 20.

A Reuter-ügynökség jelenti Jokohából tegnap kelettel: Noha a főbb lapok még most is követelik, hogy Japán több csapatot küldjön Kínába, egyre nagyobb ellenszenv mutatkozik az iránt, hogy Japán nagy operációkba bocsátkozzék. A kormány elhatározását még nem ismerik, de Szendaidből még egy hadosztály indult el, amelyet majd Kínába visznek. Japánba folyton nagy tömegben érkeznek a kínai menekülők.

(Németalföld.)

London, július 20.

A Reuter-ügynökség jelenti Sanghaiból 18-iki kelettel: A *Holland* nevű németalföldi cirkáló hajó ideérkezett. Megérkezése megnyugtatta az idegeneket. Legközelebb kábelt raknak Taku és Csifu között.

(Franciaország.)

Páris, július 20.

Az idevaló kínai követ *Delcassé* külügyminiszternek átadta a kínai császárnak egy táviratát és megkérte, hogy ezt a táviratot közölje *Loubet* elnökkel. A távirat, amelyet a santungi kormányzó e hó 9-én küldött el s amely a pekingi követekről említést sem tesz, közbenjárásra kéri fel Franciaországot. *Delcassé* tudtára adta a kínai követnek, hogy az elnök válaszáat a pekingi francia követséghez fogják elküldeni, ahonnan a kínai kormány elhozathatja. A francia kormány azonban bizonyosságot akar arra nézve, hogy *Pichon* követ él-e még.

(Amerika.)

Washington, július 20.

A kormány nem szándékozik *Futinsang* kínai követnek az alkirályokkal vagy a kínai kormány más hivatalnokaiával való levelezését korlátozni. Ellenkezőleg, a kormány bizik benne, hogy a kínai követ komolyan meg akar tenni mindent, ami módjában van, hogy az idegenek megvédessenek. Arról is meg van győződve a kormány, hogy a követ a boxerekkel éppenséggel nem szimpatizál. A külügyminisztérium tehát azt tartja helyes politikának, hogy a követnek a kínai hatóságokkal való érintkezését megkönnyítse.

(A forradalom okai.)

Berlin, július 20.

March kereskedő, aki a Berlin melletti Charlottenburgból került Kínába és a legutóbbi napokban szerencsésen megmenekült, Tien-Csinből ideküldött magánlevelezésében a kínai lázadás okait a következőkre vezeti vissza:

Kínában már majdnem egy teljes esztendő óta a legnagyobb szárazság uralkodik, amely miatt a lakosság *iszonyban szenved*. Október óta nem esett egy csepp eső sem, úgy, hogy a földek kiszáradtak, a folyók egészségtelenek, mert elposványosodtak és az országban *valóságos éhínség uralkodik*. A kínai forradalmi párt ezt a szomorú helyzetet ügyesen felhasználta és meg tudta győzni a műveletlen kínai pórnépet arról, hogy ennek a szárazságnak egyetlen okai a „fehér ördögök” és így a nép nem tehet okosabbat és szentebb dolgot, mint azt, hogy irgalom nélkül lemészárolja az idegeneket. *March* kereskedő, aki ezt a levelet írta, üzenetét cserbenhagyta, hogy csak az életét megmenthesse a lázadóktól.

(A megjövendölt veszedelem.)

Broen Hans, pekingi egyetemi tanár két levelet közöljük alább, amelyben a német tudós már hetekkel ezelőtt felhívta a figyelmet a kínai veszedelemre. Az egyik levélből, amely május 31-ikén íródott, a következő érdekes részleteket adjuk:

Peking, május 31.

Mélyen tisztelt doktor ur!

Két hónappal ezelőtt kifejezett aggodalmaim nagyon is hamar a legelsősebb mérvben igazságnak

bizonyultak. Amit önnek akkor megírtam, azt a vezető körök még három nappal ezelőtt sem sejtették. Még szombaton is (május 25.) csak mosolyogtak szöbelileg kifejezett aggályaim fölött. Erről különben máskor többet, — ha ugyan még lehetséges lesz.

Most pedig beszéljenek a tények.

A boxerek, kik *hebizonyíthatlag a kormány pártfogásában részesülnek és a legmodernebb fegyverzetet felszerelve*, katonai kiképzést nyertek, a múlt héten már oly vakmerőkék lettek, hogy meglámadták a *Peking* tőszomszédságában levő *francia misszió intézetét*. Ennek folytán a francia nagykövet már a múlt héten az *európai csapatok közös eljárását sürgette*, mit azonban angol, orosz és német részről elleneztek. Most a vérszomjas hordák a templomok közelében ütöttek táborát és május 25-én támadásra készültek. A francia nagykövet fáradozásának végre sikerült *Yung Lu*, a pekingi kormányzót rábírnai, hogy a helyszínrre menjen és személyesen vállaljon kezességet a missziók biztonságáért.

Szombat, (május 26.)

Cselédeim kijelentették nekem, hogy azokat az európaiakat és keresztényeket, akik két nap alatt a várost el nem hagyják, a boxerek biztosan megölik. *Peking* főkapuján vörös falragasz volt látható, mely a vérfürdőt már május 26. és 27-ikére helyezte kilátásba. Lovászom közölte velem, hogy a lakások közelében táborozó katonák összebészélték, hogy legközelebbi arra lovaglásomkor meggyilkolnak. Ekkor a német nagykövetségre siettem, hol azonban süket fülekre találtam.

Igy magamra hagyatva, a lázbetegségtől egészen legyöngülve, a követségek között levő francia fogadóba siettem, a kínai városrészen fekvő lakásomból.

A szálló-tulajdonos itt tudtomra adta, hogy vesztély esetében az asszonyok és gyermekek egy részen át a szomszédos francia követségi palotába menekülhetnek, hogy egy pavilonban gyűljenek össze, míg a férfiak kívülről védelmeznek az épületet.

Kérdést intéztem a német követséghez, hogy van-e a terről tudomása? — mire a nagykövettől azt a választ nyertem, hogy ő mitsem tud róla, *de nem is gondolja, hogy valami vesztély volna készülöben*.

Már május 28-án azt hitük, hogy teljesen el vagyunk zárva a világtól. Később azonban megtudtuk, hogy a posta csak azért maradt el, mert a vasúti személyzet elmenekült az állomásokról. Erélyesen hozzáfogtunk az épületek megerősítéséhez, fecskendőket vittünk a tetőkre, melyeket hidakkal kötöttünk össze, hogy a fecskendőket egyik épületről a másikra buzhassuk, ahogy a szükség parancsolja. Különös bátorságot tanusított a fogadós neje, született amerikai bölgy, kitűnő céllövő, ki a lovat is gyönyörűen megüli. A bator asszony maga ajánlkozott a *Changsin-tienben 300 boxer által ostromolt francia csapat megmentésére*. A francia nagykövet sürgetésére a kínai kormány 1200 katonát adott a bator amazonnak és nyolc társának fedezetül. E hó 29-én a bator csapat utnak indult és velem együtt csak három férfi maradt vissza az asszonyok és gyermekek oltalmazására.

Csütörtök, május 31.

Álmatlanul töltött éjszaka után ma délelőtt néhány óráig nyugodhattam. Betegségem dacára sokat kell fáradnom, és e levél írására is csak pár perccet áldozhatok.

A legfontosabb kérdés, hogy mi történt az expedicióval. *Chang-hsin-tien* innen három jó órányira van lóháton. Az Isten tudja, hogy látjuk-e még a bator csapatot valaha. Elérkezett a dél, és még semmi hírt se kaptunk róluk. Délután zivatar volt és most azt kezdtek remélgetni, hogy talán a fellegyült ut késlelteti jövetelüket. Végre hosszú, kínos várakozás után este 7 órakor két lovas érkezett ezzel az örömhírrrel:

— Jönnek, csaknem mindnyájan meg vannak mentve, kivéven ötöt, akik elütek.

Félóra mulva csakugyan megérkeztek. A menekültek egyebet se hoztak magukkal a rajtuk levő ruhánál. Ezt a pillanatot sohasem fogom elfeledni. A bölgyek felbomlott hajjal, arcukon a kiállott szenvedések és rettegések ijesztő nyomaival!

A negyven menekült két nap és két éjjel védte magát a vérengző falca ellen és csak kitartó bátorságuknak köszönhetik életüket.

A kötelesség az éjjel úgy lehet súlyos feladatokat ró ránk. Holnapra várjuk a 370 emberből álló segítő csapatot, de holnap lesz a kínaiak sarkányünnepe is, melyen a kínaiak még nyugodt időben is meg szokták támadni az idegeneket.

Üdvözlöm önt és szeretett hazámat a távolból.

Broen H.

HIREK.

Hungaria irredenta.

A Fiume előtt horgonyzó angol hajóraj tisztjei meg akarták szerzeni a *Himnusz* kótáját, mert ez a dal roppantul megtetszett nekik. Sorra járták Fiume összes könyv- és zeneműkereskedőit, de *sehol sem kapták meg a keresett kótát*. Ez a dolog nagyon meglepte az angol tiszteket, akik úgy tudták, hogy a *Himnusz* a magyarok ünnepe éneke, hazafias dala, imája, bujának-bajának kifejezője.

Hungaria irredenta: ez Fiume. A földrajz, a politika és a jog hozzánk kapcsolja, de a szívünk semmi köze hozzánk. Ők maguk is tudják, érzik odalenn. Alig mult néhány éve, farsang idején óriás polentát vittek körül az utcákon, rajta egy cédula lógott ezzel a felirással:

Ecco il patriotismo!

Ime a haszaszeret. A polenta szimboluma volt akkor a fiumeiek érzületének. Azt jelentette, hogy aki kenyeret ad nekik, azt uruknak fogadják. Ez volt akkor a fiumeieknek hitvallása. És ezzel itélték el a tulajdon férfasságukat.

Ez akkor történt. S hogy vagyunk ma? Azt mondják, hogy a helyzet javult. Hogy most már hivebbek a fiumeiek a magyar állameszméhez, még pedig meggyőződésből. Hogy Fiume most már csakugyan magyar.

Igaz ez? Magunk nem nagyon kutatunk. A magyar természet a férfi-szónak hitelt szeret adni. De ime néhány angol katonatiszt, a nélkül, hogy kuttatta volna, rájött, hogy Fiume nincs Magyarországon. Valami külön állam lehet, keverék néppel, keverék nyelvvel. Se ilyen, se amolyan, sem nem hideg, sem nem meleg. Olyanfajta valami, amelyről Dante ezt a halhatatlan sort írta: *Spicanti a dio ed ai nemici sui*.

Fiumében nincs helye a magyar himnuszunk, még pénzért vásárolható áruikk formájában sem. Hogyan lenne tehát helye a fiumeiek szívében? Hisz a polenta-fölvonulásból megtanultuk, hogy abban a kikötővárosban mindig elül jár a pengő pénz, csak azután jöhet esetleg az érzület. S a polenta-szimbolizát még a nékik mindenható pénzen sem árulják az olyan kótát, amely a magyar himnusz dallamát rejti magában.

Bizony jó darab *Hungaria irredenta* a fiumei föld. És valószínűleg azé lesz, aki több polentát kínál érte.

Budapest, július 20.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 15-én új előfize-es nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról dejekoran gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt furdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgálon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztassanak tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználásától akkor se visszariadni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigoruan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben őhajt lenni kedves községével.

— Személyi hírek. Báró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter ma délelőtt Bécsből a Sommeringre utazott. — *Csörgeő Gyula* államtitkár a kereskedelemügyi minisztérium képviselőjében ma a hajózási kongresszusra Párisba utazott.

— **Királyi köszönet.** Gonda Béla miniszteri osztálytanácsosnak a magyar hajózási irt művét 6 felsége a cs. és kir. családi hitbizományi könyvtár részére elfogadta. A szerzőnek egyben legmagasabb köszönetét is fejezte ki.

— **A trónörökös Norvégiában.** Prágából jelentik, hogy *Ferenc Ferdinánd* trónörökös a jövő héten feleségével Norvégiába és Svédországba utazik. A trónörökös egy hónapig marad ott és azután részt vesz a galicai hadgyakorlatokon.

— **A királyné-siremlék beszentelése.** Elkészült a szép emlék, amelyet magyar asszonyok állítanak a magyar királynénak. Augusztus 25-ikén már be is szentelik a siremléket s ez ünnepségre már szétküldték a meghívókat övezgy gróf *Teleki Sándorné* és *Emich Gusztávné*. A bécsi kapucinusok sirboltájban elhelyezendő emlékmű ünnepélyes beszentelése és átadása ez évi augusztus hó 25-ikén, szombaton délelőtt 10 órakor lesz. Az *Erzsébet királyné-alapot* a nagyjelentőségű ünnepélyen, tekintettel a sirbolt kicsiny voltára, egész Magyarországól összesen *harminc hölgy* képviselheti. A küldöttség tagjai augusztus 24-ikén este 9 órakor találkoznak a bécsi *Hotel Elisabeth* társalgóiban, hogy megismerkedhessenek egymással. Másnap, reggel 9 órakor testületileg átvonul a hölgybizottság a sirboltba, ahol megkezdődik a szertartás. Öltözékek: Kívétel nélkül fekete selyem ruha, fekete kalap és keztyű (nem mély gyász). Az ünnepély után ismét a *Hotel Elisabeth* ben gyűlnek össze a hölgyek, ahol az ünnepély lefolyásáról szóló jegyzőkönyvet minden jelenlévő aláírja, hogy erről a történelmi fontosságú momentumról az országos levéltárba okiratot helyezhessenek el. A beszentelést *Vaszary Kólos* biboros hercegprímás fogja végezni.

— **A kereskedelemügyi miniszter az ipariskolákról.** *Hegedűs Sándor* kereskedelemügyi miniszter a Székelyföldön tett tanulmányutja alkalmából meglátogatta az ottani iparoktatási intézeteket is. Az intézetekben szerzett tapasztalatainak ad kifejezést a kolozsvári, marosvásárhelyi, székelyudvarhelyi és brassói ipari szakiskolák igazgatóságához intézett rendeletében, amelyben éppen annyi a buzdítás, mint az elismerés. A rendelet konstataja többek között, hogy e szakiskolák minden téren teljes mértékben megfelelnek hivatásuknak.

— **Egy főhercegnő Bismarck sírjánál.** *Hamburgból* táviratozék, hogy *Mária Terézia* főhercegnő, *Károly Lajos* főherceg özvegye, tegnap délután három hölgygyel és két úrral *Bismarck* Herbert herceg látogatására *Friedrichsruhéba* érkezett. A főhercegnő megnézte a parkot, a mauzóleumot és koszorút tett *Bismarck* sírjára. Azután visszautazott *Hamburgba*. A *Bismarck* hercegi pár kikiértte a pályaudvarra.

— **A német császár Párisban.** A német császár idei párisi látogatásának valóságában senki nem kételkedik már *Párisban*. A rendőrség ugyan mindig kitérőleg válaszolt a hírlapírók kérdésére, azonban magát a tényt sem a rendőrség, sem a kormányhoz közel álló körök nem tagadják. A *Journal* mai száma teljesen megbízható forrásból feleleveníti a német császár 1889. évi párisi látogatásának történetét, melyet abban időben szintén titkoltak a hatóságok. Később azonban megerősítették. 1889-ben szintén kiállítási esztendő volt Franciaországban, hol a fiatal császárnak *Frankfurtban* tartott beszéde igen kellemetlen benyomást okozott. II. Vilmos azonban minden áron meg akarta tekinteni a kiállítást és előzetes tárgyalások után a német külügyminiszter, a berlini francia nagykövét, és a francia kormány között, megtörtént a végleges megállapodás, hogy a császár a leghíresebb inkognitóban mégis eljön *Párisba*. A francia kormány a legnagyobb titokban tartotta a dolgot, hogy a koronás vendég párisi tartózkodását németellenes tüntetések meg ne zavarják. A német császár 1889 nyarán állítólag Norvégiában tartózkodott. Tényleg azonban csak *Arendalban* utazott, honnét *Hollandián* és *Belgiumon* keresztül érkezett meg *Párisba*, ahol négy napot töltött. Beszéltek, hogy közönséges bérkocsin járta be a várost hadsegéde kíséretében és az első szobor, amit meglátott, a *Concorde-téri Strassbourg* szobor volt. Az egész párisi rendőrség mozgósítva volt, a titkos rendőrök egész légiója kísérte a császárt sőtája alkalmával, hogy valami baja ne essék a feltett vendégnek. A párisi rendőrség egyik legkitűnőbb rendőrbiztos *Paoli* egy pillanatra nem hagyta szeme elől a császárt. II. Vilmos eltávozása után bizonyára megkönnyebbülve lélezett fel a derék titkos rendőrség.

— **A perzsa sah a cárnál.** *Fétevrárról* jelentik, hogy tegnap este a *Peterhofban* nagy díszben volt a perzsa sah tiszteletére. Az ebédnél ott volt a cár és a cárné, a trónörökös nagyherceg és többi nagyhercegné, *Oiga* görög királyné és sok állami és udvari méltóság. Ma a kráskoje-szeloi táborban dísz-szemle volt a cári pár, *Oiga* királyné és a perzsa sah jelenlétében. Mikor a csapatok a szemle után elléptek a cár előtt, az uralkodó gratulált a testőr-őrvészad-

osztály második ütegének, hogy részt vesz a kelet-ázsiai hadjáratban. Hatalmas *hurra* volt a felelet. Távozása előtt a cár szerencsés utat és visszatérést kívánt az ütegnek.

— **József főherceg automobilon.** *József főherceg* ma reggel 7 óra 10 percek *Bihar-Diószegről* *Braun* vezérkari alezredes és báró *Vöcséy* százados társaságában a fővárosba érkezett. A főhercegre az állomás *Libits* Adolf és *Unterauer* József udvari tanácsosok várakoztak. A főherceg a keleti pályaudvaron megreggelizett és 8 óra előtt egy automobil kocsin *Unterauer* József udvari tanácsos, egy gazsgyári mérnök és az automobil tulajdonosának társaságában *Alcsuthra* utazott. A gép a személyvonat sebességével haladt és úgy a főherceg tíz órakor *Alcsuthon* volt.

— **Heine sírja.** *Heine* Henriknek viszonfagságos élete után, úgy látszik, még a sírban sem lehet nyugta. Évek óta mindig újra fel-felvetődik a kérdés, állítson valamelyik német, vagy osztrák város szobrot *Heinének*. A legkorlátoltabb és legszálnalmasabb nyilatkozatok kerültek ki ebből a vitából. A bécsi községtanács, mint a mesebeli számár, Isten tudja hányszor sietett már megrugdálni a halott oroslánt. Es a párisi *Montparnasse* temetőben most mégis külön őrt kellett állítani *Heine* sírja mellé, mert a kiállításra ösztönöz idegenek hucsat járnak hozzá és mekkoppasztanak különben a fölébe hajló néhány babérágat. A sír maga pedig tele van szörva apró papirlapokkal, franciák, angolok, olaszok, amerikaiak, apró német tanárkák és hivatalnokok ott hagyták névjegyeiket *Heine* sírján. Kétségtelenül nagyon naiv, sőt egy kicsit nevéstéges megnyilatkozása a kegyeletnek ez a névjegy leadóztatás; de azért érdekes pendant a *Heine* sírja ahhoz a sok-sok obszkurusz szoborhoz, amelyet csak a helyi iskolás gyerekek keresnek fel — labdázás idején.

— **A kínai alkirály gazdagsága.** *Li-Hung-Csang* alkirály mesés gazdagságáról érdekes dolgok irnak a párisi lapok. Az alkirály hírhedt ravaszsága, amelyvel az egész európai diplomáciát oly ügyesen kijátszotta, vagyonának megszerzése terén is fontos szerepet játszott. Gazdagságának — melyet négy milliárd frankra becsülnék — alapját kölcsön-ügyleteivel vette meg. Majd bankházakat alapított *Khina* minden nagyobb városában. Öt évvel ezelőtt óriási földterületeket vásárolt össze, ahol rizst termel. Földjeit a kínai kormány által reá bízott katonákkal műveltet, ami igen praktikus dolog, ha tekintetbe vesszük, hogy a katonák fizetése és élelmezése a kormány pénztárát terheli.

— **Lourdes — Neuhausban.** *Prágából* jelentő tudósítón telefonon, hogy a *Prager Abendblatt*, a helytartóság lapja, *Neuhausból* érdekes esetről ad hírt. A távirat elmondja, hogy *Neuhaus* közelében a lakosság a csodájára jár egy tizenegyedfél éves pásztorleánynak, a kis *Marisch* Paulának, aki a mezőről jövet elbeszélte, hogy álmaiban megjelent neki *Szűz Mária*, angyaloktól környezve s azt parancsolta, hogy azon a helyen építsenek kápolnát. A *Szűz* anya megígérte a kis leánynak, hogy többször meg fog neki jelenni. Ez a mese természetesen hitellel talál a jámbor nép között s azóta a község apraja-nagyja oda zarándokol, ahol a leány a teheneke őrzve, elaludt. Hamarosan felállítottak a csodahelyen egy keresztet is, amelyet a hatóság eltávolított. E miatt most nagy az elkeseredés és zendülésöl lehet félni. Az ügyet a budweisi püspöki konzisztórium elé juttatták.

— **A lepra orvossága.** *Berlinben* érdekes kísérleteket tettek egy exotikus orvossággal. Ez az orvosság a *chau-moogra*-olaj, amelyet egy illatos kelet-indiai tükés gyümölcsből készítenek. Ezzel az olajjal két lepra-betegségben szenvedő asszonyt gyógyítottak meg belső kezeléssel. Három hónapi kezelés után nyoma sem volt a betegségnek s az orvosok állítják szerint e csodaszor lesz hivatva e rettenő ragályos betegség elterjedését korlátozni.

— **A jubláó Vilmos-huszárok.** *Nagyváradról* jelentik, hogy az ott állomásozó *Vilmos-huszárok* ebben a hónapban ünneplik meg ötvenedik évfordulóját az olaszországi *Volta* Montorana mellett történt ütközetnek. Az ezred ugyanis részt vett abban a rohamban, amely az ütközetet az osztrákok javára döntötte el. 1848 július 25-ikén az olaszok túlnyomó erővel támadtak *Radecky* seregét *Custoza* mellett. Eleinte az olasz legyvereknek kedvezett a hadi szerenese, de később *Radecky*re kezdett ragyogni. Kivált a csata másodnapján, amelyet *Volta* mellett vívtak meg, az olaszok oly vereséget szenvedtek, hogy *Károly Albert* szard király kénytelen volt *Milanót* átadni és legyverszünöket kötni. A voltai nap emlékezetének megünnepzése a *Vilmos-huszárok* *Debrecenten* állomásozó törzse ígáston jó *Nagyvárada*ra, ahol az ott állomásozó huszárság ünnepiesen fogadja őket. *Nagyvárada*on a hónap 26-ikán díszgyakorlat lesz tábortábor műsveivel, délebb pedig az ezred díszbevonatát, amelyre a polgári előkelőségeket is meghívják. A legénységet a kaszarnyában vendégelik meg. Július 27-ikén, vasárnap, nagy tiszti lövészverseny lesz, este pedig a tisztkar bált rendez.

— **Oroszlánok, mint kibicok.** *Hárman* valának együtt... de rajtuk kívül még néhány oroszán is volt jelen. Hogyha *Dániel proféta*, ambiciózus férfi, akkor némi féltékenységgel tekinthet le arra a három nagykanizsai férfura, aki őt tagadhatatlanul lefőzte. Elvégre mit csinált az ő-szövegségi látók az oroszánok barlangjában? Profétáskodott, amihéz még se kell annyi hidegvér, mint — a klabriászhoz. Pedig a vitéz nagykanizsaiak ilyen célra adtak egymásnak talikált az oroszánok között. Amint *Nagy-Kanizsáról* írják, nagy közönséget vonzott kedden este az állatserembe az a hír, hogy három helybeli fiatal ember négy oroszán közt fog klaberózni. Az oroszánok ketrecében egy asztalkát és négy széket helyeztek el, aztán beléptek a vakmerő kártya-kompanya tagjai, névszerint:

Puhán István betűszedő,
Gipsz Oszkár, kereskedelmi iskolai diák,
Oszesly László, a *Zala* kiadóhivatalának tagja.

A három kaláberista, amint hiteles forrásból értesülünk, bátran lépett be a ketrecbe, a hová bebocsátották a kibiceket is: a négy oroszánlánt. Az ifjak, miután az asztalon levő borból ittak, a nélkül hogy a sivatag fejedelmét megkínálták volna, megkezdették a klabriász-pártit. Az oroszánok kitűnő kibiceknek bizonyultak: nem szóltak bele a játékba. Csak egyszer bődült egyet a legőzebb oroszán, a mikor a kiadóhivatali tisztviselő tulságos vakmerőséggel játszott. Es a világot járt öreg baromnak igaz volt: elvégre látta *Londonban* a *Times* több kiadóhivatali tisztviselőjével, akik tizkrajékos cigarettával a fogaik közt automobilon jöttek ki az ő látására a menzserába és akiknek telik arra, hogy a klabriász vakmerőn játszsák. De itt Magyarországon?! — a vén lelkiismeretes oroszán, a figyelmes és lelkiismeretes kibiceknek ez az örök mintaképe rábődült. *Oszesly* Lászlóra, emberevő fogait vicserította és megmutatta neki hatalmas talpait. A játékos rőtön övatosabb lett. Roppantul kedves incidens játszódott le, a mikor *Gipsz* Oszkár felső kereskedelmi iskolai tanuló megpillantotta egyik tanára, aki nemrégiben megtöltötte neki és pedig a leghíresebben a kártyázást.

— *Hallja Gipsz*, — kiáltott most rá a tanár, — nem megmondtam-e magának, hogy ha még egyszer kártyázni látom, kitépem a kezéből a kártyát?!

— *Hát csak tessék!* — felelte *Gipsz* és az oroszánokra nézett. A tanár nem ment be a ketrecbe.

Abszolút nyugalmat tanusított *Puhán* István betűszedő, aki különben azoknak a verseknek a révén, amelyet kizsed, már régi jó ismerőse az oroszánkörtöröknek. Miután elvégezték a pártit, kibőrpentették boraikat és haza mentek a legények. Ismeretlen, hogy ki nyerte meg a pártit, de bizonyos, hogy a nyerő nem adott ki a kibicelő oroszánoknak. A közönség zajosan megéljenozte a három bátor fiatalembert.

— **A vadászderői honvédelemk.** *Hazafias* ünnepre készül a *Temesvárral* szomszédos *Vadászderő* község lakossága. A szabadságharc emlékére díszes emléktáblát illesztett be az unjonnan épült község-háza falába s ezt július 29-én leplezik le a megyei hatóságok kiküldöttjeinek jelenlétében. Az emléktábla *Bessenyei* Ferenc, a kerület országgyűlési képviselője írta az ünnepélyen. A község-háza falába illesztendő márványtábla felirata a következő:

ÖRÖK EMLÉKEÜL ANNAK,

hogy a *Vadászderőn* 1849. évi május hó 26-án

BEM JÓZSEF

honvéd-alábornagy, hadtestparancsnok

GRÓF VÉCSEY KÁROLY

parancsnoklő tábornok

PERECZY SANDOR

honvédalezredes, szabadszáni terparancsnok

PETŐFI SANDOR

honvéd-őrnagy, segedítség

és több huszártiszt kíséretében

MÉSZÖLY FARKAS

huszárezredes parancsnoksága alatt állott 4-ik számú *Lehel-huszárok* három százada felett nagy szemlélet tartott.

Az emléktáblát emelte közadakozásból

Vadászderő község lakossága,

1900. évi július 29-én.

A nagyszabású ünnepségre *Temesvárról* ország-vel készülnek krándulni. A vendégek közt bizonyára tel fog tűnni *Szentés* városnak, a *Vadászderő* lakosság-ósi lészkének, száztágu küldöttsége, amelyet a város tanács és *Futó Zoltán* református lelkes vezetnek.

— **Házasság.** *Dr. Kecskenéti Ármán* makói fő-rabbi eljegyezte *Magyar* Miksa szegedi ügyvéd leányát, *Irma* kisasszonyt.
Boros Sándor eljegyezte *Berger* Elvira kisasszonyt *Szab-dkáról*.

— **Uj csatadalok.** Az orosz kormánynak egy érdekes rendelkezés adnak hírt a francia napilapok. Az egész hadseregben énekkarokat szerveznek a jó torku gyerekekből. Minden ezrednek meglesz a maga negyven-ötven tagu énekkara, és minden ezrednek más-más lesz a csatadala. A hadügyi kormány pályázatot hirdetett csatadalokra, melyen a birodalom legelső zenéirői is részt vesznek. Szóval Oroszország ideális alapon kívánja reorganizálni a hadsereget, és azt akarja, hogy katonái középkeri lelkesedéssel menjenek a tűzbe. És a lelegyverkezés?...

— **Az interparlamentaris konferencián résztvevő magyarok** e hó 28-ikán szombaton indulnak Párisba. 30-ikán este közbe találkozára jönnék össze a Trocadero-szálló nagytermében azokkal, kik már Párisban időznek. A konferencia 31-ikén, kedden délelőtt veszi kezdetét és több napig fog tartani.

— **A pápa levelezőlapjai.** Rómából írják, hogy a pápa e napokban érdekes tervet fogadott el. Kilencvenedik nevenapja alkalmából — augusztus 19-én, Szent-Joachim napján — levelezőlapokat bocsát ki a világ minden részébe. A levelezőlapnak két lapja is lesz. Az egyikken írássá szánt hely lesz, a másik részt pedig, amelyen a pápa arcképe és annak elismerése lesz, hogy az illető pápai áldásban részesült, le lehet szakítani. A pápa előzetesen áldását adta mindazokra, akik öt nevenapja alkalmából ilyen levelezőlapon üdvözlik és áldását kérik. Persze a levelezőlapokat idejekorán kell elküldeni, hogy augusztus 18-ára már a Vatikánba érkezzenek.

— **A sajtó békeszövetsége.** A Békebarát sajtószövetség magyar csoportjának választmánya ma délután ülést tartott a Budapesti Újságírók Egyesületének helyiségében, amelyen a választmány megbeszélte azokat az intézkedéseket, amelyek alkalmasak arra, hogy a magyar sajtó a párisi interparlamentaris kongresszus munkálkodásáról teljesen megbízható és minél részletesebb tudósításokat kaphasson. Bolgár Ferenc ennek ezenkívül a választmányt érdeklő ügyekről tett jelentést, amelyeket a választmány tudomásul vett.

— **Halálos párbaj.** Szerdahelyről táviratozza tudósítónk: Kánya János csikszeredai ügyvéd, aki tegnapelőtt *Dulinszki* ügyvédjelölttel pisztolypárbajot vívott, ma párbajsebében meghalt. A párbaj oka tudvalegőleg az volt, hogy Kánya az ügyvédjelöltet becsémélte. A felek igen súlyos feltételek mellett mérköztek. Háromszori golyóváltás, sértetlenség esetében kardpárbaj végkimerülésig voltak a feltételek. Dulinszki lőtt először és nem talált. A második lövésnél Dulinszki golyója Kánya testébe fúródott.

— **Amerikából Párisba pénz nélkül.** Két szegénysorsu amerikai diák igazi kalandos módon jött el szülővárosából Springfieldből megtekinteni a párisi kiállítását. Kilenven dollár közös tőkével indultak utol oly módon, hogy szülővárosukból New Yorkig egy tehervonat kocsiában elbujva tették meg az utat. New Yorktól Londonig egy nagy állatszallító hajón mint a gépész inasai jöttek Európába keservesen megdolgozva a szabadjegyért. Londonból Párisig aztán az alsópökből utaztak, de miután az a háromnapos párisi tartózkodás alatt jelentékenyen lepadt, siettek vissza Londonba, hol a hajó, mely New Yorkból áhozta őket, éppen indulóban volt. Újra bealltak inasnak a gépész mellé és ily módon, nem minden megpróbáltatás nélkül, szerencsésen eljutottak New Yorkba. Innét a hajóskapitány jóindulatából sikerült hazakerülniök Springfieldbe.

— **Nyári mulatság.** Az Athenaeum Dalegyet július 22-én Matyasföldön nyári mulatságot rendez. A mulatság programja érdekes és élvezetes. Lesz: tarsasatek, parósfutás (diakkal), kerékpárverseny (számtan diakkal), hangverseny, egész délután díjküzdés (barom értékes nyereményű) és tánc. A hangverseny műsora a következő: *Daltnepen*. Férfikar. Előadja a dalárda. *Az öngyilkos*. Feri monolog. Előadja Csillag Ferenc. *Magyar leány*. Verifikar. Előadja a dalárda. Nyitány a *Felsen-üle* operából. Előadja zongorán: Kiss Flóra, I. hegedűn: Klein Benő, II. hegedűn: *Tiktisch Adolln*, mely hegedűn: *Tiktisch Adoll*. Vadászkar a *Bübs vadász* operából. Előadja a dalárda. Az énekkarokat *Huber Sándor* karnagy személyesen vezényli. Egy műsor ára, mely belépőül szolgál, 50 fillér.

— **A Margitsziget tele.** A Margitsziget az által, hogy a hid nemokara megnyílik, egészen új jellegűt ölt magára. A nyári fűrdővaddal a téli fűrdőszegzon fog válnakozni. A sziget minden szobájába kályhát vezetnek be. Szakvélemények szerint a sziget télen különösen alkalmas idegbetegek számára. A fűrdőt télen is nyitva tartják, úgy hogy a kúra télen nyáron is elírt. A Margitsziget lakosai, illetve a szigeten lakó fűrdővendégek fel lesznek mentve a hidván alól és állandó belépőjegyet kapnak az új hidra.

— **Az időjárás.** Az idő országszerte derült, száraz és igen meleg. A hőmérséklet maximuma az Alföld egyes tájain 35°-ig emelkedett. Zivatar nem volt sehöl sem.

— **Uszoda, vagy leányiskola? — ez most a kérdés.** A kincses *Kolozsvárott*, ahol minden téren virágzanak a kulturális törekvések, elhatározták, hogy felsőbb leányiskolát építenek. Neki is fogtak és építettek. Építettek és építettek — és amikor már csaknem készen volt az épület, megnézték, hogy mi van az épülettel szemben. És akkor észrevették, hogy az emelet ablakai éppen — a *Diana-uszodára* nyílnak. Pompás egy kilátás: látni az egész uszodát, a kabinok rejtelmeibe is lehet egy-egy pillantást vetni, — egy szóval pompás mulatsága kínálkozik a felsőbb bakfis-seregnek. Hogyha majd megújulnak a prelekiótt hallgatói, vidáman elszórakozhatnak az uszoda látványosságain, sőt akár találtak is adhatnak par distance „az unokafivérüknek”, ki is, ha már nem bírja ki a távolból feléje lövellő szép szemek tüztét, egyszerűen a hűsítő habok közé vetheti magát. Ami nagyon egészséges. Csak hogy akad egynémely illetékes tényező, aki bár kissé későn, de mégis csak észrevette, hogy az uszoda és a leányiskola egyáltalán nem összeillő két szomszédok, sőt hogy ez a közelség veszedelmesnek, — mi több: botrányosnak mondható. Az egyiknek tehát menni kell. Az uszoda vagy a leányiskola? — ez most a kérdés. Vajjon melyik enged?

— **A pszike svábok magyarsága.** Hihetetlenül hangzó és felháborító eset történt Esztergommege *Piszke* nevű községében. Az ottani svábok a templomban tünettek a magyar szót ellen, sőt ki akarták dobni a kántortanítót, akinek ajkán először esendült meg a magyar szó az Istenházában. Körülbelül két évtizede már, hogy *Piszke* lakossága magyarosodik és a fiatalabb generáció sok tagja már nem is tud németül. Az öregek azonban még mindig nem akarják megérteni azt, hogy ha magyar földön magyar kenyeret esznek, hát érezzenek is magyarul. Most, hogy fölépült az új templom, *Sziklay* János kántortanító azt az új és dícséretreméltó rendet akarta behozni, hogy ezentul nemcsak német, hanem magyar litániák tartassanak a templomban.

Első kísérletét e hó 15-én délután tette meg, de maideum póruul járt vele. Ugyanis a templomban levő harcias öreg sváb férfiak és asszonyok lepisszegték a magyar litániát, majd hangosan kezdtek zúgolódni, és a kórus felé, a kántor olvasta a litániát, kiabálni kezdtek!

— *Hanus! Abzug!*

Azután egyszerre elkezdtek hangosan németül imádkozni és ezzel lehetetlenné tették a magyar szót, úgy, hogy a magyar érzelmű kántor-tanítónak, a nagyobb botrány elkerülése végett, ott kellett hagynia az Istenházát. *Sziklay* János tanító ez ügyben panaszt tett a szolgabírói hivatalnál.

— **Az országos levéltárból.** Dr. *Pauler* Gyula miniszteri tanácsos, az országos levéltár igazgatója, a mai napon kezdte meg egy hónapra terjedő szabadságidejét és alkalmasint részt fog venni a párisi történelmi kongresszuson. *Pauler* távollétében a levéltárt *Ördy* Lipót országos levéltárnok vezeti, aki most is buzgóan folytatja a román kérdésre vonatkozó tudományos buvaritait. A nyár folyamán egyre tartanak a levéltárosi vizsgálatok és nyitva van a diplomatikai kiállítás.

— **Vasuti összejövetel.** A csütörtökön este 6 órákor Fiuméből induló és 9 órákor *Moraviciára* érkező gyorsvontat utasait azzal a kellemetlen hírral lepte meg az ó-moraviciai állomásfőnök, hogy csak négy órai késéssel utazhatnak tovább, mivel *Ogulin* és *Ó-Moravica* között egy elszabadult gőzmozdony a *Zágrábról* jövő tehervonattal összeütközött. A szerencsétlenség úgy történt, hogy a mozdonyt, amely holt ponton állt, a gépész helyéről meg akarta indítani s a gőzcsapot kissé megeresztette, hogy a gépen valamit igazítson. Az igen lassu mozgásba jött gőzmozdonyról a gépész leszállott s a gép alsó részét kezdte igazgatni, midőn az ismeretlen módon erős lökést kapott s gyorsan kezdett a pályán haladni. A gépésznek nem maradt annyi ideje, hogy a gyorsan utnak eredt gőzmozdonyra ismét felugorhasson s megállíthassa, s így a fokozatosan gyorsuló sebességgel haladó mozdony a pálya lejtős részéig ért, ahol iszonyatos rohanással folytatta útját s elementáris erővel csapott össze a szembe haladó 64. számú zágrabi tehervonattal, melynek gőzmozdonyán *Bassal* Márton tüzelő és *Bódis* János vonatvezető voltak. A fumei utasok 1 órákor éjjel segéd-garnitúrát kaptak, amelyivel az összeütközés előtti pontig szállították őket, ahol egy időközön elkészült gyaloguton keresztül fátyalfénynél hurcolkodott át a közönség a Zágrábról odaküldött segítővonatra. A tehervonat jó része romhalmazban hevert, szállítmánya szétszórtva a pályatesten és egész környékén. A gazdátlan gőzmozdony egyik fele a sínekben hevert, a másik része pedig alatt a völgyben fektült összeroncsolva. A tehervonat gépe szintén összelapult és darabokra tört. A teherkocsik többé-kevésbé megrongálódtak, lisztiszállítmánya összefogatva, szétszóródva hevert a pálya mentén. *Bassal* Márton tüzelő,

mikor észrevette, hogy az elszabadult gőzmozdony örülletes sebességgel közeledik feléjük, kénytelen volt átlátni, hogy más módon már nem segíthet magán s az utolsó pillanatban a gőzgép egy sarokba szögellő részében leguggolt, ott összehúzta magát s így várta be a katasztrófát. A szerencsétlen ember zúzódosákat szenvedett. *Bódis* János, a vonatvezető pedig, mikor látta a készülő veszedelmet, leugrott a gyorsvontatról és súlyosan megsebesült. Bódist a robogvontat Zágrábra vitte, ahol az esetről már időközben előre értesített családja várta a sebesültet. A szerencsétlenségből körülbelül 120.000 forint kár származik. A fumei gyorsvontat, amelynek reggel fél 9 órákor kellett volna a fővárosba megérkeznie, csak délelben háromnegyed két órákor érkezett Budapestre.

— **Halálozás.** Ómoravici *Heinrich* István királyi tanácsos, fővárosi bizottsági tag temetése szombaton délután 5 órákor lesz a kerepesi-uti temető halottasházából. A Belvárosi Polgári Kör vezetősége felkéri a kör tagjait, hogy a kör alelnökének végteszelegénél minél számosabban jelenjenek meg. Gyűlékezés délután 4 órákor lesz a körhelyiségben. (Korona-herceg-utca 6. szám.)

Hollósy János posta- és táviratfőtiszt július 19-én 55 éves korában Budapesten meghalt.

— **Eladó sziget.** A francia állam holnap elárvezezteti a nizzai prefektúrán a Nizza mellett fekvő *Sainte-Marguerite* szigetét. Ennek a kis szigetnek nagyon érdekes történelme van. Ide zárták be *Lagrange-Chancel*, ki 1720-ban *Filippik* cím alatt három mérész hangu rőpiratot adott ki az orléans herceg ellen. I. Napoleon ide deportáltatta *Proglie* püspököt. 1816-ban viszont, a restauráció alkalmával Napoleon gárdjájának mamelukjai küldték ide. 1841-től 1859-ig az afrikai háboru folyamán foglyul ejtett arabok börtöne volt a *Sainte-Marguerite* sziget. Végre 1871-ben ide csukták a hazaáruló *Bazine* marsallt. Aki a szigetet megveszi, egész kis muzeumot rendezhet be a sok híres fogolynek hátrahagyott tárgyaiból.

— **Egy tüzhányó hogy pusztította.** A Reuter-ügynökség jelenti *Jokahámából*: A Bandaisan közelében levő *Aduma* nevű tüzhányóhegy a mult kedden hirtelen nagy erővel kitört. Állítólag kétszáz ember életét vesztette vagy megsebesült.

— **Gyilkosság a tanyán.** Nagyváradról táviratozza tudósítónk: A Monosor pálya mellett levő *Zsákos* tanyán az éjszaka borzasztó rablógylkosság történt. *Klein* Ignác bérli ablakn belöttek a rablók, *Klein* Rózát mellén találta a golyó és holtan rogyott össze. A megrémült apa erre rálött a rablókra, akik közül egyiknek halálát okozta a golyó, a többiek pedig elmenekültek. Pár pillanat múlva a bérli háza lángban állott, a rablók ugyanis meggyújtották a tetőt. A ház porrá égett. Azt hiszik, hogy a rablók *Klein* munkásai voltak.

— **Egy bécsi erdész öngyilkossága.** Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy *Paul* Ede királyi főerdész az *auhoi* udvari uradalomban borzalmas módon vetett véget életének. A főerdész vízzel töltött vadászpuskával a szájába lött s menten meghalt. A víztöltés darabokra tépte a fejét.

— **Rendőri hírek.** *Kajecz* János 26 esztendő napaszom tegnap *Davidovics* Jakabnak a Külső-Kerepesi-ut 5. szám alatt levő ócskavaskereskedésben egy töltény került a közei közé, amely váratlanul felrob ant. A töltény *Kajecz* kezét annyira összeroncolta, hogy a szerencsétlen a Rókus-kórházba szállították. — *Mozeika* Zsófiát, aki a József-tóherceg szállóban öngyilkossá tett, ma boncolták fel a törvényszéki orvostani intézetben. A boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen szublimált mérgezte meg magát. — *Lippner* József kávésnak *Bálvány-utca* 2. szám alatt levő kávéházába az éjjel ismeretlen tettesek betörték s onnan egy evőkeszleten kívül 12 korona készpénzt ellopokt.

— **Nem képzelhető kellemesebb tartózkodás és szórakozás,** mint amit Ós-Budavara nyújt a rekkenő napokban. Igazán valóságos Mekkája Ós-Budavara a budapesti izzó aszfalt sivatagjára szorult százezreknek. A variété előadások — melynek clouja *Little Tich* és *Taciano* — estenként Budapest színe-javát vonzzák ki Ós-Budába. Ós-Budavara matól fogva egy pompás látványossággal szaporította érdekes műsorát. két boer toronykötél művészt szerzödtetett, akik először szombaton este proukálják a szédítő magyasan bántulatos művészeteket. Vasárnap mar délután 6-7 óra közt lennek tel először, szután éjfelkor. Vasárnap délután 7 órákor *Little Tich* a családok részére rendezett matinében lép tel először.

— **Katonák és cigányzene közvetítés a Telefon Hírmondóban.** A beszélő uság ma este 8 órától 11-ig — mint mindnap — előlötetnek szórakoztatására felváltva katonák és cigányzene közvetít. A zeneközvetítés mellett 1/10 órától 10-ig pedig a rendez esti felolvasást tartja meg a *Telefon Hírmondó* szerkesztőség, mely alkalommal a legújabb hírek és táviratok kerülnek felolvasásra. A zene, valamint a felolvasás megkezdésére riadójellet hívják tel a közönség figyelmét.

(x) Legújabb váson burkalapok urak és hölgyek részére tenér, szürk és drapp szinben daraja 1.25 frt, szelkűdes vidékre is. Kertész Pal-éle divatruház, Kerepesi-ut 44., a Népszínházzal szemben.

(x) Erke-gyújtó a legjobb.

A kereszténység jubileuma.

Budapest, július 20.

Most már teljes erővel folyik a készülődés a magyar katolicizmus kilencszáz esztendősi jubileumának megünneplésére. Az a hír, hogy Nagyvárad is külön ünnepséget készít elő, nem bizonyul valónak, ellenben a püspöki kar legutóbbi gyűlésén határozta meg, hogy az esztergomi érsekség sufraganus püspökei Esztergomban, a püspöki kar többi tagja pedig, élén Schlauch Lőrinc nagyvárad bibornokkal, Székesfehérvárról vesz részt az ünnepélyeken. A kilencszázados jubileum esztergomi végrehajtó bizottsága tegnapi délután Bolitár József püspök elnökelete alatt ülést tartott. Mindenekelőtt, miután hivatalos értesítés jött, hogy az ünnepen a király személyes képviselője Frigyes főherceg lesz, a bizottság tanácskozott a fogadtatásról, és határozta meg, hogy az indóháznál testületileg fogadják a főherceget, akinél ha küldött-ségeket fogad, tisztelegni fognak: a vármegye közönsége, a papság, a katonaság és a város.

Az előkészületekről esztergomi tudósítónk a következőket jelenti:

Esztergom, július 20.

A megye intézkedik a námai indóháztól a városig vonuló út jókarban tartása iránt, valamint felkéri a kereskedelmi minisztériumot, hogy díszítse fel a hidat és hogy 14-én délután 15-ike estéig általános vamentesség legyen. Felkéri továbbá a M. A. V. igazgatóságát a két indóház feldíszítése iránt.

Ha vallalkozó jelentkezik, tribünöket állítanak fel a két új kanonoki ház előtt térien. Lakásokul az összes iskolai helyiségek fognak szolgálni és amennyiben a szükség kívánja, az elszállásoló bizottság barakkok felállításáról is fog gondoskodni. A bizottság lépéseket tesz, hogy a vasutak és a gőzhajók mérsekelt kedvezményes jegyeket bocsássanak a közönség rendelkezésére.

Megvitatták az istentiszteletek rendjét és abban állapodtak meg, hogy a bazilikák körül csak egy mise lesz, melynek vezetésére gróf Fongrácz Adolf végül helyi püspöket fogják felkérni, továbbá egy és pedig magyar szentbeszéd, melyet Pór Antal mond. A nemet, tőt, valamint egy másik magyar prédikáció reggeli hét né órákor a királyvárosi, a vízivárosi és a Ferenc-rendi templomokban lesz.

A bizottság intézkedik fog, hogy a Budapesti Mentő-Egylet egy szakaszt küldjön ki. A katonaságot felkéri a rend főtartására. Tudomásul vette a bizottság Andrássy János alispán jelentését, hogy ari banderium létesítésén és szervezésén fáradozik. Vaszary László, az elszállásoló bizottság elnöke jelentette, hogy Loda Gábor Szécsény kerületi-esperes tudatta, hogy őtszáz zarándokk érkezik e napra, továbbá Fajda Odún zirci apát 14-én délután érkezik, és a 26-ik gyalogezred parancsnoksága Beesbői értesítést küldött, hogy a helyben állomásozó zászlóalj tisztikara fogja az ezredet képviselni.

Dr. Rampf Mihály passau püspök mély sajnálattal közölte, hogy azkora és gyöngye egészsége miatt nem jelenhet meg személyesen, hanem lélekben mindenesetre ott lesz.

A díszítések tekintetében a következő megállapodások történtek: a „Kolos-hat” fényesen dekorálják. A primási palota előtt két óriási piramis lesz, melyek tetejében görögűz fog égni régi, díszített edényekben.

A primási palotát kiváló fényűvel díszítik fel, ugyancsak a papnövelet is. Két gyönyörű diadal-kapu lesz: az egyik a Bibliotékával, a másik a vértemplommal szemben, a két új kanonoki ház előtt. A primási palotától a Ferenc József-úton végig óriási póznákon zászlók fognak lengeni.

A város háza erkélyéről Vimmer Imre polgármester fogja az ünnepi beszédet tartani.

Vaszary Kolos hercegprimás az egyházmegyében levő egyes templomok renoválására és harangokra 27.810 koronát adományozott. A jubileumi ünnepség összes költségeit a hercegprimás fogja viselni. A főkapitán felkérésére a díszmenet élén a hercegprimás előtt az ezüst keresztet Komlóssy Ferenc kanonok fogja vinni lóháton, teljes lóparki díszben.

Kassa nagytudományú megyés püspöke lendületes hangu pásztorlevelében hívja föl papjait a jubiláris év megünneplésére. E pásztorlevelében tudatja, hogy a hercegprimás tolmácsolta Rómában az illetékes tényezők előtt azt az indítványát, hogy a jubiláris bucsu kegyelme már ez évben adassék meg hazánkban, de ez a kívánság „teljesíthető nem volt.” Tehát, mindazokra nézve, akik már az idén nem mehetnek Rómába, nincs más mód a teljes bucsu megnyerésére, mint hogy itthon két más jubileumon vegyenek részt: az egyik a kereszténység 1900-ados és a magyar kereszténység 900-ados jubileuma. Az első jubileum az év utolsó napján és a jövő év első napján fog megünneplést.

A hazafis püspök aztán szól a magyar kereszténység kilencszázados jubileumáról és fejtegetve annak dicsőítő jellegét, a magyarság megtérésének nagy nemzeti és világtörténelmi jelentőségét, felajánlja, hogy a nagyjelentőségű ünnepelés országossá tételére semmi sem történt és az egész emlékünneplés jóformán csak egyes helyi ünnepségekben nyer

kifejezést. Nézete szerint a jubileum megünneplésére legalkalmasabb idő Nagy Boldogasszony napja, amely napon ajánlotta föl a szent király országát és népét az Isten anyjának szerető oltalmába. Ettől a szent naptól csak másfél hónap választ el és eddig alig történt egyéb tervezetéseknél, csupán az Esztergomban és Székesfehérvárról tartandó ünnepségek készülnek nagyobb jelentőségűeknek. Nemde jogos, kiált föl, az én szívemnek keserősége és bánata. E fájdalmas jelenségek okait a püspök letűnő századunk hibáiban keresi, amely szerinte nem akar törődni azzal, hogy a magyar királyság keresztény alapon épült föl és hogy egész történetünk és fejlődésünk a keresztény szellem lengi át. Az ősz püspök ezután elrendeli a jubiláris emlékünneplés alkalmából tartandó egyházi ájtatásokat és felkéri papjait, buzdítsák a tanítókat a katolikus tanító kongresszuson és a híveket az országos katolikus nagygyűlésen való megjelenésre; mindennekfelett pedig buzdítsák a híveket, hogy aki csak teheti, zárando-koljon Szent-István-napján Budavarába, de legalább minden plebánia területéről egy-két hívó és a megyei papság tagjai közül többen és vegyenek részt a Szent-István-napi körmenetben.

Az angol flotta Fiumében.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Fiume, július 20.

Az angol flotta parancsnoka, Fisher tengernagy ma a Vulcan municions pánceolos hajón szemlét tartott, amely reggel 8 órától 12 óráig tartott. Délután fél 3 órákor a tengernagy néhány tisztjének kíséretében ájtott az Adamich mólóra, ahol az Előre nevű kormányzó gőzös várta. A gőzösn levő zenekar az angol himnusszal üdvözölte. A fedélzeten voltak: gróf Szapáry László, Gaal és Csöke miniszteri tanácsosok, Dragoni tábornok s a város több előkelősége. A gőzös átment Lovranába, majd a part mentén visszatért Abbiázba. Közben gróf Szapáry gazdag luncheonel vendégelte meg a társaságot. Abbiázban kiszállottak és megtekintették a parkot. Sétán visszatarék a molohoz és az Előre helyett a tengernagy remek gőzbarkájjára szállottak föl, mely elvitte őket a flottaparancsnok avizohajójához, a gyönyörű berendezésű Surprisehez, melynek berendezését maga Fisher mutogatta meg vendégeinek. Azután az egész társaságot visszavitte gőzbarkájjára a mólóra.

Nyolc órákor a gőzbarkáknak és csónakoknak egész kis flottája jelent meg az Adamich-mólónál, hogy átszállítsa előbb a diszlakomára hivatalos vendégeket, egy órával később pedig a bálai közönséget. Amint gróf Szapáry és édesanyja megérkeztek az admirálshajóhoz, egy rakétafelre kigyuladt az ezernyi villamos lámpa az óriási csatahajón és a máséki nagy pánceoloson, az Oceanon.

Tündéri látványt nyújtott a tüzlángokban tündöklő két óriási gőzös s a közönség, mely ezrivel szorongott a téren, mind kitódult a tengerpartra, a Renouen fedélzetének hátsó része fele részben bályteremmé, fele részben ebédőző volt átalakítva, gyönyörűen díszítve lobogókkal és drapériákkal. Egyetlen hosszú asztal volt felterítve a legelőkelőbb izlés-sel és gazdagsággal.

A pezsgőnél Fisher admirális megkopogtatta az asztalt és fölemelkedvén, éltette Magyarországot és a magyar királyt, háromszoros hipp hipp hurraht kiáltván. Majd újból poharat emelt és lelkes szavakkal köszöntötte fel Fiume városát, gróf Szapáryt és édesanyját.

Szeretnék — ugymond — hosszasan nyilatkozni, de a tulsó oldalon kedves vendégek vannak reánk. (Ezzel a hajó másik végén egybegyűlt bál vendégekre célozt.) Csak annyit mondd tehát, hogy el vagyok ragadtatva a tapasztalt fogadtatásról és szívből éltetjük Magyarországot. (Ejjezsés.)

Gróf Szapáry emelkedett fel utána. Kijelentette, hogy ő tartozik köszönettel az angol flotta idejövételéért s reméli, hogy máskor is lesz szerencséje a magyar kikötővárosnak a flottához.

Fisher admirális közbekiaította: „Ejjevünk minden esztendőben!”

A kormányzó végül éltette Fishert és az angol flottát.

Asztalbantás után a társaság átvonult a tulsó oldalra, hol már javában folyt a tánc. A tengernagy szintén a táncolók közé állott és fáradhatatlanul keringőzött. Ejjétkor még zajos élet uralkodott a gőzösn, melyet sok száz lampionos csónak fogott körül a tengeren. Az angol hajók reggel 7 órákor szedik fel horgonyaikat.

Böcklin fia — gyilkos.

Budapest, július 20.

Borzalmas hírrel verték föl álmából az éjszaka a nagy Böcklint: fia gyilkosságot követett el és a börtönben várja büntetését szörnyűséges tettéért. Az ifju Böcklin, a ki maga is jeles festőművész, Zürichben leszurta a kedvesét éjnek idején. A leány atyja, aki a halálosan megsebesített teremtés segítségére sietett, egy angol vasgyűrűvel addig ütötte agyba-főbe a gyilkost, amíg felholtan terült el áldozatának véreben. Böcklin fiát aztán megkötözték és ugy kísérték be a zürichi börtönbe.

Erről a véres tragédiáról bécsi levelezőnk éjjel után a Neues Wiener Tagblatt utján a következőket táviratozza:

Zürich, július 20.

(Feladott éjjel 11 órakor.)

Tíz év óta lakik itt Böcklinnek harmincegy éves fia, aki maga is festőművész és tanulmányait folytatja itt. A jeles tehetségű fiatal ember már régebben összezördült atyjával s a nagy művész nem is akart tudni fiáról, aki könnyelmű életet élt Zürichben. Mióta az öreg Böcklin Firenzebe költözött, nem is törődött többé a rossz utra tévedett fiával.

Az ifju Böcklin benső barátságban élt Zürichben egy Vaterlaut Rozina nevű huszonnyolc éves kávéházi pénztárosnővel. A viszonyból egy fiuk is született, aki anyjánál van.

Szerelmüket utóbbi időben megzavarták mindenféle összezördülések. A fiatal Böcklin nem sokat szerzett esetjével, el is hanyagolta tanulmányait, amiért a leány egyre korholta. A folytonos viszálykodást mértetete Böcklin féltékenysége. A fiatal ember nemrég elszánta magát arra, hogy nőül veszi kedvesét s így szorosabban magához láncolja a leányt, mert már nem bízt hűségében. De Vaterlaut Rozina hallani se akart erről és szülei is elleneztek a házasságot. Elutasították Böcklint s kerekén megmondták neki, hogy ne járjon a házukhoz mindaddig, amíg polgári állás és kereset nem szerez magának.

Azóta még jobban és még gyakrabban veszekedtek a fiatalok. Akárhányszor a rendőrség is közbelépett, olyan nagy volt már a botrány. Böcklin azért mégis talált rá módot, hogy kedvesével szüleinek házában találkozzék. Az éjszaka is belopózott hozzá, mikor a leány atyja és anyja már aludtak.

Tíz óra lehetett, amikor kétségbeesett javeszékkel hallatszott a Rozina szobájából. Atyja felszakitotta az ajtót s a szerencsétlen leány vértől elboritva rohant ki az udvarra.

— Böcklin agyonsturt! — kiáltott a szegény teremtés.

Az atyja visszazaladt a szobájába s egy angol vasgyűrűvel fölfegyverkezve rárohant Böcklinre, aki félrúten hadonázott a késsel. Az apa földre terítette leányának gyilkosát és aztán megkötözte.

Vaterlaut Rozinát haldokolva vitték kórházba, Böcklint pedig a börtönbe szállították.

A véres tragédiáról távirati uton értesítették a Firenzében lakó Böcklin Arnoldot.

VIDÉK.

— (Nogáll püspök emlékezete.) A nagyváradiai népszerű püspököknek, Nogáll Jánosnak emlékére rekvium volt ma délelőtt, halála évfordulója napján az ottani székesegyházban. A gyászmisén, amelyet Gróf Béla kanonok tartott, nagyszámú előkelő közönség jelent meg, azonkívül azoknak az intézeteknek képviselői, amelyek az elhunyt püspökben mecénásukat vesztették. Schlauch Lőrinc bíboros szép koszorút helyeztetett Nogáll püspök sírjára.

— (Törvényhatósági ülés.) Mosonvármegye gróf Pálffy Daun Vilmos főispán elnöklése mellett tegnap és ma tartotta meg évnegvedes közgyűlését. Elhatározták, hogy a királyt hivenedik születésnapja alkalmából hódoló felirattal üdvözik. Elfogadták az alispánnak azt az indítványát, hogy a vármegyében létesítendő Ferenc József arháza 80.000 koronás alapítványt tesznek. Az üresedésben volt árvaszéki jegyzői állásra három pályázó közül Csöke Antal, nezsideri szolgabíróvá pedig Skultéty Miklós tb. szolgáiról választották meg közfelfelkialással.

— (Makó város felirata.) Makó város képviselőtestület feliratot intézett a belügyminiszterhez a szervezési szabályzat módosítása tárgyában. A feliratot Justh Gyula országgyűlési képviselő tegnap kézbesítette Szell Kálmán belügyminiszternek.

— (Mentőtanfolyamok a vidéken.) Szép és humánus tervezet megvalósításán fáradozik a Budapesti Önkéntes Mentőegylet. A mentési szolgálattól tanfolyamokat akar tartani a nyári hónapok alatt a vidéki nagyobb városokban, ugymint Szegeden, Debrecenben, Székesfehérvárról, Nagyváradon, Pécset, Pozsonyban és Szombathelyen. Már értesítette is az

egyesület az illető törvényhatóságokat. A tanfolyamok a nagyközönségnek szólnak, de különösen a gyári és iparvállalati munkásoknak. Igen gyakran megtörténik ugyanis, hogy a gyári szerencsétlenségek, balesetek csak azért találós kimenetelűek, mivel nincsen a kéznél azonnali segítség. Rendkívüli nagy fontossággal bír a munkásokra az a körülmény, hogy legyen köztük olyan, ki első segítségét adhat esetleg szerencsétlenül járt munkástársának. Ez az intenció vezet a B. O. M. E.-t, amikor a mentesbőli tanfolyamokat szervez. A tanfolyamok ingyenesek. Az első ily előadásorozatot Szegeden fog tartani jövő hó első napjaiban.

SZÍNHÁZ, ZENE.

**** A Nemzeti Színház igazgatója tanulmányton.** *Beóthy László, a Nemzeti Színház igazgatója*, aki nyári szabadságidejének első részét a fővárosban a jövő színház-év előkészítésével töltötte, ma ugyane célból külföldre utazott.

**** Elnök kisasszony.** *(A Fővárosi Nyári Színház bemutatója.)* A budai szinkör udonsága a velünk közös vámtérről került hozzánk. Műfajára nézve három főlvonásos operett és bécsi eredetűre való tekintettel elbirt volna egy alapos átdolgozást, érte ezalatt az unalmas libretto fölfriessítését. A zenéje kedvéért bizony meg lehetett volna kockáztatni ezt a munkát. A Müller-Norden cég jegyzi a muzsikát, amely ha nem is jár minden taktusában eredeti ösvényen, jóféle bécsi zene, valceros és alkalmas a népszerűségre. Makó társulata az *Elnök-kisasszonyt* szép összevágó előadásban mutatta be. *Szende Anna* kedves temperamentumával játszotta Nelly szerepét, énekszámait és táncait egymásután meg kellett ismételnie a közönség lelkes tapsaira. *Sugár Aranka* bájos volt Luocette szerepében, énekek és játékaik egyaránt nagy sikere volt. *Krémer és Faragó* gondoskodtak a derűtségről aktuális és kevésbé aktuális viccekkel. *Mihályinak és Fethesnének* szintén kijutott az elismerésből. A darabban előforduló káncokat *Hansné*, a Népszínház kitűnő balletmesternője tanította be.

**** Városligeti Szinkör.** A Városligeti Szinkörben holnap, szombaton megismétlik a *Tiszturak a zárdában* című operettet *Sziklai Szeréna* vendégfőléptével, aki tegnapi bemutatkozásakor nagy sikert aratott. Vasárnap délután *Dollyt* adják *Feld Irén*nel és *Gál Gyulával*. Este a *Goldstein Számi* kerül színpadra *Gyöngyi Izóval*. A jövő héten a *madarász* Postás *Milkájában* mutatkozik be *Komlóssy Emma*, a kolozsvári színház primadonája, aki a *Három pár cipőben* is fel fog lépni. *Hegyi Aranka* vendégjátékait augusztus elejére tűzte ki az igazgatóság.

**** Magyarok hangversenye külföldön.** A luhacsovi fűrdő nagyszállójában nagyszerű hangversenyt rendezett néhány nappal ezelőtt a fűrdő igazgatósága. A hangversenyen jobbra magyarok működtek közre s kivált három fiatal magyar művész aratott nagy sikert: gróf *Serényi Leopoldina*, *Kelen Augustza* urhölgy és *Weinreb Adél* kisasszony. *Serényi grófnő* dalokat énekelt, *Kelen Augustza* urhölgy hegedűn, *Weinreb Adél* kisasszony pedig zongorán játszott több hangversenydarabot. A közönség, mint levelezők írja, lelkesedéssel tapsolt a kedves magyar művésznőknél.

**** Offenbach operettjeinek reprize.** A párisi Variété-színház elhatározta, hogy az összes Offenbach-operetteket egymásután feleleveníti. Telen meg is kezdte az Offenbach-reprizeket *Szép Helénával*, mult aónapban a *Rablókat* elevenítette fel, mely július végéig marad a műsoron. Augusztusban ismét *Szép Heléndt* veszi elő, utána *Orfeusz a pokolban* reprizére kerül a sor.

**** Hangverseny.** *Somogyi Mór* zongoraművész, *Somogyi B. Carola* operanékesnő és *Szirmai Imre*, a Népszínház kiváló művésze ma este hangversenyt rendeztek *Lublófürdőben*. Az előkelő közönség a művészeket elhalmozta tetszésnyilvánításaival.

MŰVÉSZET.

□ **Egy Zichy-kép története.** *Zichy Mihály* nemrégiben felette érdekes történetet mondott el arról, hogy muzeumi nagy képe, amelyen Erzsébet királyasszonyt látni Deák Ferenc ravatalánál, minő viszonytagságokon ment keresztül. *Zichy maga* „elitált műnek” nevezi képét, amelyet *Trefort* miniszter rendelt meg nála. A feladott téma ez volt: Erzsébet királyné leteszi szalagos koszoruját Deák Ferenc ravatalára. Meg volt határozva az is, — ugyem? *Zichy* — hogy ez a jelenet nem szigorú történelmi hűségében, azaz a Tudományos Akadémia előcsarnokában összegyűlekezett szemtanúk arcképeivel legyen ábrázolva, hanem allegorikus hozzáadásokkal legyen jellemezve és szűkebb keretbe szorítva. Így támadt a természetű, égő gyertyákkal kártyezett ravatal, rajta a koporós s

ebben a halott Deák Ferenc. Mellette a gyászoló Hungária allegorikus alakja.

Ez volt a szomorú faktum!

Erzsébet királyné, engedve a magyarok iránti előszeretetének, nem egyszer vétett a szigorú Habsburgi udvari etikett ellen. Mi volt Deák hazájának, azt Cló hálás tollal a magyarok krónikájában megörökítette. Milyen szolgálatot csinált Deák az uralkodó háznak, azt Erzsébet királyné mélyen átértékelte. Nem is késett — mellözve az etikette korlátait — szíve sugallatát követve személyesen a budavérből lejönni és saját kezeivel koszoruját az elhunyt nagy hazafi tetemére letenni. Letérdepelt a ravatal előtt elhelyezett számolyra, esendően imádkozott és szó nélkül távozott. Ezen jelenetek közül ez a föttett választottam. A királyné koszorujának rendkívül széles szalaga, a királyné öltöne is természet hűek. Dícsőitette a felséges asszony a mi drága halottunkat és ezen tetteért a mi hazánk gényusa, ragyogó csillagkoszoruját fogja megvilágítani Erzsébet királyné alakját.

Koszorut — koszorúért!

Ezzel feladatom megoldottam. Ovatosabb lett volna ennél megállanom. De Deák Ferenc mauzoleumban — átvizsgálva a tömördek sok részvételi koszorukat és gyászszalagokat — ráakadtam *Kossuth* Lajos szerény cipruságára, melyet az tisztelete jeléül (egy levélben) Deák sírjára küldött. Politikai ellentéteken áttekintve megtisztelti Deák Ferenc nemos jellemét?

Ezt a szerény, de sokat jelentő cipruságat a többi koszorukhoz esatolni én nélkülözhetetlennek találtam. De ezzel bizony rossz fártaknt a tűzre és azért se az udvarnál, se az udvariaknál nagy köszönetet nem arattam.

□ **Gróf Festetics György emlékezése.** A keszthelyi *Georgikon* nagynevű alapítójának, *Festetics* György grófnak emlékét nem sokára szobormű fogja hirdetni Keszthelyen. A szobor, melyet az országos gazdasági egyesület csináltat, a keszthelyi kikötőben, gyönyörű park közepén fog emelkedni. *Lukácsy Lajos* mintázza a szobrot, mely a legelső magyar gazdát álló alakban, az ekeszarvára támaszkodva, örökíti meg. Az emlékszóbot országos ünnepség keretében a jövő évben leplezik le Keszthelyen.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Hipnózis és névcsere.** A törvényszék előtt állott ma lopással vádolva egy csinos, fiatal leány, akiről a törvényszék egyelőre nem tudta megállapítani, hogy az-e, akinek magát mondja? *Vidék Irén* — így nevezte magát a fiatal leány — néhány hónap előtt egy vendéglobben együtt vascorázott egy férfitársasággal. Vacsora után az asztaltársaság egyik tagja észrevette, hogy kétszáz forinttal terhelt pénztárcája eltűnt; de már ekkor a vendégölgy nem volt jelen. Keresették a rendőrséggel, de nem tudták ráakadni. Néhány nap múlva azonban maga a panaszos találkozott az utcán a leánnyal és bekísérte a főkapitányságra. Ott a leány a kihallgatása alkalmával regényes mesét talált fel. Elmondta: „hogy öt 2 éves korában egy *Király* István nevű ember ellopta a szülői háztól s magával vitte ki külföldre. Bejárta vele Amerikát, Olasz-, Francia-, Angol- és Németországokat, míg végre visszatért hazájukba, ahol aztán *Király* István öt sorsára bízva, magára hagyta. A leány ugy itt, valamint a vizsgálóbíró előtt is következetesen *Vidék Irén*nek nevezte magát. A rendőrség nem hitte el a regényes színezett mesét, hanem tovább nyomozott. Így tudódott aztán ki, hogy *Vidék Irén* eredeti nevén *Katona Teréz*nek hívják. A leány tagadta és tagadja még most is, hogy valódi neve *Katona Teréz*. De erre van is oka, mert *Katona Teréz* lopásért néhány évvel ezelőtt már 3 havi fogházra ítélték el s ezt a büntetést itt ki is töltötte. A törvényszék lopás büntette miatt helyezte vád alá *Vidék Irén* s mára volt kitűzve bűnügyében a főtárgyalás. A tárgyaláson a leány ismét macakul ragaszkodott ahhoz, hogy *Vidék Irén*nek hívják. Az ügyész azonban bejelentette, hogy legközelebb tanúkkal fogja igazolni, hogy a vádlott leánynak neve *Katona Teréz* s a bíróság ezért a mai tárgyalást elnapolta.

§§ **Brunner Mór kártérítési pöre.** A Kuria tegnapi ítélete után, amely fölmentő volt, nyomban szabadiára helyezték *Brunner Mór* pinocért, akit avval vádoltak, hogy elcsábított egy nevelőnőt. *Brunner*, aki közel két esztendőig volt vizsgálati fogságban, most kártérítési pört akar indítani az államkincstár ellen, amiért akarattán és önhibáján kívül fogságot szenvedett. Így tehát a két év óta húzódnó bűnpernek folytatása ígérkezik polgári uton.

§§ **A köztársasági elnök megsértői.** *Párisból* írják: Tegnap tárgyalták a Palais de Justiceben annak a két egyének esetét, akik július 14-én, a nemzeti ünnepen, *Loubet* elnök kocsijának elvonulásakor a *bas Loubet*-et (*Le Loubet*-vel) kiabáltak. *Engène Sand*, az egyik vádlott, beismerte, hogy a *bas Loubet*-et kiabált, de tagadta, hogy a *mort Loubet* kiáltás tőle eredt volna. A törvényszék előtt megbánást mutatott, és nyilvánosan bocsánatot kér: a köztársaság elnökétől. A törvényszék ezt tekintetbe is vette és hat heti fogházra ítélte el, a Bérengertörvény alkalmazásával. E szerint büntetését csak akkor kell kitölteni, ha újra valami törvénnyellenes dolgot cselekszik. A másik vádlott, *Joseph Lagarde*, mindent tagadott, ez azonban nem használt semmit, mert több rendőrt tanuskodott ellene.

§§ **Helyettesítés.** A budapesti főügyési helyettes *Dr. Keserő Lajos* alügyészt a kolozsai ügyészség vezetésével bízta meg arra az időre, amíg az ottani ügyész szabadságon lesz. *Dr. Keserő* alügyész már át is vette az ügyészség vezetését.

Nyílttér.

Urasági lakás

V. Váci-körút 46. sz. házban november hó 1-ére kiadó.

Dr. Kovács Jenő

ügyvédi irodáját

VII., Kertész-utca 43. szám alá helyezte át.

„ESZKULAP“

„De Dion-Bouton“ motoros automobil kocsit.

Öránkénti 8 krajcár benzín-szükséglet.

A legeszményibb automobil kocsit, a legkülönbözőbb és legegyszerűbb gépezettel. Súlyja 240 kiló.

2¼ lőerőjű. Vízihűtő készülékkel.

A kocsi minden gépzési ismeret nélkül is kezelhető s egy órai gyakorlat után a gépkezelés föltétlenül elsajátítható.

A kocsin két, szükség esetén még egy harmadik, gyermekülés is van. Acél csövekből, ruganyokból van fölépítve s kerekei kitűnő pneumatikon járnak. Öránkénti sebessége harminc-harmincöt kilométer és magaslatokra is fölvezethető. Homokos vagy sáros utakon egyaránt működik.

Julius 4-én az „Eszkulap“ automobil a Criterium du Sudi nagy versenyben az első díjat nyerte el, minután a kitűzött 100 kilométeres útról Camus vezetése alatt 1 óra 58 perc alatt mint első érkezett be.

Továbbá a Páris-Rouen közti 240 kilométeres versenyen ez az automobil kocsit elsőnek nyerte meg. Menetideje: 7:20 perc. A Bordeaux-Périgueux-Bordeaux-úti 260 kilométeres uton második. Menetideje: 5:10 perc.

A párisi, londoni, berlini, lipcsei, lyoni, bairni kiállításokon nagy feltűnést keltett s a legutóbbi hamburgi kiállításon az első díjat nyerte!

Aranycérem! Diszoklevél! Érdemkereszt!

Bővebb felvilágosítást ár- és fizetési módzatokról

a „Budapesti Napló“

kiadóhivatalában

VIII., József-körút 18. Hartmann József urnál.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

(Az e rovat alatt közlötneknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT.

*, **A párisi olimpiai versenyek.** A Párisban lévő magyar atleták jól viselik magukat. Most a handikap-versenyeknél, ahol a bizottság előnyök útján igyekszik a versenyzők képességeit kiegyenlíteni, ismét bebizonyult, hogy Amerika és Anglia után a magyar fiúk a legkitűnőbb atleták, akik a világ minden részéből Párisba összesereglett versenyzőkkel szemben is több győzelmet arattak. Majdnem mindegyik versenyszámban fényes szerep jutott atlétáinknak, akik ezáltal is hírnevet szereztek a magyar sportnak.

A tegnapi délután rendezett *handicap* versenyek eredménye, mint Párisból táviratozzák, a következő: A *rudugrásban* *Kausér F. Jakab*, a Magyar Atlétikai Klub tagja győzött.

A *magasugrásban* *Strausz Gyula* és *Gönczy Lajos*, a Budapesti Egyetemi Atlétikai Klub tagjai a második

illetve harmadik helyre kerültek. Megjegyzendő, hogy Gönczy a magasugrás világbajnokságában is harmadik volt.

A távolugrást Koppán Pál, a Magyar Atlétikai Klub tagja nyerte meg.

A díszkosztásban Strausz Gyula foglalta el a második helyet.

Végül a 100 méteres futás előfutámából Koppán Pál, Schuberth Ernő, a Magyar Úszó-Egyesület tagja és Speidl Zoltán, a Budapesti Egyetemi Atlétikai Klub tagja, győztesekként kerültek ki, úgy, hogy bizonyos, hogy a döntő futamot is az egyik magyar futó fogja megnyerni.

Alagi löversenyek. A vég nélküli alagi futások a holnap kezdődő meetinggel újra lelkűk a budapesti sportszerek figyelmét. Hála a Balaton hullámainak, melyek teleöntötték a síófoki partot, Alag kapta meg a két elmaradt versenynapot. A program nagyon eleven, szakasztott máss az utoljára lezajlott alagi meetingnek, úgy hogy a különvonalatok bizonyára nem lesznek ezáltal sem rövidebbek az addigi meetingek vonatainál. A holnapi versenynap legérdekesebb száma a júliusi díj lesz, melyben az alagi lovak java vesz részt, mint Gagarin, Dóra, Wundermadl, melyeknek a Sollinger-féle Maestro fog talán erős konkurenciát csinálni. A típeket egyébként itt adjuk:

- I. Wabernde Lohe—Aimom.
- II. Corvinus—Parázs.
- III. Rézes—Zsuzsi.
- IV. Finom—Barkarol.
- V. Előre II.—Jagelő.
- VI. Dora—Wundermadl.

Sohónai díj. A sohónai gátversenyben, mely holnapután, vasárnap dől el a kottlingbrunni pályán, a következő lovak a valószínű indulók:

Avar II.	lov.	Morton
Clairette	"	Williamson
Higany	"	Wheeler
Pandur	"	Prieten
Isalco	"	Sinn
Ritka II.	"	Nightingalle
Ucagelon	"	Hesp
Suads	"	Bohrn
Sherman vagy	"	
Algier	"	Buckenham
Alice	"	Saiter
Carma	"	Barker
Pasoha	"	Rosack

Alagi löversenyek mai eredményét a Telefon Hírmondó szerkesztősége kiküldött tudósítójának telefon jelentése alapján már a délután folyamán közölni fogja. Tehát azokat az érdekelteket — akik valami elfoglaltságuk miatt nem jelenhetnek meg a turfon — figyelmeztetjük, hogy az egyes futamok eredményéről már a délután folyamán megtudhatják a beszélő újság révén. A felolvasás megkezdésére az érdeklődő közönséget háromszoros riadójellel figyelmeztetjük.

Legujabb.

London, július 20.

Arról a táviratról, melyet a washingtoni kínai követ a pekingi amerikai követtől kapott, a Reuter-ügynökségnek jelentik, hogy az a kormány chifre-kulcsa szerint van szifirozva és a cungh-jamen, valamint Sheng-taotáj közvetítésével továbbított. A távirat vagy 50 szóból áll és Conger aláírással van ellátva. Vutingfang követ a táviratot átadta Hay államtitkárának.

Washington, július 20.

Congernek, a pekingi amerikai követnek Vutingfanghoz, az itteni kínai követhoz intézett távirata így hangzik: Az angol követség állandóan ki van téve a kínai csapatok puska- és ágyutüzének. Csupán gyors segítség akadályozhatja meg az általános mészárlást. A távirat nincs kelteve.

Brüsszel, július 20.

A sanghaji belga konzul jelenti e hó 19-éről: Sheng közölte vele, hogy az idegenek Pekingben e hó 18-án sértetlenek voltak. Egy e hó 16-án kiadott császári rendelet utasította a tien-cini alkirályt, hogy a zavargások által okozott károkat becsültesse fei és parancsolja meg a helyi hatóságoknak, hogy a lázadást nyomják el.

Páris, július 20.

A külügyminisztérium egy hivatalnok a azt mondta a Soir egyik munkatársának, hogy ő a kínai császárnak állítólagos kérelmét a közbenjárás dolgában kísérletnek tartja arra, hogy a hatalmasságok egyetértésé megzavartassák. Delcassé meghusította ezt a tervet az által, hogy a táviratot nyomban közzétette.

TÁVIRATOK.

Bécs, július 20. A pénzügyi és vasúti miniszterek a jövő héten visszatérnek, hogy folytassák a tárgyalásokat az államvasúti új beruházási kölcsön felvétele céljából.

A romániai kormány.

Bukarest, július 20. Az új miniszterek ma tétek le az esküt a király kezébe a Peles-kastélyban és este visszatértek ide. Holnap veszik át a miniszterek tárcáik vezetését.

Meteorológiai hegyi állomás.

Garmisch, július 20. A Zugspitzén tegnap nyitották meg az új meteorológiai hegyi állomást és a lelkeség közreműködésével felszentelték. A hegyi állomást a központi bizottság elnöke Burghardt miniszteri tanácsos adta át a bajor államnak, amelynek nevében Fumm államtanácsos vette át az új épületet. Dr. Ere, a meteorológiai központi állomás igazgatója, akinek a fennhatósága alá tartozik az új meteorológiai hegyi állomás, utalt a meteorológiai kutatás jelentőségére. Még több felszólalás volt, amelyek lelkes tüntetésre adtak alkalmat Ferenc József király, Vilmos császár és Luitpold regensherceg mellett.

Sztrájk Creuzotban.

Creuzot, július 20. A tűzérési műhelyekben sztrájkmozgalom kezdődött. Körülbelül 20 sztrájkoló megkísérelte a dolgozó munkásokat a munkától elteríteni, miközben veredésre került a dolgot. A csendőrség mintegy 15 embert fogott el. A prefektus, az alprefektus és a polgármester a sztrájk színhelyére érkeztek.

Közgazdasági táviratok.

Gelsenkirchen, július 20. A gelsenkircheneri bányarészvénytársaság bevételi fölöslege ez évi júniusban 1,406,355 márka volt, míg májusban 1,498,347 márka és a múlt évi júniusban csak 799,885 márka volt.

London, július 20. (Gabonavásár.) Az irányzat általában csendes, a tengeri gyengébb, 7/8 p-vel alacsonyabb. Városi liszt 21 sh. 6 p—26 sh. Repceolaj 29 sh. Beviteli buza 20,000. Árpa zab 70,000 quarter. Az idő szép és meleg.

New York, július 20. (Terményfőzsé.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 9³/₈— (10.—) Aug-ra 9 16 (9.21). Októberre 8.29. (8.35). New-Orleansban helyben 10 1/2 (10 1/2). — Petroleum Stand white New Yorkban 7.85. (7.85). Stand white Philadelphában 7.80. (7.80). Refined in Cases 9.15. (9.15). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — Zsír: Western steam 7.07 (7.05). Rohe és Brothers 7.30. (7.25). — Tengeri irányzata igen szilárd. Juliusra 44 7/8. (45 1/2). Szeptemberre 44 3/8 (44 1/2). Okt-re —. (—). — Buza irányzata szilárd. Piros ősz helyben 84 3/8. (84.—). Juliusra 82 3/8. (82 1/2). Szeptemberre 82 1/8. (80 1/2). Okt-re —. (81.—). Decemberre 83 1/2. (82 1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3.— (2 3/4). — Káv: fair Rio 7. sz. 9 7/8. (9 11/8). Aug-ra 8.49. (8.45). Októberre 8.45. (8.65). — Liszt: Spring Wheat clears 2.85. (2.85). — Cukor: 4 3/8. (4 3/8). — On: 34.50 (34.70). — Réz: 16.25. (16.10). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, július 20. (Terményfőzsé.) (Zárlat.)

Buza irányzata igen szilárd. — Juliusra 76 1/2. (75 3/4). Aug-ra 76 3/8. (76 1/2). — Tengeri irányzata szilárd. Aug-ra 39 1/2. (38 3/4). — Zsír: Juliusra 6.72. (6.62). Szept-re 6.77. (6.67). — Szalonna short clear 7.35. (7.35). — Sertéshus: Februarra —. (—) júliusra 11.75 (11.50). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Tudni vágyó. 1. Igen beszámítók és bármilyen magasabb állásra pályázhatók. 2. Foralmazó (1600—1500 korona fizetés, 400—700 korona lakpénz), segéd-titkár (2200—2600 korona fizetés, 560—800 korona lakpénz), titkár (2800—3600 korona fizetés és 700—1000 korona lakpénz), tanácsos 4000—4800 korona fizetés, 840—1200 korona lakpénz), igazgató (6000—6000 korona fizetés, 1600 korona lakpénz), főigazgató 8000 korona fizetés, 2000 korona lakpénz). 3. Negyven éven felüli korban nem veszik már fel állami szolgálata. 4. Három-négy év. 5. Nincs, nem is lehet melléki védelme. 6. Nem folytathat ügyvédi gyakorlatot, nem is tehetne eleget a kötelességeinek.

Szegény. 1. Nem szabad utalmat vagy tisztelt-díjat elfogadnia. Azért kapja a fizetését 2. Hivatából visszaküldheti, ha arra alapos oka van. 3. Nem gyakorolhatja. 4. Visszaadni semmiképpen sem szabad vele. 5. Az illetékes igazgatóságnál kell az illetőt följelenteni. 6. Csak a pénzügyminiszterhez lehet folyamodni. 7. Igen, kell rá engedély. 8. Míg az átírás meg nem történt, nem gyakorolhatja a jogot. 9. Minden józós panaszának helyt adunk laonkban.

S. Gy. Szabadka. Adja be a flut valamely katonai alreáliskolába. — internátussal egybekötött ipari szakiskolába (Brassó, Uipest, Gölniobánva), vagy földműveliskolába (Ada, Csákván, Debrecen, Rimaszombat, Szerb-Nagy-Szent-Miklós, Szent-Imre, Zsitva-Ujfal). — esetleg valamely ipari szaktanfolyammal kapcsolatos népiszkolába: Alsó-Mecenzél (vasipari), Huszt (műasztalos), Kézdi-Vásarhely (lakatos és asztalos), Nyárad-Szereda és Zay-Ugróc (fafaragászat). Az igazgatóságok szívesen megküldik a pályázatok irásos feltételeit, ha egy levelezőlapon hozzájuk fordul.

Dr. G. E. Budapest. Sógórának atyja ad a be haladéktalanul a névmagyarosítási kérvényt a belügyminiszterhez címezve, a polgármesteri hivatalban, Mellékelnél kell hozzá a fia születési s az apa illetégségi bizonyítványát. A kérvényre 1 koronát, mellékelre 60 filléres bélyeg teendő. Ha külföldben semmi akadály nincs a névmagyarosításnak, a belügyminisztérium egy hónap alatt elintézi.

Tengerész. 1. Máltóztassék irni Fissinger Jenő ny. századosnak (V., Nagykorona-utca 13.). Onnan szívesen küldenek a tanfolyamról prospektust. 2. Előadások délelőtt is, délután is vannak. 3. Magánuton is készülhet a vizsgra. Mindezeket külföldben már az első levelére annak idején megírtuk.

B. D. Jász-Ápát. 1. Minden posta- és táviratigazgatóság székhelyén van olyan tanfolyam. Prospektust a tanfolyam igazgatóságától kell kérni. 2. Nem Bródy Sándor fordította, hanem Cselsingarian Jakab. 3. Pont álmév alatt Sváb Tivadár. * alatt Lyka Károly kollégáink irnak. 4. Cicero-beutők a Budapesti Napló nem közül híreket. 5. Falk Miksa katolikus vallású.

Z. F. Jánosháza. 1. Rosszul van értesülve. A műegyetemre csak középiskolai érettségi vizsgával léphet. 2. Műegyetemek vannak Németországban és Bajorországban: Münchenben, Karlsruheban, Stuttgart, Aachenben, Hannoverben, Drezdában stb.

Felkezeztelnéki. Bizony válaszoltunk már, de ugyalszik, kikerülte a figyelmét. Azt írjuk, hogy forduljon az illetékes lelkészhez s ott két heti időközben mindig két-két tanu előtt, jelentse be kilépését az egyházból. Arra azonban figyelmeztetjük, hogy az egyházi és iskolai adót még öt évig fizetnie kell.

Hivatal. Mindenekelőtt tudakolja meg, hol van Üreeds s azután folyamodjék. Az hivatalon bajos lesz egyszerre két urnak is szolgálni, hivataloskodni és jogot hallgatni. Vagy az egyiket, vagy a másikat fogja elhanyagolni.

H. V. Igló. Arról a készülékről mi sem tudunk többet, mint amennyi a kérdéses hirdetésben foglaltatott.

R. V. Debrecen. Khina térképét minden nagyobb könyvkereskedésben megkaphatja.

Dr. K. M. Varnó. 1. Igaz. 2. Ugy tudjuk, évi 600 koronás terjednek az Üzletindjak. 3. A os. és kir. közös hadügyminisztériumhoz kell folyamodni. Melléklendők: a születési, tanulmányi és szegénységi bizonyítványok, annak igazolásával, hogy a folyamodó tényleg halgaltja az orvosegyetemet.

K. G. Ió. 1. Olyan tartalmu lapot a magyar zsurnalizatikában nem ismerünk. 2. Fizetése 1920 korona és megfelelő lakpénz. Az állásért az Országos selvmentvészeti felügyelőséghez (Szegzard) vagy a földművelésügyi miniszterhez kell folyamodni. Melléklendők az összes tanulmányi bizonyítványok, különösen pedig azok, melyek szakismereteit igazolják. 3. Állást keresőknek különösen ajánlhatjuk a Budapesti Napló kihirdetési rovatát, amelyben minden nagyobb költség nélkül s a legtöbbször eredményesen ajánkozhatnak.

Toilette. Ferenc József kabát, puha, világos kalap és világos keztyű.

L. M. Székeshérvár. Ilyen tekintetben díj nélkül állunk előfizetőink rendelkezésére.

F. L. Nem főrendbíza tag.

B. A. Kótelek. A tanítói oklevél alapján igen lehet egyéves önkéntes.

Titkár. Egyik sem helyes, hanem ez: bátrak voltunk.

K. Gy. Léva. Nem tudunk róla semmit.

Öcsény. Máltóztassék egyházaadmisztacionális kérdésük eldöntésére az Izraelita Országos Irodát fölkereni az készséggel megteszi. Címe: V., Fűrdő-uca 10.

P. Gy. Ujpest. T. V., R. Gy. Nagyon gyöngés dolgok. Közönettelnek.

B. B. Igen, tétésíthető s akkor a további díjak fizetése alól fömentik. Ezt azonban az egytel igazgatóságának kell elintéznie.

K. L. Luços. P. S. országgyűlési képviselő a nyarat Alsó-Taraffüreden szokta töltetni. Oda intézze a levelét.

B. I. Elek. Most igen olcsók az apró híreletek, tegye meg az ajánlatot ezen az uton. Gazdasági iskolák nélkül azonban aligha fog menni a dolgot.

B. E. Igen, megtörténhetik, különösen borköz állapokban, amikor az emberek rendszeren nem tudják, hogy mit beszélnek. Ontudatos állapotban az ember tudtán kívül nem sérthet.

F. B. Abbazia. Wipphen=Slettenheim Gyula, tehát férfi.

R. W. Felső-Alap. 1. Igen folyamodhatik, ha a szükséges előtanulmányai megvannak. 2. Egészen a nygkövetéséig emelkedhetik.

R. Zs. Budapest. Egészen helyesen írta le azt a kifejezést. Ugy is használják.

W. S. Kis-Hegyes. Jogerőssé csak akkor vált, mikor azt a varmegye is helybenhagyta.

R. M. Kishér. Máltóztassék a Singer és Wolfner céghez (VI. Andrassy-ut 10.) fordulni, ott megkaphatja a kívánt szindarabokat.

M. A. Dombóvár. Mútan az is „tisztá lökés”, igenis érvényes.

KÜLÖNFÉLÉK.

Oh nem az a bú halálos...

Oh nem az a bú halálos,
Mely a dalban szárnya két;
Nem tñri a szívet szórni
A kiáltó szenvedély.

Mire másnál panaszt tenni,
Írt keresni nem lehet:
Az a seb ől, mit az ember
Magától is rejteget...

Inozsdy László.

† A hűség próbája. Mikor Nagy Péter cár hadat viselt a svédek ellen, komoly gyanúja merült föl régi titkáranak és udvari orvosának hűsége ellen, akik csak nemrégóta állottak a szolgálatában. Először azt, hogy legközelebb próbára teszi a két férfi hűségét. Egy napon a cárnak a lengyel királlyal való értekezés végett el kellett távoznia a táborból. Az orvos és titkár parancsot kapott, hogy néhány szolgálóval együtt elkísérjék a cárt, aki szintén szolgai öltönyt vett fel magára. Utközben kénytelenek voltak egy faluban meghálni. Nagy Péter megparancsolta embereinek, hogy jól vigyázzanak, mert a falut ellenséges csapatok portyázzák körül. Éppen vacsoránál ültek, amikor az utcáról puskalövés hallatszott és a másik pillanatban már svéd dragoñosok hatoltak be a szobába. Rárohantak az utasokra, megragadták a titkár és a parancsnok elé építették.

— Hol a cár? — rivalt fenyegetőleg a parancsnok az öreg emberre.

Nyugodtan válaszolta ez, hogy a cár nincs az utasok között.

Egy svéd tiszt pisztolya csövét tartotta a titkár homlokához.

— Mondd meg az igazat, mert különben lelőlek! Az agg ember azonban nyugodtan maradt állításánál.

— Kötözzetek meg! — parancsolta a tiszt. — Majd megtudjuk mindjárt ő nélkül is, hogy hol a cár. Hozzátok csak ide azt a másikat!

És erre előhurokolt az orvost. Ez halálos félelemmel rogyott térdre és reszketve kiáltotta:

— Ott... ott áll... az, akinek hosszú baja-
jusza van!

Arra a cár, aki eddig nyugodtan ült, felkelt, intett a tisztnek, aki embereivel együtt eltávozott.

Az egész támadást maga a cár rendeztette svéd egyenruhába öltözött katonáival. Leírhatatlan volt az orvos ijedsége, amint az igazat megtudta. De Nagy Péter nagyielkü volt iránta és bántalom nélkül bocsá-

totta el szolgálatából, míg a titkár legbizalmasabb barátjává fogadta.

† A kínai vérfürdő megjósója. Mrs. M. Smithnek hívták azt az újságírónt, aki szintén előre megjósolta azokat a rémségeket, amelyek Kínában történnének. Ez a rendkívül tehetséges és fáradszátlan asszonyújságíró a „Pekin and Tiencin Times” kiadója. Sok évig vezette ezt a hetenkint megjelenő lapot Tiencinben, s értesüléseinek megbízhatóságával úgy Kína, mint Japán angol lakóinak a bizalmát a legnagyobb mértékben megnyerte. A „Standard”-nak is két évig volt buzgó levelezője. Valóságos látóköri ihlettel írt egy érdekes levelet a lapjának a Keletről. Komor párhuzamot vont abban a május hónapok és az 1870-ik évi tiencini vérfürdőt megelőző állapokok között és megjósolta azt a borzalmas tragédiát, amely most bekövetkezett.

† A világ legdrágább lapja. A The Nome Gold-Digger című újság eldicsekedhetik azzal, hogy a világ legdrágább lapja. Kis formájú laposka, a terjedelme négy oldal. A múlt év október havában jelent meg legelőször Cape Nomeban és az aranyásók két shillinget, vagyis egy forint husz krajcárt adnak érte példányonként. A kiadója Mr. Carrus M. Coe, san-franciscoi újságíró. A Nome Gold-Digger tízenkét hüvelyk széles és tizennégy hüvelyk magas. Az újdonságokat a legnagyobb változatossággal közli. A kiadónak nyilvánvalóan az a célja, hogy minden olvasójának adjon valamit. Egyik legutóbbi számában ezt közli:

Á kincsek, amelyeket Nome-City aranybányatulajdonosai révid idők alatt összeszereltek, óriásiak és kalendriának a története csudalatos, akár csak a regények olyan érdekesek. Az egyik milliómos volt, a másik matróz, mások azelőtt minden reménység nélkül hanyódtak, vetődtek a világban.

Anyaghiány, ez a nagy akadály ennek a laposkának. Éppen azért a legkimerítőbben írja le a híreket, s a környék hegyeit és folyóit. Klondykeben is vannak újságok, amelyeknek példányáért egy shillinget adnak és ezt a pénzt éppenséggel nem sokalják az olvasók. Az első újság, amelyet Dawson-Cityben kiadtak, a The Miner volt, 1890-ben. Alig volt az a lap egy hónapos, már három más újság is támadt a nyomában. De a konkurrenciának éppenséggel nem volt a következménye az árak csökkenése. Az elmúlt egész télen még három újság jelent ott meg, példányonként egy shillingjével, míg minden négyezer hüvelyknyi helyet a hirdetések számára hatvan-száz koronával fizettek meg. Ötven-tízezer szám jelent meg ezekből a lapokból hetenkint. Itt is az volt a baj, hogy kevés volt a bir, s mindegyik lap gyorslábú kutyákat tartott, amelyek szákon röptettek egy-egy újságíró a környéken ujdonsá-

tosságát látta, a valóságban azonban édeskeveset érezte azt. Valamikor azt hitte, hogy a tanulás idejében is nyujthat már segélyt és gyógyulást, enyhíthet lelkes vizsgalással nyomorúságot és szenvedést, s napi teendője abban állott, hogy tejes üvegeket mosogatott kis gyermekek számára.

Még legközelebbi munkássága is, amelyhez erről a fokról előlépett, sem volt semmiféle vonatkozásban az áldásos ápolónői működésével, s ha körüljött a többi fiatal leányok között, hogyan tudják megírni az eszményeiket a hivatásuktól annyira távol eső munkásságban, akkor rá kellett jönnie, hogy azok túlnyomóan főként azért vergődhetnek el valahogy, mert egyáltalában nincsenek eszményeik. Amikor aztán előbbre jutott, amikor végül magukat a gyermekeket is rábízták, nemcsak a tejes üvegeket, amikor később az igazi betegápoláshoz is hozzáengedtek, érezte csak először, mennyire külön áll ő éppen a felsőbb előjárnál fogva. A többiek azért voltak ott, hogy tisztelet tanuljanak ki s kevés kivétellel a szabóság vagy masamódság is ugyanazt jelentette volna a számukra. Egyszerűen csak a legszükségesebbet akarták megtanulni, hogy harminec dollárt kereshessenek meg hetenkint, s környezete ez alacsony felfogásának az érzete jobban megalázta őt, mint az alacsonyrendű munka, amelyet felsőbb hivatásának az előkészítésére végeznie kellett. Egy arkansasi fiatal lánynak a fecsegése aztán, aki egy asztalon ülve és lábát lábával előadást tartott arról, hogyan kell a klinika fiatal asszisztenseivel kaecrkodni, végképp elvette minden kedvét. Mindehhez járult még a rossz táplálkozás, a szűkös alvás, a kevés pihenés, és a borzalmasan hosszú munkaidő, szóval mindannak az erőnek a végsőig lesztése, amely szükséges volt arra, hogy csak fizikailag is helyt állhasson.

Azon a munkán kívül, amiben a többiekkel osztozott, rendszeresen lelért is vett az indus nyelvből. Hányszor gondolt halásan a friss levegőn szabad mozgással töltött gyermekkorára, amely

gokért, s eseeleg az aránylag legfrissebb newyorki újság felhajszolására. Egy ilyen newyorki lap példányért vagy száz koronát is szívesen áldoztak. A lapok Davson-Cityben hetenkint jelentek meg, de megessett az is, hogy a kiadó önkényesen megváltoztatta a megjelenés napját, a szerint, amint reménysége volt még arra, hogy valami friss lapot kap „kivülről”. Davson-City még egy újságíróval is büszkélkedhetik, akit az első újsághoz szerződtettek heti száz koronával. Újságírársító is van, aki hetenkint háromszáz koronát keres.

† Molnár-halál. Borzalmas halállal halt meg a francia Le Mans városkában egy fiatal molnárlegény. Egy Guet nevű legényt azzal bízták meg, hogy a második emeleten levő lisztömeget lapátolja le egy óriási tölcserbe, amelyen át lehull a földszintre, ahol a munkások zsákokba rakják. Guet, hogy megkönnyítse munkáját, a lisztömeget alsó réteget kezdte kivájni és e közben egy barlangszerű üreg támadt a tömegben. A legény az üreg mellett állott, amikor a felső réteg sulya alatt nagy robajjal leszakadt a liszt és maga alá temette a szerencsétlen fiatal embert. Mikor néhány perc múlva lent észrevették, hogy a lisztet senki sem lapátolja és ezért fölnéztek a második emeletre, megsejtették, hogy mi történt. Felhínyták a lisztet és ott találták Guet-et megfulladva.

† Híres nyomdák. A világ legnagyobb nyomdájának a washingtoni állami nyomdát mondják, ahol a hivatalos nyomtatványokat nyomtatják. Washingtonban, mint az Egyesült-Államok fővárosában tartja ülését a kongresszus és e város a kormány székhelye, hol a nagy állam összes kormányzati ügyeit intézik. A nyomda épülete a város legnagyobb épülete. A nyomda egész éven át működik, de munkája akkor legnagyobb, amikor a törvényhozó testületek ülésének. Ezzel kapcsolatosan érdemes a megemlékezésre, hogy a Vatikán nyomdája a világ legnevezetesebb nyomdája. Pedig aránylag nem régi. 1826-ban alapították, de már akkor huszonegyszerű különböző nyelv betűivel el volt látva. Híres az oxfordi egyetem nyomdája is, amely kizárólag az egyetem kiadványait nyomtatja. Ugyanott állítják elő a nyomda és egyetem szükségletére szolgáló betűket és papíros is. Érdekes, hogy az oxfordi egyetemi nyomda betűivel nem kevesebb, mint százötven különböző nyelven lehet nyomtatni.

† Új szafrok. Az ékszereknek és a drágaköveknek, mint általában mindennek ezen a szép világban, megvan a maga divaja. Majd a smaragd, majd a rubin, majd meg a türkiz, vagy a saafir uralkodik. Párisban, Londonban és New-Yorkban alig van előkelő hölgy, aki — föltéve, hogy apja, férje vagy tisztelője kellő anyagi helyzettel dicsekedhetik —

az erejét megacélozta, a testet ellentállóvá edzette! Ha nem így történik mindez, meg kellett volna törnie néha és hogy ne törjön meg, az kötelességévé vált, mielőtt komolyan hozzá akart látni a szenvedések enyhítéséhez. Ez békítette őt ki végül is az alacsony és buta körülményekkel, amelyek közepett az ő nagy művéhez való előkészítése történt.

Mind az a kellemetlenség, amit az ápolónőnek látnia kell, nem verte le, ellenkezőleg, megszerette a szolgálatot, mielőtt alaposan benne volt és amikor az első tanulószándék után egy főapáca vezetése alatt lévő kórházban egy egész osztályt kapott, akkor közelebb érezte magát a céljához, kézzel fogható világossággal látta ismét maga előtt és olyan érdeklődés lobogott benne, amely meg az operációkat is kedvsé tette neki, mert gyógyulást adtak és mert hozzá juttatták őt ahhoz, hogy segíthessen.

Ettől kezdve szível-lelélekkel és sikerrel végezte a munkáját. Hiszen sokat akart tanulni, tapasztalatokat akart gyűjteni, szakértelemre és előrelátásra akart szert tenni. Hogy ő ha majd elérkezik az idő, s a világtól elzárt gyámoltalan indus nők sehol másutt nem találhatnak vizsgalásra és oklásra, mint nála, hogy akkor ez a támogatás megbízható, az ő itélőképessége teljesen találó legyen. Néhány vizsgálata még hátra volt, de őt már az a tudat is lelkesítette, hogy a betegek nagyon szerették, hogy az ő jötte és távozása nekik derűt és borút jelentett. A hivatása iránt való ez az odaadása biztosította a sikert. Csakhamar az egész felelősség reá hárult és a kórház hosszú termében, ahol a halállal élt és érintkezett, ahol halk léptekkel járva-keve kimondhatatlan fájdalmakat csillapított, a haláltól való félelem sikoltásait és a megkönnyebbülés sóhajtásait megismerte, ahol a külvilág legesekélyebb hangja sem férdözött hozzá, — itt ebben a terebben az éjszaka esendőjében saját lelkének a mélységeit vizsgálta s egy benső hang hivatottságának a megerősítőjét sugta meg neki. (Folyt. köv.)

R E G E N Y.

A rádza nyaklánc

— REGÉNY —

Írta: RUDYARD KIPLING

(4)

Anyja titokban emésztődött, a nőknek azzal a keserű, filozofikus, csaknem derűs reménytelenségével emésztődött, amely arra tanít, hogy a legrosszabbat tartuk a legvalószínűbbnek az életben. Kettvnek keservesen fájt, hogy anyjának ilyen csalódást kell okoznia és a szívet hasogatta, hogy nem cselekedhette azt, amit apja és anyja várt tőle. Nem mintha határozottan kifejezte volna ilyes várakozásokat, hanem magától értetődőnek tartották, hogy Ketty haza jön majd az iskolából és úgy él, mint más családoknak a leányai. Belátta, mennyire jogos és érthető ez az ő föltevésük és ugyancsak sokat sirt a szüleiért, mert magát illetőleg sziklaszilárd volt elhatározásában, még ha teljes alázatosságban hitte is, hogy éppen az ő reménységeiknek teljesen ellenére alakult az ő sorsa.

Ez volt az ő első kísértése és nap nap után nőtt szent önfeláldozásnak a kertben való ama pillanata és a józan mindennapiság között az ellentét, amely szükséges volt arra, hogy elhatározását végre is hajtsa. Ez kínos volt és ugyan-
csak sok bánattal tölthette el a szívet, hanem Ketty ment előre az utján, nem mindig teljes erővel, nem mindig bátran és jókedvűen, gyakran esőkönnöz bízalommal, de azért mindig előre.

Az új élet megint csak borzasztó csalódást hozott neki. Az örvényt, amelyen haladni kezdett, természetesen tövisesnek és kényelmetlennek képzelte, hanem az első négy hét után szeretett volna hangosan kacagni, amikor az önfeláldozásról való álmait a valósággal összehasonlította. Álmódásai közben csak hivatásának a magasz-

néhány kiváló szafírkeszettel ne büszkélkedne. Eddig az volt a nézet, hogy a tökéletes szafír mélyeséges ragyogó kék kell, hogy legyen. De a mióta nemrégiben új szafírbányát fedeztek fel Amerikában, azóta más a vélemény. Ebben a bányában ugyanis a legnagyobb változatosságban találhatók szafírok a legelőkelőbb fémfénytől a legsötétebb azurig, a leggyöngédebb ametisztuszintől a legerősebb ibolyaszínig, a halovány rózsaszínig a lángoló rubinszínig. Ezek az új szafírok, amelyekben a kék, a piros és az ibolya színnek minden árnyalata képviselve van, s amelyek vakítóan fénylenek, még a briliánsokat is háttérbe szorították.

Bandita-beosztás. Körülbelül egy évvel ezelőtt Uskow orosz nagykereskedő házában Pétervárból vakmerő betörést követtek el. A rablók a raktár alatt levő pincelhelyiségbe hatoltak be, áttörték a földszinti padlót és a raktáron át az irodahelyiségbe jutottak. Ott felészítették a kasszát és a szekrényeket és mintegy nyolcvanezer rubelt raboltak el részint aranyban, részint értékpapirokban. Minden nyomozás hiábavaló volt. Nemrégiben azonban a pétervári titkos rendőrség a postán vastag levelet kapott, amelyben huszonkilenc darab részvény volt az Uskow-házból elrabolt értékpapírok közül. A részvényekhez rövid levél volt mellékelve, amelyben a feladó tudósítja a rendőrfőnököt, hogy a részvényeket egy éve ő és egy társa rabolta el. Hasznát azonban nem tudta venni, mert a beváltásnál elfognák. Megsemmisíteni lelkendezés volna, tehát inkább visszaküldi. A többi részvényeket társa az ő tudtán kívül elégette. Egyébiránt tudósítja a főnököt, hogy abból, amit készpénzben rabolt, van még annyija, hogy visszavonulhat a magánéletbe és mint becsületes ember megélhet.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A monarchia kereskedelmi mérlege. Bécsből táviratozzák: Hivatalos kimutatás szerint az osztrák-magyar monarchia behozatala 1900. június havában a nemesfém-forgalom kivételével 129.8 millió korona (1.1 millióval kevesebb, mint a múlt év június havában), a kivétel pedig 158.4 millió korona volt (8.8 millió koronával kevesebb, mint a múlt évben). A június havi kereskedelmi mérleg aktívuma tehát 28.6 millió korona, míg a múlt év június havában 19.2 millió volt. A folyó év január havától június végéig a bevétel 855.3 millió korona volt (30 millióval több, mint a múlt évben), a kivétel pedig 896.6 millió korona (15.7 millióval több, mint a múlt évben). A kereskedelmi mérleg aktívuma tehát az év elejétől június hó végéig 41.3 millió korona a múlt év ugyanazon időszakában volt 55.6 millió koronával szemben.

A szeszkontingens Ausztriában. A Wiener Zeitung holnapi száma — mint Bécsből jelentik — közölni fogja a szeszkontingentálásáról szóló császári rendeletet. A rendelet, amelynek kibocsátását a határidő lejártá tette szükségesé, megegyezik a képviselőházban benyújtott, de el nem intézett törvényjavaslattal. A rendelet újabb provizóriumot nem teremt, hanem véglegesen rendezi a kérdést 1900-ig, hogy elejét vegye a mezőgazdasági szesztermelés károsodásának a sok újonnan alakult mezőgazdasági szeszgyár által. A rendelet megfelel a múlt év eredményeinek és az ebben a tárgyban tartott szaktanácskozás adatainak.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Reidinger József keztyű-készítő Bécs, Palla Antal kereskedő Brűnn, Horváth Lajos kereskedő Magyar-Óvár, Krausz Lipót kereskedő Budapest, Borsa és Felső-Vissón Sternberg Henrik kereskedő Krakkó, Kosina Károly vendéglős Sopron.

Borjuvásár. 1900. évi július hó 20-ikán. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénnytársaságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borju 924 drb, leölt borju — db, bécsi élő borju — db, — db, horvát, növendék marha — darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzés azonos tételékből: Árjegyzések. Belföldi élő borju 50—70 l-ig, l. r. 71—80 l-ig, kivétel 84—1. 1 kilónkint, leölt borju l-ig, ll. r. — l-ig, kivét. — l. kilónkint, levonás nélkül. Bécsi leölt borju — l-ig. Növendék marha — l-ig l. kilónkint, l. r. — l-ig, bárány élő —, k., leölt bárány — k., kivétel ár — k-ig páronkint. Kecse — k.-tól — k-ig. A vásár, dacára annak, hogy a felhajtás sokkal nagyobb volt a tegnapiánál, az árakban némi javulás állott be.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi július 20. Készlet 782 darab. Elkészett 873 darab. Összesen 1155 darab. — Eladott 683 darab. Maradt 472 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 84—92 koronáig, 220—280 kgr. sulyban 86—92 koronáig, 320—380 kgr. sulyban 86—92 k-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 83—88 koronáig. Malac — korona 100 kilónkint. A vásár lassu volt.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, július 20.

Ceendes fizetmenet mellett 21.000 métermáza buza került a forgalomba változatlan árakon. Rozs tartott maradt. Forgalomba került 1600 métermáza rozs. Más gabonaneműekben nem volt forgalom.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 81 k. 7 K. 67½ l., 100 mm. 80 k. 7 K. 52½ l. u, 150 mm. 80½ k. 7 K. 85 l. felső, 300 mm. 79½ k. 7 K. 85 l. felső, 200 mm. 79½ k. 7 K. 42½ l., 200 mm. 79 k. 7 K. 40 l., 100 mm. 78 k. 7 K. 40 l., 200 mm. 78 k. 7 K. 40 f. Pest megyei vidéki: 1450 mm. 75½ k. 7 K. 12½ l.

Cservenkai: 1970 mm. 73 k. 7 K. 01½ f. Zentai: 3800 mm. 72½ k. 6 K. 85 f., 3000 mm. 72 k. 6 K. 80 f. Raktár árú: 1000 mm. 78½ k. 7 K. 50 f., 2600 mm. 77 k. 7 K. 57½ f., 600 mm. 74½ k. 7 K. 10 f. Szerbiai: 4700 mm. 76½ k. 6 K. 72½ f. Mind 5 hónapra. Rozs új: 500 mm. 6 K. 55 f., 400 mm. 6 K. 60 f., 700 mm. 6 K. 80 f. Zab: 100 mm. 5 K. 52½ f., 100 mm. 5 K. 45 f. Arpa új: 200 mm. 5 K. 60 f.

Észpénzfizetés mellett. A készura hivatalos jegyzése a budapesti árú és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	kilós	Kiló		Kiló	
		K-tól	K-ig	K-tól	K-ig
tisavidéki	0	75	7.10	79	7.40
"	73	7.10	7.80	80	7.70
"	72	7.10	7.40	81	7.40
"	78	7.30	7.90	—	—
fehértó	0	75	6.80	79	7.80
"	73	7.05	7.80	80	7.65
"	72	7.10	7.35	81	7.45
"	78	7.30	7.40	—	—
pestvidéki	0	75	6.55	79	7.20
"	73	6.80	7.10	80	7.50
"	72	6.85	7.25	81	7.65
"	78	7.10	7.40	—	—
bánási	0	74	6.60	78	7.40
"	73	6.90	7.15	80	7.40
"	72	7.00	7.30	81	7.40
"	78	7.05	7.25	—	—
bácskai	0	73	6.40	77	7.10
"	72	6.85	7.15	—	—
"	73	7.00	7.35	—	—
"	74	7.10	7.40	—	—

Egyéb gabonaneműek		kilós	5-ig	10-ig
Rozs	új elsőrendű	70—72	6.4	6.60
"	másodrendű	—	6.25	6.40
Arpa	új elsőrendű	66—68	6.2	6.10
"	éretlen valóság	62—64	5.90	6.0
"	sörözőre való	64—66	5.85	6.4
Zab	új elsőrendű	—	5.4	5.20
Tengeri	ő bálnéret	80—81	5.40	6.0
"	m. anemid	—	5.40	6.0
Repce	új káposzta	—	12.80	13.2
"	bálnéret	—	5.4	6.80

A határidőszület folyamán a következő kötésök történtek:

Buza októberre . . . 7.48—7.45
Rozs októberre . . . 6.67—6.62
Zab októberre . . . 5.17
Tengeri júliusra . . . 5.84
Tengeri augusztusra . . . —
Tengeri májusra (1901). . . —

Dél é 5 órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Buza októberre . . . 7.47 pénz 7.48 áru
Rozs októberre . . . 6.63 . . . 6.65
Tengeri júliusra . . . 5.82 . . . 5.83
Tengeri augusztusra . . . 5.82 . . . 5.83
Tengeri májusra (1901). . . 4.75 . . . 4.76
Zab októberre . . . 5.17 . . . 5.18
Repce augusztusra . . . 13.20 . . . 13.30

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre . . . 7.46—7.47
Rozs októberre . . . 6.62—6.63

A TŰZ

— REGÉNY —

Írta: GABRIELE D'ANNUNZIO

(53)

A februári levegőben egy kis előze lenge-dezett a közelgő kikeletnek.

— Erzed a tavaszt? — kérdezte Stelio a barátjánál.

Az asszony szíve összeszorult a tavasz említésére. Megérkeztek a Tre Portihoz, amely az emlékek egész sorát keltette fel az ifjúban.

— Itt — mondta — holdas éjjelken el-el-fogják a tengerészek a Szellőt s összekötözve odaviszik Dardi Segusonak. Majd egyszer elmesélem neked az óriás orgona történetét.

— Minő történet ez? — kérdezte az asszony feléje hajolva. — És mi köze hozzá Segusonak? Nemde az üveg mesteréről van szó?

— Igen, üvegfúvó mester volt, de nagyon régi időkben... Olyan mester, aki pompásan beszélt görögül és latinul, értett a muzsikához és építészethez, tagja volt az Academia dei Pellegrinnek. Jó barátságot tartott Tiziannal és szíves ösmérségségben állott a velencei patriciusokkal. Caterino Zeno házában látta azt a híres orgonát, amely Korvin Mátyás magyar király számára készült. Nos, az üveg mestere végig-hallgatván e nagy orgona dicséretét, felkiáltott: „Az áldóját! Majd meglátjátok, hogy minő orgonát készíték én az én gyönyörű átlatúzó üvegsőveimből. Megesimálok az orgonák királyát! Hadd zengjen tőle a laguna vize, a kövek, a halak, mind!” Valamennyien nevettek e kijelentésre, Sansovino pedig egész előadást tartott a vízzel hajható orgonáról. De az üveg mestere, mielőtt haza távozott volna, meghívta az egész társaságot, hogy esztendőre hallgassák meg az új muzsikát, amely, ugymond, magát a „dögöt is meg-

állítja mentiben. Az nap este híre járt Velencében, hogy Dardi Segusonak elment az esze, a Tanács pedig, amely szívén hordta az üveg mestereinek sorsát, küldöncöt menesztett Muránóra, hogy hozzon hírt az esetről. A küldönc megtalálta Dardi Segusot, akit kedveskedve cirógatott a szeretője, Perdilanza del Mido, ő is félvén, hogy a mesternek meghibbant az esze. A mester minekutána lángoló tekintetet vetett a követre, óriás kacagásra fakadt, amely minden szónál jobban bizonyította épelméjűségét. És nyugodtan megkérte, mondaná meg a Tanácsnak, hogy esztendőre Velencének a San Marcón, a Canalazón és a dogepalotán kívül újabb esodája lesz. Es egy nappal utóbb íráshán elkért a Tanácsotl egyet amaz öt sziget közül, amelyek Muranot körülveszik, Temódia, Trenchere, Galbaja, Mortesina és Főlega közül, megkerülvén vizüket, kiválasztá Temódiát, mint ahogy menyasszonyt szokás választani. Es Perdilanza del Mido kezdett kétségbeesni. . . . Nézd, édes Fosca, talán épp most jutunk errefelé. Az orgona üvegsípjai lenn verneken az iszapban, mintegy hétézren. Most tehát valóságos üvegerdő felett uszunk el. Minő finom itt még a hinár is!

— És miért kezdett Perdilanza kétségbe-esni? — kérdezte az asszony a víz fölé hajolva.

— Mert a mester most már nem az ő nevét emlegette, hanem Temódiát és mert az a sziget lett az egyetlen hely, ahová a lánynak nem volt szabad a mestert követnie. Ott építette az ő új műhelyét s majdnem az egész napot s az éj jórészt ott töltötte. Ott dolgozott a munkatársaival, akiket az oltár előtt esküvel kötelezett arra, hogy nem árulják el a titkot. A tanács elrendelte, hogy a mestert ellássák mindazzal a holmival, amire a szörnyű munkában szüksége lesz, de viszont fővételrel fenyegette meg arra az esetre, ha a mű nem felel meg a várakozásnak. Dardi akkoron skarlátzsinogot kötött a pusztá nyakára.

Foscarina elbűvölve hallgatta a mesét, nézte a tengert, a hinárt s lassan-lassan egészen egybe-folyt az ő elméjében a valóság a mesével. Azután

Perdilanzára gondolt, akinek neve éppen azokkal a betűkkel kezdődött, mint az a név, amelyen Stelio őt azelőtt hívta. Vajjon nem leplezett-e valamely célzást az az elbeszélés? Mit is akart vele Stelio mondani?

Lahunya szemét; az evezőcsapások erejétől nyikorgott a bárka s gyorsan szelte a tejfehér habokat. Az ég ragyogóan világos volt. Halászkok kiáltásait hallották egy közeli zöldéges birkáról.

— Nos hát, mi történt a skarlátzsinoges emberrel...? — kérdezte Foscarina aggodalmasan, mert várta az elbeszélés rejtett célzásait.

— Biz az többször úgy érezte, mintha a feje alaposan veszedelemben forogna, — folytatta Stelio nevetve. — Akkor üvegsőveket kellett fújnia, amekkor egy fa dereka. Még pedig a maga szájával, a maga tüdejével, egy szuszra. Minden megvolt neki, a Föld, a Víz, a Tűz: Levegőre volt szüksége, a Levegő mozgató erejére. Azonközben a Tizek Tanácsa naponkint kiküldött hozzá egy vörös embert jó-reggelt kívánni. Végtelen sok próbálkozás után jó ötlete támadt Dardinak. Együtt társalognán Priscianesével a babérulgasban, beszélgettek Eoluszról, a szelek istenéről, azután elolvasta Homeroszt, Vergilius és Ovidiust az Aldo szépbetűs kiadásában. Fölbuzdulván e régi auctorokon, ment fölkeresni egy rabszolga-büvészét, akiről híre járt, hogy képes megbüvölni a szeleket valamely messi vitorlázás kényére. „Szükségem volna — ugymond — valamely szellőre, amely ne legyen túlságosan erős és ne legyen túlságosan gyöngye, hanem engedelmes legyen az akaratom szerint. Megértettél öveg?” Hosszu egy história, ugy-e, no csinálak belőle egyszer valamit. Most röviden elmesélem az esetet. A rabszolga-büvész, képzelj csak, megselekszi az ő büvészkedését. Dardi pedig minden éjjel elküldi a tengerészre a Tre Portiba, hogy elhozzák neki az összekötözött Szellőt.

(Folytatás a következő számban.)

Zab októberre	5.16—5.17
Tengeri júliusra	5.53—5.54
Repece augusztusra	—

A budapesti értéktőzsde.

Ma erőlyes irányváltozás állott be tőzsdénken. A realizációk megszűntek s azokat fedezések és véleményezési vételek váltották fel. A hangulat szilárd volt s az összes vezető értékek megszilárdultak s igen szilárdan zárultak.

A helyi piac is élénk volt, főleg Kőzútiban és Rimamurányiban volt nagy üzlet, jóval magasabb árák mellett. A zárlat igen kedvező volt.

A déli tőzsdén kezdetben folyvást nyert a jó hangulat, végül azonban reakció-kedv lépett előtérbe és az árfolyamok némileg elgyengültek.

A helyi értékek kezdetben szilárdabbak, végül kissé alacsonyabbak voltak.

A valutapiac változatlan.

Az előzősde: igen kedvező.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 688.—691.— Osztrák hitelrészvény 666.75—671.50. Osztrák-Magyar államvasut 655.50—661.50. Rimamurányi vasmű részvény 516.—520. Kőzuti vasut 581.—584 korona.

A déli tőzsde: szilárd, utóbb gyengébb.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 688.—690.50. Osztrák hitelrészvény 668.—671.75. Osztrák-magyar államvasut 659.50—662.—. Jelzálogbank 425.50—427.—. Rimamurányi vasmű részvény 518.—520.—. Déli vasut 112.50—113.50. Kőzuti vasut 577.—584.—korona.

Forgalomba került: 4%-os magyar koronajáradék 91.—, 4 1/2%-os magyar regálékötvény 98.55. Kereskedelmi Bank részvény 2585. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 622—620. Városi villamosvasut részvény 292.—korona árfolyammal.

Utózsde. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 668.25, Magyar hitelrészvény 688.—, Leszámítoló bank részvény 453.—, Rimamurányi vasmű részvény 520.—, Osztrák-magyar államvasut részvény 659.50, Kőzuti vaspálya részvény 577.—, Villamos vasut 292.—korona árfolyammal.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar ——— korona, vörös aprószemű ——— korona, vörös erdélyi ——— korona, vörös bánsági ——— korona, középszemű ——— korona, nagyszemű ——— korona. Disznószár: budapesti 54.50—55.—, korona, vidéki ——— korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki ——— korona, városi 4 darabos 46.—47.—korona, 3 darabos 52.—53.—korona, füstölt ——— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség ——— korona, 120 darabos ——— korona, 100 darabos ——— korona, 85 darabos ——— korona azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség ——— korona, 100 darabos ——— korona, 85 darabos ——— korona. Szilvaiz: szlavóniai ——— korona, szerbiai 18.—18.50 korona azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, július 20. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) New York csekély javulást jelentett, amely azonban nem volt képes szilárdítást határozni, mert ennek a kínai zavarok miatt való politikai aggodalom volt az oka s mert a párisi lángha jelentéské paralizáló befolyást gyakoroltak. Az itteni határidőszűlet győzre részvétel mellett csendes volt s buza és rozs irányzata még valamivel gyengébb lett, zab szilárdabb, tengeriben a nagy forróság miatt fedezeti vásárlások történtek s ára négy fillérrel javult. Eladóitok: buza őszre 7.72—7.68—7.69, rozs őszre 7.01—6.99, zab őszre 5.49—5.51—5.50, tengeri július—augusztusra 6.08—6.09, tengeri május—júniusra (1901.) 5.08 K. Jegyzettek: Tengeri szeptember—októberre 6.14—6.15, repece augusztus—szeptemberre 13.50—13.60 koronán. A készárak piacán még idei árúban is jelentékeletlen volt az üzlet s vásárlási kedv hiányában csak kisebb kötések történtek. Régi árúban majdnem egyáltalán nem volt kötés, az irányzat lángha volt, de az árak nem estek. Uj rozs 6.15 koronán keit Balassa-Gyarmatról. Csehországban az aratás a homokos vidéken már folyik, uj rozs eladásra is került 7.80 koronán Prágából. Zárlatok maradtak: Buza őszre 7.80, rozs őszre 5.48, tengeri július—augusztusra 6.10, tengeri szeptember—októberre 6.15, repece augusztus—szeptemberre 13.30 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az előzősde valamivel javult, különösen magyarországi jótérme hiekre.

Déli tőzsdén szilárd az irányzat.

Zárlat tartott.

Bécs, július 20. (Magyar értékek sziárlata.) 4% aranyjáradék 115.45. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 139.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 99.50. Magyar keleti vasuti állami kötvény 117.75. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank

455.—. Rimamurányi vasműrészvény 518.—. Magyar koronajáradék 90.95. 4%-os Magyar földtörm. kötvény 90.15. Magyar hitelbank részvény 687.—. Magyar nyüzeményi kölcsön sorsjegye 158.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény ——. Magyar kereskedelmi bank 2595.—.

Bécs, július 20. (Osztrák értékek sziárlata.) 4 1/2% papírjáradék 97.85. 4%-os osztrák aranyjáradék 115.55. 1890-iki sorsjegy 134.75. Osztrák hitelorsjegy 387.—. Angol-osztrák bank 278.—. Bécsi bankjegyesület 492.—. Osztrák-magyar bank 1764. Déli vasut 111.—. Dunaregiónáljárás részvény 748.—. Dohányrészvény 280.75. Császári és királyi arany 11.39. Német bankváltók 118.60. 4 1/2% ezüst járadék 97.15. Osztrák koronajáradék 97.40. 1894-iki sorsjegy 194.—. Osztrák hitelintézeti részvény 668.—. Unionbank 557.50. Osztrák Länderbank 415.—. Osztrák-magyar államvasut 680.—. Elbavölgyi vasut 465.—. Alpesi bányarészvény 451.—. 20 frankos arany 19.32—Londoni váltóár 242.65. Bécsi Tramway Litt A. 294.—. Bécsi Tramway Litt B. 286.—. Lipót köh 412.—. Az irányzat gyengült.

Bécs, július 20. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 668.—. Magyar hitelrészvény 691.—. Angol-Osztrák bank 277.50. Bécsi bank egyesület 492.50. Union bank 558.—. Länderbank 416.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 660.50. Lombard 111.50. Elbavölgyi vasut 466.—. Északnyugati vasut részv. 458.—. Dohányrészvény 282.50. rimamurányi vasmű 523.—. Alpesi bányarészvény 453.—. Májusi járadék 97.35. Magyar koronajáradék 90.95. Török sorsjegyek 103.75. Német birodalmi márká 118.60. Napoleon d'or 19.32.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 20. (Tőzsdei tudósítás.) Az amerikai vaspáclról szóló kedvező jelentések és a glasgowi magas vásárak nyomán általában szilárd irányzat mellett nagy vételekdy nyilvánult kohérszvények iránt. Különösen bochumi részvényeket kerestek, amelyek 5%-kal emelkedtek. Laura-részvények 3%-kal javultak. Közérszvények szintén javultak. Bankértékek is emelkedtek. Egyébként azonban a forgalom csöndes volt. Osztrák értékek Bécsre javultak. A második tőzsdéorában az üzleti tömb az ipar-részvények árfolyamát is leszorította. Magánleszámítási kamatláb 4%.

Berlin, július 20. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjáradék ——. 4% osztrák aranyjáradék 97.60. Elbavölgyi vasut ——. Magyar koronajáradék 90.60. Osztrák-magyar államvasut 139.75. Kassa-oderbergi vasut ——. Bécsi váltóár 84.25. Magyar vasut beruházási kölcsön 101.60. Alpesi bányarészvény ——. Disconto-Commandit 175.40. Általános villamosági Edison 228.—. Gelsenkirchener 194.—. Laurakohó 216.—. 4 1/2% ezüstjáradék 96.50. 4% magyar aranyjáradék ——. Osztrák hitelrészvény 207.75. Déli vasut 25.50. Károlyi Lajos vasut ——. Orosz bankjegy 216.—. 4% uj orosz kölcsön 97.75. Török dohányrészvény ——. Olasz járadék 92.50. Magyar hitelbank ——. Dynamit Trust 148.60. Harpeni 188.80. Az irányzat gyengült.

Berlin, július 20. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyezszázalékos magyar aranyjáradék 97.50. Magyar koronajáradék 90.60. Osztrák hitelrészvény 207.75. Osztrák-magyar államvasut 131.75. Déli vasut 25.50. Északnyugati vasut ——. Elbavölgyi vasut ——. Orosz bankjegy készvény 216.—. Buschtiehradi ——. Orosz bankjegy ——. (Ultimo.) Lombard ——.

Hamburg, július 20. (Zárlat.) 4 1/2% ezüstjáradék 96.50. 1890. sorsjegy 132.50. Déli vasut 25.25. 4% osztrák aranyjáradék 97.—. Osztrák hitelrészvény 207.70. Osztrák-magyar államvasut 129.45. Olasz járadék 93.20. 4% magyar aranyjáradék 97.10. Az irányzat tartott.

Frankfurt, július 20. (Zárlat.) 4 1/2% papírjáradék 96.60. 4% osztrák aranyjáradék 97.50. Magyar koronajáradék 90.60. Osztrák-magyar bank 119.50. Déli vasut 25.80. Elbavölgyi vasut ——. Londoni váltóár 204.57. Bécsi bankjegyesület 123.60. Villamos részvény 127.50. 8%-os magyar aranykölcsön ——. 4 1/2%-os ezüstjáradék 96.60. 4% magyar aranyjáradék 96.30. Osztrák hitelrészvény 208.50. Osztrák-magyar államvasut 140.50. Északny. vasut ——. Bécsi váltóár 842.33. Párisi váltóár 814.16. Unionbank ——. Alpesi bányarészvény 221.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 20. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok január. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 208.—. Osztrák-magyar államvasut ——. Déli vasut 25.75. Osztrák aranyjáradék ——. Olasz járadék 92.75. Laura-kohó 216.40. Harpeni 189.—. Discont 175.40. Alpesi ——. Bécsi bankjegyesület ——. Az irányzat szilárd.

Páris, július 20. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut 97.—. 4% osztrák aranyjáradék ——. Osztrák Länderbank ——. 3% francia járadék 99.67. Ottomanbank 528.—. 3 1/2% francia járadék 102.25. Alpesi bánya részvény ——. Déli vasut 95.85. 4% magyar aranyjáradék ——. Párisi bankrészvény 10.17. Olasz járadék 91.25. Francia törleszt. járadék 99.—. Osztrák földhitelintézeti részvény 1187. Török dohányrészvény 308.—. Az irányzat bággyadt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 10. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízót sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) 90.—91 fillérg. Oreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő súlyban) ——— krajácárg. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 94—96 fillérg. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogrammig való súlyban) 94—95 fillérg. Fialat könnyű páronkint 250 kilogrammig terjedő súlyban) 93—94 fillérg. — II. Magyar szodetti: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) ——— krajácárg. Közép (páronkint 240—260 kilogramm súlyban) ——— krajácárg. — Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) ——— krajácárg. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) ——— fillérg. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő súlyban) ——— fillérg. — Könnyű (páronkint 250 kilogrammig terjedő súlyban) ——— fillérg. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) ——— fillérg. — Könnyű (páronkint 250 kilogrammig terjedő súlyban) ——— krajácárg. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli súlyban) 94—96 fillérg. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 94—95 fillérg. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) 93—94 fillérg. Sertéséletsám: 1900. jul. hó 18. napján főkézlet 43.533 darab, 1900. július hó 19. napján felhajt-

tott 131 darab, 1900. évi július 19. napján elszállított 375 darab, 1900. július hó 20. napjára maradt fészletben 43.289 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 20. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Tarnószky István nagybírói közjegyző-helyettesét Szakolára közjegyzővé, László Jenő Pál ócsai járásbírói és Poleracsky Kálmán egri törvényszéki aljegyzőket a balassa-gyarmati törvényszékhez jegyzőkké, dr. Skoff Zoltán, a budapesti ügyészszékhez beosztott bírósági aljegyzőt a budapesti ügyészszék kerületébe ügyészszéki megbízottul, — a vallás-és közoktatásügyi miniszter Péterffy Gyula szolnoki katolikus aligazgatói rendes tanár hasonló minőségben a szegedi állami főgimnáziumba, — a földmívelésügyi miniszter a folyam-és kulturművelői hivatalok személyzeti feljlesztésére Pohl Béla, Háner János, Török Gábor, Weszely Béla, Beliczay Endre, Pélegyházy Pál okleveles mérnököt segédmérnökökké, Hubert Andor és Jösch János okleveles mérnököt pedig fizetéstelven segédmérnökökké, Bónó Gyula gazdasági intézőt a IX. fizetési osztály harmadik fizetési fokozatába gazdasági intézővé, — a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a Hódmezővásárhely város első anyakönyvi kerületébe, a születések és házasságok anyakönyvezésére szorítottok hatáskörrel, anyakönyvvezető helyettesé Vánós Bálint városi irnokot, — a vallás-és közoktatásügyi miniszter Schönböhr Ilona nagy-bányai állami polgári leányiskolai helyettes tanítónőt, ugyanezen iskolához, a XI. fizetési osztályba segédtanítónővé, Kondor Ilona orosházi állami polgári iskolai helyettes tanítónőt ugyanezen iskolához, a XI. fizetési osztályba, segédtanítónővé, Kubányi Gizella fehértompai állami polgári leányiskolai helyettes tanítónőt, ugyanezen iskolához, a XI. fizetési osztályba segédtanítónővé kinevezte. — A földmívelésügyi miniszter Daniel Lajos vargasi lakost Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottságába közgazdasági előadóvá és dr. Mayer Géza segédügyészszéke vezetőjé ki.

Athlétaezések. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Zajoz Kálmán décsi államiag segélyezett községi polgári iskolai rendes tanítót, jelenlegi minőségében, a szombathelyi államiag segélyezett községi polgári iskolához, Kovács Ilona felvinci állami övönőt a ruttkai II-ik állami övödóhoz helyezte át.

Pályázatok. Ellenőr a hódásági adóhivatalnál 14 nap. Magyar-német-szerb tolmács a n.-sz.-miklósi járásbírószéknél 2 hét. Aljegyző a szent-gothárdi járásbírószéknél 2 hét. Hivatalosolga a máramaros-zegeti törvényszéknél 4 hét. Fogalmazó a kolozsvári pénzügyigazgatóságnál 2 hét. Adótitkár a nyiregyházi adóhivatalnál két hét. Szemléző a temesvári pénzügyigazgatóságnál 14 nap. Postamester Pálos-nagymezőn (Bármegye) három hét alatt. Aljegyző a budapesti törvényszéknél 2 hét. Több pénzügybírói vizgató a n.-szobeni pénzügyigazgatóságnál 8 hét. — Díjtalan gyakorok a s.-sz.-györgyi adóhivatalnál 14 nap. — Szolga az iparművészeti muzeumnál aug. 15-ig. Postamester Helpán (Gömbörmegye), Vadkerten (Nógrádmegye), Szépfalun (Temesmegye) augusztus 10-ig. — Irnok a lengyelitói járásbírószéknél 4 hét. — 3 vizgató az ungvári pénzügyigazgatóságnál 8 hét.

Napirend.

Naptár. Szombat, július 21. — Római katolikus Dániel, — Protestáns: Dániel, — Görög-ország: (július 8.) Sz. Prokop, — Zsidó: Thamus 24. Sabbath Pinchas. — Nap két 4 óra 9 percek. — Nyugszik 7 óra 30 percek. — A hold két déli 12 órakor, — Nyugszik 3 óra 4 percek délután.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Múzeum: Képtárs és a néprajzi osztály (Csillag-utca 15. szám) nyitva délelőtt 9 óratól délután 1 óráig. Többi társ 1 korona belépő-díj mellett meglekethetők.

Földtani múzeum (Stefánia-ut. 14.) nyitva délelőtt 10—1 óráig. Belépődíj 1 korona.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut. 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-10 délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut. 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintátr és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melvben az üzletvezetéség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 2 óratól 4 óráig. A külföldi (kirendeltségek központi üzletvezetésége Magyar kereskedelmi részvenvtársaság) V. Váci-kört 32. szám alatt.

Az új országgyűlés kupolacsarnoka meglekethető délelőtt 10—1 óráig 1 korona belépődíj mellett.

Deák-mauzóleum a kerepesi-uti temetőben, nyitva délután 6 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Nyilvános könyvtárak zárva vannak.

Vizárlás.

július 19.		július 20.		július 21.	
méter		méter		méter	
Inn	Schleding 2.10 2.36	Tisza	M.-Szárcot 0.60 0.68		
Duna	Passau 3.09 3.18		Tekobáza 0.80 0.80		
	Bécs 5.53 5.60		V.-Károlyi 1.20 0.75		
	Lina 0.54 0.44		Tolna 2.16 2.17		
	Bécs 5.69 5.26		Tisza-Üred 3.72 3.84		
	Komárom 3.64 3.36		Szolnok 3.89 3.82		
	Budapest 3.61 3.36		Csongrád 3.66 3.82		
	Falva 3.49 3.26		Szeged 4.12 4.73		
	Mohács 4.93 4.21		Török-Bécs 5.16 3.28		
	Gombos 0.54 5.14		Titell 4.16 0.00		
	Uvidék 4.35 4.40		Óndóva Bóris 0.70 0.70		
	Pancsova 5.25 5.20		Topolya Hód 1.20 0.80		
	Orosz 3.86 3.80		Hódmező Zemplén 3.22 3.28		
	Magyarfalva 1.55 1.34		Sajó Zsolte 2.66 2.05		
Morva	Zsolna 0.90 0.80		Hernád H.-Németi 0.66 0.00		
Vág	Trenosán 0.74 0.67		Herényő Margita 0.66 0.66		
	Szeged 1.08 1.12		B.-Üföld 0.12 0.14		
Rába	Sz.-Gothárd 0.7 0.10		Kőrös Csanca 0.00 0.00		
	Sárvár 0. 0. 81		N.-Várad 0.10 0.07		
	Győr 2.95 2.12		Bélnyeres 0.00 0.00		
	Zákány 1.40 1.40		Tenke 0.02 0.02		
Dráva	Pétny 0. 0. 94		Gurahony 0.28 0.20		
	Barn 1. 0. 96		Borosjenő 0.10 0.14		
	Écsk 2.33 2.05		Békes 3.64 0.40		
	Ócsa 0. 0. 70		Gyoma 1.48 1.28		
Mura	M.-Szerhad 1.24 1.07		Gy.-Fehérvár 1.28 0.74		
Sáva	Zágráb 1.64 0.96		Máros K.-Nosty 1.89 1.60		
	Csénok 1.04 0.96		Csanca 0. 0. 00		
	Mitrovics 3.38 3.14		Soborsin 0. 0. 00		
Samos	Dés 0.26 0.18		Arad 1.02 0.60		
	Szatmár 1.24 1.07		Mály 2.78 2.44		
Szamos	N.-Mafény 0.61 0.06		K.-Nosty 1.82 1.14		
Latorca	Munkács 0.10 0.00		Temes Kiszét 0.99 0.90		
Lahores	Homonna 0.22 0.10		Temesvár 0. 0. 00		
Ung	Ungvár 0.22 0.10		Becskerek 0.64 0.64		

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ,
Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ,
Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

URÁNIA SZÍNHÁZ
Kerepesi-ut 21.
Szombat, 1900. július hó 21-én.
A Kisfaludy Színház tagjainak előadása.
A csodabomber.
Daltjáték 4 felvonásban. Irta Goldfaden Ábrahám Magyar színi-rendelője Kövessy Albert. A verset írta Makai Emil.
Kezdete 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(Budán, a Krisztinavárosban.)
Szombat, 1900. július hó 21-én.
Másodszer:
Elnök kisasszony.
Operetta 3 felvonásban. Írták: Landesberg A. és Fischl L. Zenéjét szerezte: Müller Nordan. Fordították: Makai Emil és Stoll Karoly.
Kezdete 7 óraker

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Szombat, 1900. július hó 21-én.
Sziklai Szeréna k. a. mint vendég.
Tiszturak a zárdában.
Francia operett 3 felvonásban.
Kezdete 7 1/2 óraker.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
Pénztáryitás 1/98-kor. Az előadás kezdete 1/99-kor.
A Mulató 160-ra szellőztetve van.
Mérsékelt nyári idény helyarákkal.
Hatásos siker a szenzációs júliusi műsornak.
Joe Frank Jakson
érdekes amerikai Polo bicikli játékosok, (játékuk Transval és angol).
The Martens német ének négyes.
Jeunesse Dorée-csoport
női trombitás-csoport (10 hölgy).
BERGER TESTVÉREK
szájharmoska művészek, madár- és állathangutánzók.
Felső bajorországi táncosok.
Les Sor Borbon's
szicíliai énekes és táncosok.
Ugymint fellépte az összes ujjonnan szerződött műsöröknek.
Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. dohány nagytársa, Karoly-körut 26. és a Mulató nappali pénztáránál.
A mulató villanyos világítása saját gépei által oszköröztetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készíttetek.

Ős-Budavára.
Ma szombat, július hó 21-én belépő-díj 50 kr.

The Lipelt's
bur toronykötél művészek
bámulatos produkciói.

Megelőzőleg fényes Varieté előadás a világhírű
Little Tich, Taciano, Göttler
stb. művészekkel.
2 ingyen szini előadás 8 és 9 óraker.

BUDAPEST. BUDAPEST.
Dr. Málnai Mihályné-Silbermann Anna
felsőbb leány tan- és nevelő-intézete
VI. Gyár-utca 3.
Az intézet 1900. augusztus hó 1-én a Terezy-körut 39. sz. l. emel. levő tágas helyiségekbe helyezte át. — Az intézet áll. nyilvánosságú joggal felruházott 4 elemi, 4 polgári és 4 továbbképző osztályból. Az intézet növendékei henlakók, egész vagy félnapra bejárók. Kívánatra bővebb felvilágosítást nyújt és prospektust küld az igazgatóság
Dr. Málnai Mihály.

Minden budapesti lakos legyen egy kirándulást

Visegrád-ra

Papp József „Mátyás királyhoz” címzett és legjobb hírnévnek örvendő vendéglőjében kiváló magyar konyha lesz vezetve. Valódi magyar hamisítatlan borok és kitűnő kőbányai sör, igen mérsékelt árak. A közlekedés úgy hajóval mint vasúttal tökéletes és rendkívül olcsó és gyors. Minden vasár- és ünnepnapon katoná hangverseny. Gyors és figyelmes kiszolgálás. Nagyobb társaságok kedvezményes árakban részosulnak.

Torna eszközök, függő-ágyak

kötélárak és mindenmü hálok ipartelepe.
Ponyvák, zsákok, ruhatéri kötelek fehér kenderből, zsinok, dohány- és rezsziórok, kenderfömlök és hevederek. Valódi angol lawn-tennis, football és halásznai készletek gyári raktára.
SEFFER ANTAL
Budapest, Központi városház épület Karoly-u. l. bolt sz. 12. Gondos kiszolgálát. Vidékre árjegyzék szerint. Költségvetés tornatermek teljes berendezésére kívánatra díjmentesen.

legjobb és leghatásosabb
Benzoe tejcréme: szépitő szer.
Hatása bámulatos.
2-3 nap alatt szépit és ádít. Eltűnő szépitő és minden arctisztítóságot és bőrtégséget. Törv. védte. Ártalmatlan szegéri feltöltésűet váltótok. Nem zsíros, használatra kellemes.
1 nagy doboz 2 korona, kiesel 1 korona.
70 fillér. 1 db **Hattyn powder** fehér, rósa v. erom színű 1 kor. **Fogfájást** azonnal megszüntető **Krión-féle** 70 fillér használati utasítással. Készít és szétküldi utasítással
Universal fogsepep 70 fillér használati utasítással. Készít és szétküldi utasítással
Kriván János gyógyszerára, Világos.
Főraktár: Török József gyógyszer. **Egyer Leó és J. gyógyszer.** és **Neruda Nándor, Molnár és Moser** droguistáknál, Budapest. 6 korona rendelésnél ingyen szállítás.

Kölcsönponyvák
csekély díj mellett, ugyszintén mindennemü új ponyvák és új zsákok a legolcsóbbban szereshetők be a FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban, Budapest, Nagyköröna-utca 18. Minták ingyen küldetnek.

KÉZIMUNKÁK
hímző-anyagok és hímző-szövetek rendkívül nagy választékban, szobott, gyári árakon kaphatók.
BÉRCZI D. SÁNDOR
kézimunka-nagyiparosnál, Budapest, Király-utca 4. sz. Képes árjegyzékemet 1725 eredeti kézimunkákkal kívánatra bérmentve küldöm.
Ujdonság! lezslapok 25 és 35 kr. Point Lace munkák és az ahhoz tartozó összes anyagok rendkívül nagy választékban vannak raktáron. Mintákkal szívesen szolgálok.

Dr. Renner vizgyógyintézete
Budapest, VII., Valeró-utca 4. (Telefon).
Az intézet 33 év óta áll fenn, most teljesen újja alakítva, a legmodernebb gyógyeszközökkel szerelteleit föl, főleg bejáró betegek számára.

Alkalmazásban levő gyógyeszközök:
A kudmányos vizgyógyimód összes eljárásai, masszázsa, villám- és fényfürdő (ultra-szpektrum), az elektroforézis minden faja (galvanizáció, faradizáció, franklinizáció, elektromos masszázsa), hűtőkészülékek (Psychrophor stb.).
SZÉNSAVAS FÜRDŐK
(Nauheimi eljárás, szivófogók számára). Kezelés alá vételnek. Külföldi ideg- és gerincbajok, ideges gyöngeségi állapotok: álmosság, szédülés, a gyomor és belek renyhosége, idült isületi és izomszsz stb. Prospektus kívánatra. Árak mérsékelték.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb
PAPLAN PAPLAN PAPLAN

1 szeszealjható vaságy	frt	1 acél sodrony ágybetét	frt
3 db kiváló matracok 10-12	10.-	1 sengeritű matrac	4.50
1 db rouge paplan	1.80	1 Afrique matrac	5.50
1 db rouge paplan prima	2.80	1 löször matrac	12.-
1 db satin cachmir paplan	3.80	1 ruganyos ágybetét	2.-
1 db atlasz cachmir paplan	4.80	1 nagy szoba szőnyeg	15.-
1 db atlasz sojym paplan	8.-	1 Fülö szőnyeg 35 krtól feljebb	2.50
1 db fedoros atlasz selyem paplan	12.-	1 ablak tönny függöny	1.50
1 db jó vázson ágy lepedő	1.30	1 ablak kungó	6.50
1 db jó paplan	2.-	1 esztélyázott függöny	1.50
1 db fanel ágy pokróc	1.80	1 tató	1.50
1 db gyapju ágy pokróc	4.50	1 ablak csipke függöny	3.50
1 db jó löpökroc	1.70	1 boure ágyterítő	2.50
1 db szegett löpökroc	4.50	2 gyapju ágy- és 1 szial-terítő	11.-
1 levarrót szalmazsák	2.20		

GICHNER JANOS és TÁRSA
paplan, matrac és karrillósorú garások, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalkendő stb. nagy választékban.
Budapest, VII. ker. Erzsébet-körut 20. szám.
Árjegyzékét kívánatra ingyen és bormenne küldünk. Nem tetsző árakat kisse-élünk, vagy a pénzt visszatadjuk.

993. szám. 1900.

Versenyárgyalási hirdetemny.

A kis-kostélyi temesi fenékgátak átalakítási, illetve állandósítási munkálataihoz a folyó évben szükséges 1600 ms fagyellentálló kőhányási, illetve kőburkolati köanyag szállításának vállalati uton való biztosítása céljából

folyó évi július hó 31-én délelőtt 10 óraker a temesvári m. kir. folyamamérnöki hivatal helyiségében nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Az ajánlkozni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen kiállítandó és az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött napon d. e. 9 1/2 óráig a nevezett hivatalhoz nyujtsák be.

Ezen kö szállítását szabályozó általános és részletes feltételek a nevezett hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Temesvár, 1900. évi június hó 28-án.
M. kir. folyamamérnöki hivatal.

LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. és FIAI) es. és kir. udvari könyvtáros. Jlté kiadásában megjelent és kapható (Budapest, VI., Andrássy-út 21.)

FRANGZIA SZINMŰVEK

Nemcsak a szepirodalomban, hanem a színpadi alkotásokban is a francziaktól kapunk legtöbbet, és bizony legjobbat is. A franczia színdarabokat nemcsak a szépség, de a műkedvelők is legjobban szeretik az idegen művek közt. A cselekvények eredetisége, a beszédek folyékonyasága és a játék fordulatosasága teszük nagyon kedvelté a franczia színdarabokat. Ezek közül több olyan is felsorolunk itt, a melyek műkedvelői előadásra kiválóképen alkalmasak.

BARRIÉRE. Tús a sárdában. Vigjáték egy felvonásban. Fordította Feleki Miklós. kor. 1-
DUMAS SÁNDOR. A kaméliás hölgy. Dráma öt felvonásban. Fordította Szemere Attila. (M. K. 15. sz.) kor. —30
MOLIÉRE. Dandin György. Fordította Hevesi Sándor. (M. K. 31.) kor. —30
MOLIÉRE. A fősóvny. Fordította Hevesi Sándor. (M. K. 71. sz.) kor. —30
MOLIÉRE. Botosinálta doktor. Ford. Gabányi Árpád. (M. K. 114.) kor. —30
MURGER-BARRIÉRE. Bohóm-élet. Színmű öt felvonásban. Fordította Radó Antal. (M. K. 29. sz.) kor. —30
SARDOU. Az utolsó levél. Vigjáték három felvonásban. Ford. Fái Béla. (M. K. 26. sz.) kor. 1-60
SARDOU és NAJAC. Valjunk el! Vigjáték három felvonásban. Ford. Fái Béla. (M. K. 26. sz.) kor. —30

Mindenkő egyszeri beiktatása peti
 botkából 4 fill. Vastagabb be-
 tőkél 6 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad fel-
 világotást a kiadóhivatal: József-
 körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozódszónál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

**Hirdessen
 mindenki
 mindent.**

**Hirdessen
 mindenki
 mindent.**

**Hirdessen
 mindenki
 mindent.**

**Olcsón vásárolni
 mindent**

**Drágán eladni
 mindent**

az apró hirdetés utján
 lehet.

**Alkalmazást kapni
 Munkaerőt találni**

az apró hirdetések utján
 lehet.

Potom pénzen
 veheti most már mindenki
 hasznát a nyilvánosság-
 nak, mert eltorlóit a
 hirdetői bélyegot.

Például:
 Ez a hirdetés csak
 20 fillérbe kerül:

Kereselek
 ócska konzoltűkröt.
 Fejér, József-u. 9.

Ez 25 fillérbe:

Olcsón
 kinálók jól konzer-
 vált varrógépet.
 Zimmermann, Váci-
 út 117.

Ez 32 fillérbe:

12 olcsó
 nádszéklet veszek.
 Schwarz, Nádelepe-
 utca 12.

Ez is 32 fillérbe:

Kereselek
 hívós hónapos szo-
 bát. Ligeti, Vörö-
 sári-út 8.

Ez 48 fillérbe:

Elmennék
 nevelőnek, kitűnően
 képessített tanárje-
 lőt vagyok, igénye-
 im szerények. He-
 gyesi, Rákasárkó-
 utca 1.

**A székely 30 kraj-
 cáros bélyegilleté-
 ket megvásárolni nem
 kell. Tehát ezennel
 a címmel ellátott**

apró hirdetések
 is bélyegmentesek.

Blanka 19.
 12 nap óta semmi hír, mi
 oka hallgatásának? Tán
 megbántottam? Ha igen,
 akkor eszedem szives
 előzetesért. Vagy talán
 meguntad azt, aki öt
 imádja? Csokolom kezeit.

Bogár!!!
 Hálásan köszönöm a mai
 nap emlékeztétét. Kö-
 szöntök én is Édesem, ez
 örökke feljethetetlen
 dátumom! Ma jobban szeret-
 tetek, mint valaha. De
 szomorú vagyok és bus-
 lakodó, mert nincs Maga
 Édes itt mellettem. Olyan
 állapot az, mely igazán
 érthetetlen. Nem tudok
 megenni Maga nélkül;
 nem, hiába szabadkozom.
 Örülök, hogy. Nem élet ez
 többé, nem... Folytonos
 álmódzás, rajongás! És
 mindezen változatni nem
 akarok, de nem is tudok.
 Imádlak! kimondhatatlan
 örült szerelemmel! Szer-
 res! nagyon szerves le-
 kem gyönyörűség! Ez
 minden kívánságom, ez
 reményem, és ez imád-
 ságom! Te drága! Te édes!
 Gizi csendes, nem beszél
 semmit. Miért nem írt
 részletes a delutáni találko-
 zásról? Ugy-e nincs baj?
 Majd okosok lesznek zen-
 tül. Én bizom szerencse-
 ken: biddok leszünk!
 Most pedig csokollak ezer-
 sz is csokollak kis felesé-
 gem! Gondolj reám, álmód-
 rékom úgy a mint ezt én
 is szüntelenül cselekszem.
 Édes Édes Istenné, de
 nagyon is szeretlek. Otel
 a rabszolgád: egy igazi
 Senki. 6586

Margareta.
 Alig győzőm várni azt a
 boldog napot, hogy ismét
 láthatssam. Ha szép idő
 lesz, most szombaton jö-
 vök, ha pedig nem, úgy a
 következőnek leszek bátor
 jónni. Ha nem haragzik
 meg, kezeit csókolja
 Gyula. 6581

Fekete lovag
 tudatja a kis műivel,
 hogy oly ismeretlen mes-
 sze vidékre nem tud el-
 menni, mert fél, hogy el-
 tőved. Pesten találkozh-
 tannak. Levélét várom a
 kiadóba „Fekete lovag”
 címen. 3029

Liget
 ne késszen, mert 17-én für-
 dőre megyek. 6580

Szentem.
 Alig várom a boldog per-
 cet, hogy viszontlássam.
 Ismerem a programot,
 beszélek ő vele. Ha le-
 het az uton találkoznunk,
 ha nem, akkor egy intéz-
 kedjék szívem, hogy delu-
 tannal együtt legyünk Bud-
 an. Mindenesetre nézzen
 ki az ablaknál Cs-ban, ha
 ott lát, akkor a gy-köt
 hagyja ott és menjen más
 szobába. Csókolja Nagy
 gyereke.

KERESLET.

Utáltársat
 (fiatal embert) keresek, ki
 velem a világiállítás me-
 gtekintésére augusztus hó
 elején Párisba utaznék.
 Szives ajánlatokat „Uti-
 társ” alatt a kiadóhiva-
 talba kérek.

Fiatal részöntő
 (szterngyalos) Nagyváros
 Rosenthal és Eberleinél
 azonnal beléphet. 6569

Jókarban
 levő használt triciklit
 (csomagzásihoz) keres-
 ket megvételre. Kertész
 Pál dívatkereskedése, Ke-
 repsi-út 44. a Népszin-
 házsal szemben. 3038

Kereselek
 Budán, Krisztinavároban
 vagy Vizivároban egy
 különbejárta utcai napa-
 pos szobát, esetleg für-
 dőszoba használatlalt. Aján-
 latok „Déli vasut” jelleg-
 vel a kiadóhivatalba ké-
 retnek. 3016

Alkalmazást
 nyer, izr. okleveles ma-
 gyar-német, zongorában
 is oktató tanítónő, puszt-
 ára egy IV. elemi osztályt
 végző leánya mellé. Cím
 a kiadóhivatalban. 3026

Tancon
 felvételtik Rothberger
 Jakabnál, IV. Váci-
 utca 6. 10956

Több évi bérletre
 keresek a II-ik kerületben
 nem nagy távolságban
 „Margit-Parkhoz” egy
 modern berendezésű kis
 házzal kertet. Ajánlatokat
 a „L. Ignác” jellel a
 „Budapesti Napló” kiadó-
 hivatalba kérek. 10981

Takarítást
 keres egy fiatal asszony.
 Virg-utca 38. ajtó 5. 3039

Légszűrőmotor
 1 légrőg, jó állapotban,
 megvételre kerestetik. Cím
 a kiadóban. 6566

Istálló
 2-3 lóra, tégas udvarban,
 esetleg kocsiszinnel ke-
 restetik. Bővebbet Halasz
 Miklósánál, Rombach-utca
 13. 3031

**Gyermekek-
 tésző,** ki a gyermekok
 ápolásában és nézi teend-
 őketben jártnak, két kis 1 1/2
 és 2 1/2 éves leánya mellé
 úri házhöz a nyáron át
 Siófokra kerestetik. Aján-
 lókö jelentekezzék Buda-
 pesten, Vas-utca 15b. I.
 emelet Sternbergnél, vagy
 Siófokon a Walch-vilá-
 ban. 3210

Özvegy vagy
 óálto intelligens hölgyek,
 bármely vidékről igen
 kedvelt vállalatnál előnyös
 alkalmazást nyerneek.
 Ajánlatok „Hálás foglalko-
 zás” címen a kiadóhiva-
 talba. 6570

Azonnali házvétel.
 Földszinti vagy villa-
 szerű kis ház at II.
 vagy III. kerületben
 a Margit-hídtől nem
 nagy távolságban,
 venni szándékozom.
 Mielőbbi részletes
 ajánlatok „E. J.” jelleg
 alatt a laphoz külden-
 dők. 10980

Használt
 előszoba szekrényt
 tűkörel és botállványval
 venni óhajtok. Ajánlatok
 H. J. alatt a lap ki-
 adóhivatalához kérek. 2993.

KINÁLAT.

**Fűszerkereskedé-
 ség,** vidékről jött fel,
 azonnali belépésre ajánlja
 magát, a magyar és né-
 met nyelvet tökéletesen
 bírja. Címe: VIII. Nemet-
 utca 11. ajtó 20. 6571

Okl. nevelőnő
 izr. kitűnő működési bi-
 zonyítványokkal, tanítja
 az el. és polgári osztá-
 lyokat, héberben jártnak,
 állást keres helyben vagy
 vidéken szerény feltét-
 lek mel. ett, esetleg pó-
 tviszagra előkészít. Cím:
 Király-utca 65. sz. III. em.
 ajtó 7. 3020

Szini pályára
 aránylag rövid idő alatt
 előnyös és teljes kiképzé-
 tet nyerhető a hatóság-
 lag is támogatott „Del-
 magyarországi Szimvív-
 szeti Kerepdeben” Temes-
 várotn. Ezek ez intzeten-
 ben végeztek, valamenny-
 nyen rögtön a legnagyobb
 városok színházaihoz nyertek
 szerződést. Alapították
 1896-ban s egyik főcélja:
 hogy a fővárosi drágaszük-
 hoz képest Temesvárotn
 rendkívül olcsó ellátást
 nyújtnak s mégis ugyan-
 azon tanulási (művészeti)
 eredményen jár, mint
 bármely budapesti széni-
 skola. Szegényebbek, de
 kiváló képességük teljes
 tanulmányosságot nyerhet-
 nek s ingyenes ellátásuk-
 ról is gondoskodik. Válasz
 bélyeggel ellátott levelek-
 re bővebb felvilágosítást ad
 az intzeti Igazgatósság. 6582

Apollóni
 minőségben állást keres,
 kőrházban vagy magános
 családnál egy ügyes és
 tapasztalatokban gazdag
 szülésznő. Feltételek
 szerények. Cím öv. Di-
 bácy Sámuelnél, VIII. Tó-
 mó-utca 62. ajtó 1.

Kérvényeket,
 folyamodványokat, bead-
 ványokat írok 40 krért.
Előkészíték vizsgára
 polgáristákat 10 forintért.
 Cím: Ungár, Práter-utca
 61. sz. 6616

Párisba
 utazókat jutányos díjazás-
 ért kalauzt megbízható
 fiatalember, beszél ma-
 gyarul, németül, franciául.
 Szerez olcsó magánlakást
 is. Levélre válaszol. Címe:
 „M. 44. Páris. Bureau 10.
 Poste restante.” 6553

Angol tanfolyam
 nyitnak meg a napokban.
 A tanjii havonta három
 ftt, kezsséggel, hogy a
 nyelvet bárki 6 hónap
 alatt teljesen elsajátítja.
 Leveleket „English” jel-
 lge alatt kérek. 6559

Utazónak
 ajánlok az irodalmi vál-
 talóhoz napi, hetilapok,
 folyóiratok torzjesására.
 Ajánlatok kér „H. S. 101”
 címre a lap kiadóhiva-
 talához. 6528

Középiskolai
 tantárgyakból elismert
 legjobb módszer szerint
 tanítóni kitűnő philologus és
 matematikus. Előkészít
 egyóves önkéntességi
 szolgálatra jogosító vizs-
 gára, polgári iskolai vizs-
 gára letérésére. Gyima-
 sumi-reánskólai és keres-
 kedelmi értesítőire. Pót-
 vizsgára. Götten Hen-
 rik Budapest, VI. Csen-
 gery-u. 52. I. em. 8. 6523

Eladó szőllő.
 A fővárosz vasuton 2
 órányira 5 kataszt. hold
 remekül beállított s kitű-
 nő fajokkal beültetett 2
 éves szőllő, családi kör-
 ülmények miatt eladó.
 Egy negyed hold termő
 van benne. Gyönyörű fek-
 vésű, levegője és vize ki-
 tűnő. Nyaralónak kiváló
 alkalmas s pár év
 múlva szép jövedelmét
 is hájt. Venni szándéko-
 zók küldjék be címeket
 „Szőllőtelep” alatt a ki-
 adóhivatalba. 3034

ZSOLNAY-féle
 egészen új kályha olcsón
 eladó. Terež-körút 39. I.
 4. sz. 3018

Örökre szeret-
 ném adni 3 1/2 éves szép,
 egészséges kis leányomat.
 Cím: Gyár-utca 5. föld-
 szint 76. 3035

Sírkőgyár
 szállít fekete gránit sír-
 közt felirattal együtt bár-
 mely állomásra jutányo-
 san. Schmiedt Jenő Kassa.
 6579

Haszonbérbe adó
 1900. okt. 1-én Biharme-
 gyében, vasuti állomás
 tövében 450 hold fekete
 föld; 30 hold dohányter-
 melési engedéllyel. Bő-
 vebb felvilágosítást ad
 Dr. Fráter Béla ügyvéd
 Budapest IV., Városház
 (Gránátos)-utca 8. 3040

Olcsón eladó
 gyönyörű szép villetelek,
 közvetlen a balaton partján.
 1500 00-ól 22 00 szélesség-
 ben vízzel joggal, közbirtoksa-
 ggal joggal és halászáti
 bérjüvedelemmel. Bővebb
 tájékoztatást Ad Dr. Fráter
 Aczél Béla Upest,
 Árpád-út 3. szám. 6578

Cimbalom
 átkötés miatt azonnal
 eladó. VII. Kerepesi-út 54.
 III/13. 3041

Poloskákát
 Réví jótállás mellett kiírtom
 Rácz lakástisztító, Váci-
 utca 22. 6575

Solyomáron
 egy csinos ház kerttel
 és földelkkel nagyon ol-
 csón eladó, kedvező fizet-
 ési feltételekkel. Fischer
 S. Terež-körút 7. 6567

Gyönyörű,
 aranyos nyári lakások,
 konyhával együtt. Kö-
 vácsapatokon, a Duna
 és a nyugati vasut Esz-
 tergom-csavargázós álloma-
 sával mellett. Helyben ki-
 tűnő éttermek, Duna-
 fürdők, források. Mérsé-
 kelt menedjék Budapest-
 ről. Közlekedés Niede-
 rmannigazg. Esztergom.

Faragott
 teljes háloszoba butor,
 asztal, 6 gótis szék, egy
 valódi szőnyeg ottomán,
 egészen vagy egyenkint
 is eladó. Dob-utca 87.
 II. 40. 6557

Elveszett
 a Császárfürdőtől a Mar-
 githidig egy női ezüst
 óra ezüst láncsal, amely
 kevés értékű, de drága
 emlék. A bocsilotes me-
 galatódó kérem szivesked-
 jék a lap kiadóhivatalá-
 ban átadni, hol az illő
 jutalmat átveheti. Aranka
 3027

A közeledő
 vadászati évad beálltával
 félhívó a nagyobb ura-
 dalmak és vadászatszula-
 tok figyelmét arra, hogy
 az elejtett vadak, különö-
 sen nyulakból bármily
 nagy mennyiségben hajlan-
 dó vagyok átvenni külföld
 részére. Groszman Jágó
 Miskolc. 3025

Butorok
 Háló-, ebédlő-, lámpa,
 könyv-, konyhaszekrény,
 3 ajtóts törkszekrény,
 valamint különféle butor-
 darabok minden áron el-
 adó. Andrassy-út 37. föld.
 10. 6584

Kerékpárok
 árverésből
 hallatlan olcsón eladók
 Liebszűt fűszerüzlet, Her-
 nád-utca 27. 6583

Szondy-utca 37/b.
 - Margithidon át - Hü-
 senvölgy között egy fekete
 rövid kékselyem kockás
 bélszőnő női kabát elvesztett,
 megtalálói jutalmaztatik.
 Szondy-utca 37/b.

10 drb
 képes levelezőlapot
 fényképt után vagy felvé-
 teltel együtt 3 frtért ké-
 szít az „Excelsior” fény-
 irda Budapest, Andrassy-
 út 29. Ugyanott amatőrök
 részére mindegyik műn-
 kálatok készíttetnek. 6544

Eladó birtokok.
 Sárosmegy. 9134—900.000
 Gömörmégye 200—17.000.
 260—3600.000. Zemplén.
 780—125.000. Nógrád-
 megye 1020—130.000.
 456—85.000. Vasmegeye
 14040—180.000. Ungm.
 300—45.000. Erdélyorszá
 2160—300.000. Sziláz-
 megye 1480—200.000.
 Szatharmégye 778—
 80.000 holdakban, forin-
 tokbán, választóbélyeg ké-
 retik. Kuchta Tiszta. 6574

A párisi
 kiállításat meglátogatóknak
 olcsó, kényelmes lakást
 ajánl Szizgthy S. Páris
 57. Rue Richard. 3036

12 frtért
 készülnek műhelyemben
 remekszabású férfi-föld-
 nyökk méretű után valódi
 gyapjuszövet maradókból,
 Lichtmann Sándor
 ménszabás, Bpest, Garay-
 út 9. Augustus-tól Csö-
 möri-út 27. I. em. Vidékre
 szövetminták bérmentve.

Tyunkenyésztés
 című munka, nélkülöz-
 hetetlen kézikönyv, min-
 den baromfitenyésztésnél,
 ki faradása után nagy
 hasznát akar látni. A
 baromfiak betegséget t
 hatóan tárgyalja. Ára 2
 korona. Megrendelhető
 Hrebly Emil állattenyészt-
 ési főfelügyelőnél Gödöllőn.
 6555

Két szép szoba
 elegánsan burtozva, kül-
 ön bejárattal és egymásba
 átjárható egy gyermek-
 telen családnál az Andrassy-
 út és nyugati pályaudvar
 közelében azonnal kiadó.
 Terež-körút 35. II. 32.

Kerékpár
 majdnem új, betegség
 miatt olcsón eladó. Régi
 posta-utca 4. III. em. 14.
 3031

VII. kerület
 Pester-utca 34. szám
 alatt pince- műhelyek
 és több lakás kiadók.
 6641

Emlékek,
 ajándékok kiválóan alkal-
 mas. Egy életnagyságu
 nagyított fénykép bármily
 fényképt után művészesen
 elkészíttetik, meglepés-
 ten ajándéknak nesz, név,
 születésnapra legalkalmas-
 sabb, miután egy ily na-
 gyalis nemcsak pillanatran,
 hanem örök időkre illő
 szobadísz is, a legszebb
 és örök emlék kedves ha-
 táltánkról a fénykép sér-
 tetlenül visszaadatik, a
 hű másolatot kezeseletem,
 a vidéki rendeléseket
 pontosan eszközölöm. Grosz
 József, VI. Prófeta-utca 5.
 3011

Legmagasabb
 előlegek értékpapirokra
 és sorsjegyekre. Másol
 elzolgált sorsjegyek
 kiváltásnak és azokra, ma-
 gasabb kölcsön adatik,
 vagy a napi árfolyam
 szerint megvételnek és
 ugyanazon sorsjegyek cse-
 kely havi részletfizetés
 ellen visszavehetők.

FLEISSIG SANDOR
 bank és váltó-üzlete
 Budapest, VII. Erzsébet-
 körút 2. szám. (Kerepesi-
 út sarkán.)

Zefir-blazok . . . frt 2.90
Selyem-blazok . . . 6.90
 kaphatók minden szimben
Pözlí Kálmán-nál
 Budapest, IV. Váci-utca 6.
 („Nagy Kristófhoz.”)

Közép-osztály
 Ferenc József-kabát 4 frt
 Jaquet 3 frt
 Frack 5 frt
 Nadrag 2,50.

Rothberger Jakob,
 Kristóf-tér 2. I-ső emelet.

Varga Pál
 cimbalomgyártónál meg-
 jelen Cimbalomiskolából
 egy hét alatt tanító se-
 gelye nélküli megtanul-
 hat cimbalmon bárki,
 melyet üzletemben vásá-
 rott cimbalomhoz ingyen
 adok. Cimbalomokrólké-
 pes árjegyzék ingyen.
 Budapest, VIII. Rökk Szil-
 lárd-utca 3.

BUTOR
 szolid kivitelben, jutányos
 áron kapható

Sárkány és Schütz
 ógnél
BUDAPEST,
 VII., Erzsébet-körút 12. sz.
 New-York-kávéháza átellenében

Gyors végeladás
350 db I frt 80 krért.
 1 gyöny. aranyozott óra
 szép láncsal, 3 évi jótál-
 lással, 1 gyöny. szivar-
 szipka borostyánkővel, 1
 gyöny. gyűrű ékkövel,
 6 db fr. zsebkendő, 1 kő-
 zlet double arany kézei-
 les ingomb, mindez sza-
 bad árral, 1 jóságos pi-
 peresszappan, 1 f. zsebköz,
 1 f. börtárca, 1 gyöny.
 tolett-tűkö, 1 f. nikel
 zsebrőlészlet, 1 pár f.
 félbelső hüvelyek után
 brillánsal, igen szép, 20
 drág tárgy levelezési cé-
 lokra és még azonkívül
 300 db különféle, a ház-
 ban szükséges tárgy.
 Mindez, az órával együtt
 mely egymaga is annyit
 ér, 1 frt 80 krba ke-
 rül. Széjjelküdes után-
 vétel. Aruház

Ch. Jungwirth,
 Krakau 8/16.
 Nem tetszőrt visszaadom
 a pénzt.

Kerepesi-uton,
 a Népszin ház közelében
 szépen burtozott, teljesez
 külön bejárta, utcai, vilá-
 gos, tiszta szoba aug. 1-re
 kiadó. Kerepesi-út 34. III
 em. 20. 3032

4 3/4 kiló kávé
 bárminté utánvétel vagy elő-
 rőtve, jóállás az árú jóságért
 Afrikai močas, gyönyösz. K. 7/21
 Santos, különli. ún. 7/21
 Salvador, 2/21
 Ceylon, 8/21
 leges finom 0,81
 Aranyjáva, sárgás külön-
 leges finom 0,82
 Gyönyökáv, nagy. finom 0,81
 Arab močas, legf. arom. 0,82
 Árjegyzék vántarálval ingyen.

Ettlinger & Co., Hamburg.

Urásági
 butorokat,
 villa vagy szállóba beren-
 dezéseket, szőnyegeket,
 lámpákat, olajfestmény
 képeket, veszek és eladok
 vagy ujjakkal becerélek
 Nagy rakártnak használt és
 tiszta állapotban levő
 baroque, angol, 6-német
 és antique stílyű háló,
 ebédli, szalon és uri szo-
 ba berendezések, vala-
 mint szőnyeg, lámpák és
 valódi olajfestmények,
 egyszerű politikozott és
 matt butorokban. Buda-
 pest, Kerepesi-út 64. I. em